

SREDNJA
KNJIZ
CE

1919 • 1994

Slovenija 1994
Sreda, 16. november

100 SIT, 13.8 KUNE 27 ATS,
6 DEM, 6 CHF, 3 USD,
18 SEK, 6 AUD, 3660 ITL

Št. 46 Leto XXVIII

NOVA DOBA

Celje - skladišče

Per

III 127/1994

5000001680,46

COBISS o

01: EEDNJA KNJ. CELJE

100 SIT

Skupaj v borbi skupaj v čorbi

Peter Lucar

HITROST UBIJA - ZAVARUJMO OTROKE

Iz vsebine:

Slovenija in človekove pravice	stran 2
(Ne)poklicani in neizvoljeni Slovenci	stran 4
"Resnice" gospoda Janeza Janše	
o udeležencih NOB	stran 5
Prostora za duševno bolne	
v Mariboru ni	stran 6
Odgovor na odprto pismo	
g. Marjana Podobnika	stran 7
V znamenju človekovih pravic	stran 9
Seizmograf	stran 11
Time out za Evropo	stran 12
Če uspete preživeti	stran 14
Zažgali smo Balkan -	
skrijmo se v Evropo	stran 15
Butalski butik	stran 17
Avra	stran 18
Ex - press ordinacija	stran 19
Stereotipnost partito -	
dirigiranih medijev	stran 20
Zakaj bog vse to dopušča	stran 21
Komentar	stran 22
Denar v pepelu	stran 24
Punk ni mrtev	stran 27
Evropski kriterij 1994	stran 29
Vrane prinašajo smrt, nisi vedel?	stran 34

NEW AGE
NEUE EPOCHEN
HOBO DOBA
NOUVELLE EPOQUE
KOHA RE

**NOVA
DOBA**

Najstarejši zasebni in nestranski časopis
Direktor in lastnik: Janez Sever
V. d. glavnega urednika: Milan Meden
Posebne naloge: mag. Konrad Kolšek
Grafično oblikovanje: Tanja Špiler
Ilustracije: Miss Take
Računalniška oprema: TRIS, podjetje za trženje, računalništvo in
izobraževalne storitve, Murska Sobota, d.o.o.
Tajnica v uredništvu: Danijela Božič
Naročnine in prodaja: Mitja Ocvirk
Naslov uredništva: Aškerčeva 15, 63000 Celje,
Telefon: 063/ 441-606 in 441-215, Faks: 063/ 26-903
Izdaja: PRESE d. o. o., Aškerčeva 15, 63000 Celje
Trženje in računalniški prelom:
SOK d. o. o., Aškerčeva 15, 63000 Celje
Tiska družbeno podjetje DELO - TISK časopisov in revij p.o.
Tednik izhaja vsako sredo
Nenaročenih rokopisov ne vračamo.
Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška 13.8 kune, Avstrija 27
ATS, Nemčija 6 DEM, Švica 6 CHF, ZDA 3 USD, Švedska 18 SEK,
Avstralija 6 AUD, Italija 3660 ITL
Žiro račun pri celjski SDK, št.: 50700 - 603 - 31819
Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenju Ministrstva
za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi Nova doba med proizvode
informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek
od prometa proizvodov

Slovenija in
človekove pravice

Po šestih mesecih so pristojna ministrstva le našla čas za odgovor na vprašanje o združevanju družin in izplačevanju akontacije vojaških pokojnin. Kako je tistim, ki so že tri leta brez kruha, brez pravic, brezpravno odvzete delovne dobe in zdravstvenega zavarovanja, govorijo prizadeti po delovnih in socialnih sodiščih.

Siti in vsestransko preskrbljeni ne vedo, kako se počuti, kako živi človek brez pravne, socialne in moralne zaščite.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za notranje zadeve in Ministrstvo za obrambo so po šestih mesecih na poslansko vprašanje gospe Danice Simšič dali svoje pojasnilo in mnenje, ki ga že tri leta ponavljajo. Odgovor ne vsebuje nobene pripravljenosti, da nameravajo v humanitarnem in pravnem smislu kaj spremeniti v korist človeka in njegovih pravic, na katere se naši politiki in funkcionarji toliko sklicujejo.

Že na samem začetku pojasnila med drugim piše: "Vlada Republike Slovenije podpira prizadevanja, da se uredi problem združevanja družin v skladu z mednarodnimi dokumenti, posebno s Konvencijo o pravicah otrok (10. člen), ki je za R. Slovenijo začel veljati junija 1991 na podlagi Ustavnega zakona..."

Splošna politična fraza, ki se končuje: "... upoštevajoč konkretne razmere in možnosti." Enako je oblikovan konec stavka, ki daje podrejenim subjektom vlade možnost, da ravnajo in ukrepajo tako, kot sedanjemu političnemu ambientu in nekaterim strankam odgovarja, na osnovi dobrih želja in upanja, da se bodo zadeve rešile...

Tako je g. Šter, minister za notranje zadeve, v pojasnilu Ministrstvu za zunanje zadeve 20. 10. tega leta v zadevi PISMO ŽENA OFICIRJEV JLA pojasnil 22. člen Zakona o nadzoru državne meje, ki pooblašča organ za nadzorovanje prehoda državne meje, da "sme iz razlogov javnega reda prepovedati ali zavrniti vstop tujca v državo. Ukrep je sicer operativne narave

in je usten, vendar pa ima tujec možnost neposredne pisne ali ustne pritožbe na postopek na samem mejnem prehodu..."

Nikjer pa ni rečeno, koliko časa in kje mora tujec na oni strani meje čakati odgovor na pritožbo, ki jo je vložil na tej strani (slovenske) meje - morda tudi šest mesecev? Nekaj pa se je v petdesetih letih le spremenilo. Nemci med drugo svetovno vojno na meji niso dovolili nobene pritožbe. Zdaj je možno vsaj to. Toda ne gre pozabiti, da tisti Nemci, ki so vozili transporte Slovencev čez mejo v koncentracijska taborišča, danes nimajo na naših mejah nobenih problemov in so dobrodošli gosti v naši državi.

To pa še ni vse. Da bi bili prepričljivejši, razlagajo 10. člen zakona o tujcih in citirajo: "ali če obstoja nevarnost, da bo njegovo bivanje na območju R. Slovenije povezano z izvajanjem terorističnih in drugih nasilnih dejanj." In naprej: "Vse navedene osebe so bile starešine JLA, ki poziva predsedstva niso upoštevali in so se oktobra 1991 umaknili iz R. Slovenije, zato velja presumcija, da bi njihov vstop pomenil poslabšanje javnega reda in miru v državi..."

Če torej MNZ in sam minister mislijo in ocenjujejo, da je človek, bivši pripadnik JLA, ki je dvajset in več let živel na ozemlju R. Slovenije, bil državljan SFRJ, kamor je sodila tudi R. Slovenija, si v tej republiki ustvaril družino in premoženje, ki želi z družino živeti v Sloveniji, kar ima pravico po mednarodnem pravu, brez dokazov in obtožbe nevaren za javni red, da je nevaren zaradi morebitnih terorističnih in drugih nasilnih dejanj, so to zelo čudna mnenja, ki mečejo na našo mlado državo slabo luč tako doma kot v svetu.

Ob tem se postavlja vprašanje, kaj pa za red, mir in varnost naše države pomenijo afere z orožjem, samovolja v zunanji politiki mimo uradnih stališč, nefunkcioniranje pravnega sistema, nespoštovanje človekovih pravic, slabo varovanje državnih meja izven uradnih prehodov, od petka do ponedeljka prazne kasarne, ko varnost države sloni na dežurnih

organih in stražah, vojska pa je na vikendu?

Več sto pripadnikov bivše JLA in njihovih družin se upravičeno sklicuje na več mednarodnih deklaracij, konvencij in drugih pravnih aktov, ki jih v naši državi ne spoštujejo!

Upravičeno se sklicujejo na ustavo in njene posebne člene, upravičeno se sklicujejo na ustavni zakon, na deklaracijo ob neodvisnosti, oddelek II, v katerem med ostalim piše: "Pri tem bo R Slovenija dosledno spoštovala Ustavno listino organizacije Združenih narodov, Konvencijo Sveta Evrope, Helsinško sklepno listino in druge akte konvencije o varnosti in sodelovanju v Evropi, ter druge mednarodne sporazume."

V zadnjem odstavku tretjega poglavja piše: "Vsa vprašanja, ki v tem trenutku še niso v celoti rešljiva, kot npr. status JLA in odnos R Slovenije z njo..., bodo urejena s posebnim dogovorom R Slovenije z ustreznimi organi v okviru dosedanje SFRJ."

Gospa ministrica Rina Klinar, gospoda ministra Andrej Šter in Jelko Kacin, zaradi vaših meglenih odgovorov na tako pomembni vprašnji, kot sta združevanje družin in pravica do akontacije vojaških pokojnin, kar sodi v elementarne človekove pravice in že odmeva v svetu tako, da bodo mednarodne pravne institucije in svetovna javnost kmalu seznanjene s skrajno poniževalnim odnosom R Slovenije do bivših pripadnikov JLA, obsojenih brez sodišč, smo vas prisiljeni opozoriti na medna-

rodne dokumente, ki jih je priznala tudi Republika Slovenija in jih mora spoštovati:

1. Univerzalno deklaracijo o človekovih pravicah (Resolucija OZN 217, 10. 12. 1948);

2. Mednarodni pakt o meščanskih in političnih pravicah (Resolucija OZN 2200A XXI, 16. 12. 1966) - posebej 6., 9., 12., 14. in 17. členi dokumenta;

3. Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah (Resolucija Generalne skupščine OZN 2200A XXI, 16. 12. 1966) - posebej 5. in 11. člen;

4. Konvencijo proti mučenju in drugim nehumanim in poniževalnim kaznim in postopkom (Generalna skupščina OZN št. 39/46, 10. 12. 1984) - posebej 1. člen in 2. člen, toč. 2 in 3;

5. Kodeks obnašanja oseb odgovornih za uresničevanje zakona (Generalna skupščina OZN, Resolucija 34/169, 17. 12. 1979) - posebej tisti del, ki izhaja iz Temeljne listine o pravici človeka in mednarodne pogodbe o človekovih pravicah in Deklaracije o zaščiti vseh oseb, sprejeta na GS OZN, Resolucija 3452 XXX, 9. 12. 1975;

6. Evropsko konvencijo o človekovih pravicah, 4. 11. 1950 (s prvim, četrtem in sedmim protokolom);

7. Zaključni dokument konference o varnosti in sodelovanju v Evropi (Helsinki, 1. 8. 1975, poglavje VII, prvi in zadnji odstavek);

8. Soglasje članic KEVS na Dunaju 1986, posebej 11. in 12. člen, v katerem je poudarjeno, da so članice sklenile, da bodo zagotavljale resnično spoštovanje človekovih pravic in osnovnih svoboščin, ki izhajajo iz dostojanstva človekove osebnosti in so nujne za njegovo svobodo in popoln razvoj. Meščanske, politične, ekonomske, socialne, kulturne in druge pravice in svoboščine so izrednega pomena in jih je treba z vsemi sredstvi izpolnjevati.

Spomnimo naj, da so pred 76

leti, po prvi svetovni vojni, in pred 49 leti, po drugi svetovni vojni, v primeru tedanjih oficirjev Avstro - Ogrske in Kraljevine Jugoslavije spoštovali človeške in humanitarne principe. To, kar se v Sloveniji dogaja sedaj, sta v demokraciji dva koraka nazaj. Slovenija glede varovanja človekovih pravic ne spoštuje večsto členov mednarodnih in domačih predpisov.

Politiki in ministri se v obrazložitvah sklicujejo na agresijo, vojno, na okupacijo. Tiste, ki te besede nenehno ponavljajo, velja spomniti:

1. Ni bilo ne vojne, ne agresije, nobene okupacije. To je dejstvo, ki ga priznava svet.

2. Ne pozabimo na Brionsko deklaracijo 7. 7. 1991, podpisala jo je tudi Slovenija, in vse ostale mednarodne dokumente in dokumente tedaj še prisotne in mednarodno pravno veljavne države SFRJ.

3. Nikjer v svetu, v mednarodni diplomaciji in v dokumentih mednarodnih konferenc ni govora o agresiji JLA na Slovenijo, o JLA kot agresorski armadi, o okupatorju ali okupaciji v republikah bivše SFRJ, še posebno ne v Sloveniji.

4. Vse, kar je navedeno, je podkrepljeno s potrebno znanstveno - politično, pravno in vojaško - strateško argumentacijo in dokumentacijo. S tem se morajo sprijazniti predvsem tisti v Sloveniji, ki hočejo spremeniti zakone zgodovine in ostalih znanosti.

Žalostno je, da je pol leta potrebno za "strokovno" mnenje o zadevi, ki je aktualna že tri

leta, in da so v tem mnenju ponovljene besede, ki nimajo nobene utemeljitve v znanosti, izhajajo iz represivnih odločb in apelov, oblikovanih v kritičnem obdobju brez pravnih norm notranjega in mednarodnega prava, torej brez zakonske moči, kljub temu pa so osnova za ukrepanje.

Natančneje si oglejmo dogodke v nedavni Rusiji, ki je bila v preteklosti najbolj ortodoksna komunistična država. Tam so 11. avgusta 1994 na vojaškem sodišču oprostili generala Valentina Vorenikova, nekdanjega poveljnika kopenskih sil, in njegove sodelavce v državnem udaru v času od 19. do 21. avgusta 1991.

V Sloveniji, ki se svetu kaže kot demokratična država, pa napadajo vojake in organe zveznega sekretariata za notranje zadeve, ki so se po ukazu zveze vlade podali varovati mejne prehode tedanje državne meje SFRJ - ustavne države. Ti ljudje so še danes brez sojenja krivi. Uradna oblast se maščuje nad njimi s protipravnim odvzemanjem socialnih in zdravstvenih pravic, ki so zajamčene v vseh državah. Kako dolgo še?

Sedaj ko se pripravlja predlog zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju bivših vojaških zavarovancev, je skrajni čas, da se to vprašanje uredi na človeka dostojen način, v skladu z mednarodnimi prepisi in ustavo R Slovenije. Če bo to po naši dosednji praksi trajalo predolgo, mnogi pokojnin ne bodo dočakali. Prejemali jo bodo njegovi dediči, kar se v naši nerazumni praksi že sedaj dogaja.

Ali pa je to morebiti tudi cilj?

TV TRGOVINA
SERVIS

TV STARO ZA NOVO

gorenje
ELEKTRONIKA

SAMSUNG

TECHNICS

BLAUPUNKT

PANASONIC

SONY

PIONEER

AIWA

B.OPREŠNIK
Miklošičeva 2
Celje

tel. 063/27-738

Pri cenah nismo togi!

**(Ne)poklicani in
neizvoljeni Slovenci**

V času, ko se koordinate Slovenije ponovno določajo na relaciji Rim - Berlin in ko gospod Franjo lahko vsak čas resno zamaje slovenski ekonomsko monetarni sistem, Slovenci ponovno volimo...

Volilni klobčič se je odkotalil in mucke so zaplesale... Ob brezskrbni igri so pozabile, da so ostale na kmečkem dvorišču same... ne zavedajoč se, da jih spremlja ostro in budno oko...

Volimo... referendum... pariramo kot Pučnik na svobodo brez cene... Ubogi človek, ki je moral iz svobodne Evrope pritežati v Slovenijo, da si je vsaj na stara leta zagotovil na račun nesvobodnih rojakov svobodno in solidno bivališče ter standard.

Vendar svoboda ima svojo ceno. Nekaj let že to čutimo z občutnim padcem proizvodnje, naraščajočim številom brezposelnih, brezperspektivnostjo mladih, rastočimi socialnimi konfliktmi, napadi na ljudi in premoženje se stopnjujejo, privilegiji nezaslužnih rastejo, imuniteta poslancev še nima cene... Ob nedorečenih problemih z našimi sosedi je neodvisna Slovenija vse bolj relativna državna tvorba. Bog ne daj, da se politična situacija v svetu kaj preveč ne zamaje!

Leta 1990 naši politiki niso vedeli, kaj počenjajo in tudi danes ne vedo kaj več... Tega ob vseh svojih svetovalcih ni vedel Kučan, še manj Pučnik, ki je svojemu partijskemu kolegu ideje pravzaprav spodnašal... Kaj drugega mu kot gostujočemu Slovcu ni ostalo... Eni so tako pritežali iz Beograda, drugi iz Nemčije... vse Slovence pa poglali v - kozji rog.

Zdaj iščemo sorodnike pri (ne)naravnih prijateljih in se pred požarom doma skušamo skriti v Evropi. Nobeden pa ne zna povedati... kolikšna je cena takšnega pobega.

Mnogim se že kolca po časih izpred štirih let... Vsaj živelo se je bolje in tudi pomenili smo nekaj... Takrat pa smo naenkrat krenili na desno...

In ko še danes ne vemo zakaj in kam, nam daje Sveti oče

zagrebško lekcijo iz politične geografije: Sava in Donava sta večno povezovali ob njej živeče narode... Pa saj tega ne razumemo... "In vaši jeziki", pravi naprej, "tako različni, mar niso med sabo tako blizu, da se med sabo sporazumevate in razumete bolj, kot je to primer v ostalih delih Evrope"!

In izgleda, da nas po vsej naklonjenosti, tudi Sveti oče ne more razumeti... Iz njegovega zagrebškega govora veje bolečina in žalost nad kruto usodo, ki smo si jo južnoslovanski narodi sami prizadejali...

In če je že papež daleč (pa ni nujno, da je naš), je med nami upokojena babica Marija Vajdec. Bolečina veje tudi iz njenih besed. Razočaranje je čutiti iz tega, kar doživljamo v samostojni državi...

A oblast in stranke se požvižgajo... Kako dolgo...

V mesecu novembru se bodo sicer potuhnil in priliznili, saj bi vendar radi dobili lokalno podporo. In finta uspeva... Lokalni vazali so se poglali v lov za glasove kot otroci na žogo... Ob tem niti ne vedo, kaj pomenijo nove občine... Ne zavedajo se, kaj pomeni na občinskem nivoju urejanje komunalnih in infrastrukturnih zadev...

Leto 1994 pomeni slovo od "podružbljene" oblasti komunistov, ki je v slovenskih razmerah imela samo to slabo lastnost, ker so jo koncipirali partijci. Nova občina bo bistveno nepomembnejša od stare komune, bo pa zato evropska...

Pravzaprav pomeni novi koncept lažnivejše približevanje oblasti ljudem izven centra (Ljubljane), kot je to pomenil komunalni sistem. Kateri pa bolj posega po žepu občana in davkoplačevalca, pa že tako vsi vemo in občutimo.

Samo naivneži še ne vedo, da se politika ne dela (več) v občini, in samo nekatera vodstva strank ne, da se ne dela več v Ljubljani...

Kvorum za udeležbo na decembrskih volitvah je za izid volitev tako nepomemben in nobena katastrofa ne bo, če se volitev ne bomo udeležili.

Uspele bodo - tako ali tako,

pomembne oziroma nepomembne bodo tako ali tako... In to, kar ni uspelo nedemokracijskim komunistom, uspeva prebeglim demokratom...

**Silvester Drevnšek
Celje, Martinovo 94**

PO 50 LETIH

Petdeset let je minilo. Odrašča tretja generacija Slovencev. Prav neverjetno, iz ameriških step in argentinskih pamp pa zopet lezejo vampirji, očitno z neposušeno krvjo, kar lahko razberemo in sklepamo iz pisma Milana Križa, ki se tako zelo hvali s svojimi morilskimi uspehi, ki jih je dosegal skupaj s svojim očetom in bataljonom kvizlinške bele garde. Razmišljam in sprašujem, ali sklepa, da se mu odpirajo ugodna nova lovišča, kjer bi zopet iskal in rekrutiral naivne žrtve, ki naj bi mu bili pomočniki?

Ne, gospod Križ. Na Dolenjskem nikdar več. Ko ste jo zapustili, je bila siromašna kmetijska pokrajina s številnimi družinskimi člani brez vsake možnosti zaposlitve, življenje je potekalo na robu preživetja. Edino upanje je bilo vera v posmrtno življenje in božjo pravičnost, kjer bo vse trpljenje poplačano. Danes Dolenjska ne zaostaja, ampak celo prednjači pred drugimi predeli Slovenije s svojo visoko industrijsko tehnologijo, z lastno tehnično in družboslovno inteligenco in visoko kvalificiranimi delavci.

Prav zaradi revščine, neosveščenosti, brezperspektivnosti mladih ljudi ter strahotnih pritiskov ideološke propagande klera in njihovih aktivistov so bila na Dolenjskem najbolj plodna tla za zavojevalce in organizatorje kvizlinštva. Strašna je tragedija, ki so jo doživeli mladi fantje z rekrutacijo v imenu vere in KRIŽA in se znašli v tako velikem številu v beli gardi - med kvizlingi. Ne, tega oni niso hoteli. Bili so zapeljani, prevarani.

Po velikih zločinskih uspehih vašega bataljona majorja Vlada Križa, imenovani "Krvavi Križ" ob vaši pomoči, je pisal v podlistku v Delu v preteklih dneh Silvo

Grgič. O tragičnem koncu 2. brigade, ki je prišla s Štajerskega v drugi polovici oktobra na Dolenjsko, pa naslednje vrste.

Turoben megljen jesenski teden, ki ga ni hotelo biti konec. Noč od sobote na nedeljo. Pozno ponoči pridejo v eno od dolenskih vasic na gričku, ki leži le dober streljaj od železnice in ceste, partizani. Nepoznani, vsi dobro oboroženi in neverjetno mladi. Nezaupljivi, pa vendar povejo, da so Štajerci in številni med njimi prihajajo naravnost iz vlaka, iz katerega so jih rešili partizani. Bili so mobilizirani in namenjeni na vzhodno fronto. Zadnji partizani pridejo v vas v zgodnjih jutranjih urah. Bili so v vasi Igljenik, kjer je tudi komandant Stane Rozman in jim podelil visoka vojaška odlikovanja. Smo polni zle slutnje. Odrasli sprašujejo, ali imajo kritje dolenskih brigad? Negotovost prevzame partizane, ne spijo.

Gosta jutranja megla, polmrak. Strelji v neposredni bližini. V ušesih domeva, ne samo strelji, tudi glasni kriki in klici. Med partizani so v hiši pomešani belogardisti. Odpro se še ena vežna vrata, partizani bežijo. O, groza, strah, neverjetno, med belogardisti pa toliko poznanih. Ženske kričijo, vpijejo, rotijo, kličejo bele po imenih: pustite jih, saj so tudi oni ljudje. Ne jih bit, ne streljaj, tudi oni so naši, vse bo Bog štrafal itd. Zadnjih besed verjetno ni več nihče slišal. Lov je bil odprt. Slišati je bilo samo še juriš, primi, udari, ubij, strelji, rafali. Pokanje se je oddaljevalo. Zadnji partizani so se zatekli na 2 km oddaljeno pokopališče, kjer so bili zverinsko pomorjeni.

Ko je posijalo usodne nedelje po tednu dni prvo jutranje jesensko sonce, je nad dolenskim griči vladal spokojen mir. Na zemlji so ležali mrtvi in iznakaženi partizani, zaklan stražar. Morija je bila končana; uspehi Vladimirja in Milana Križa - ideologije križa. Na spomeniku sredi pokopališča je čisto spodaj pod imeni padlih zapisano: in 62 neznanih partizanov.

**Joža Košir,
Šarhova 32,
Ljubljana**

"RESNICE" GOSPODA JANEZA JANŠE O UDELEŽENCIH NOB

Gospod Janez Janša v oddaji TV Konferenca 24. oktobra letos, kakor tudi ob drugih priložnostih prej in v tem predvolilnem obdobju, manipulira s podatki oziroma navaja neresnične podatke o borcih NOB, o borčevskih pokojninah in privilegijih.

To v javnosti povzroča zmedo in začudenje, med borčevsko populacijo pa vznemirjenost in prizadetost. Gospod Janša pripoveduje, da je bilo leta 1945 v partizanskih enotah 35 tisoč partizanov, danes pa v Sloveniji borčevsko pokojnino dobiva 65 tisoč ljudi, čeprav jih je v tem času že veliko umrlo.

Sprašuje, odkod ta razlika in si sam odgovarja, da so zanj to privilegiji. Hkrati pravi, da so to "plačani volivci", ker gredo pred vsakimi volitvami politiki nekaterih strank, predvsem iz ZLDS, k tem ljudem in jim pravijo, "da bodo to pokojnino izgubili, če ne bodo več volili zanje".

Gospodu Janši očitno tudi v predvolilnem času zelo ustreza manipulacija s podatki o udeležencih NOB. Resnica o številu udeležencev NOB je namreč takšna:

Po podatkih Glavnega štaba NOV in POS je bilo marca 1945 na seznamu v opera-

tivnih enotah 37.278 borcev in bork. K temu je treba prišteti še 27 tisoč slovenskih borcev - prekomorcev; to so bili nekdanji interniranci in prisilno mobilizirani v nemško in italijansko vojsko. Ti so se bojev za končno osvoboditev domovine udeležili v sestavi 4. Armade JLA in v sestavi tankovskih, mornariških in letalskih enot. Prišteti je treba tudi več kot osem tisoč Slovencev, ki so se borili v zavezniških vojskah.

Takrat je torej v oboroženem boju proti nacifašizmu sodelovalo približno 72.030 slovenskih borcev in bork. V tem številu so zajeti tudi drugi oboroženi dejavni udeleženci NOB (aktivisti OF, kurirji, osebje v bolnišnicah, partizanskih delavnicah,

tiskarnah in podobno).

Upoštevatni je treba tudi posebnosti partizanskega vojskovanja v Sloveniji. S tem je mišljeno predvsem veliko število prebivalstva, posebno kmetov, ki so borce podpirali materialno in moralno, dejavno sodelovali

s partizanskimi enotami in narodnoosvobodilno vojsko in tako veliko prispevali k osvoboditvi in končni zmagi.

Kako veliko je bilo teh, nazorno kažejo podatki o nasilju okupatorjev in kolaboracionistov nad civilnim prebivalstvom. V času okupacije je bilo v zaporih skoraj 35 tisoč Slovencev, v taboriščih približno 29 tisoč, na prisilnem delu 35 tisoč, izgnanih in pobeglih pred okupatorjem 80 tisoč in prisilno mobiliziranih več kot 60 tisoč Slovencev. Umrlih in pobitih je bilo več kot 46 tisoč Slovencev, od tega kar 65 odstotkov žrtev nacifašističnega nasilja.

Večina ljudi iz kategorij borcev, udeležencev NOB in žrtev nacifašističnega nasilja je po

vojni po zakonskih predpisih dobila ustrezní status borca, aktivista, invalida, žrtve vojne, vdove, sirote in podobno, s katerim so lahko uveljavljali nekatere bonitete oziroma pravice, med drugim tudi pokojninske.

Po podatkih Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje z dne 1.6.1994 je od 61.409 upokojencev udeležencev NOB posebne ugodnosti pri pokojninah uživalo 42.392 ljudi, ker je pri tretjini upokojenih udeležencev NOB pokojnina v celoti rezultat delovnega razmerja in plačanih prispevkov vsakega upravičenca kot rednega zavarovanca pokojninsko-invalidskega zavarovanja, ne pa privilegij zaradi sodelovanja v NOB ali celo rezultat goljufige, kar v zvezi s tem dopoveduje gospod Janša. Poleg tega od omenjenega števila kar eno tretjino predstavljajo uživalci družinskih pokojnin za padlimi in umrlimi upravičenci.

Lažno navajanje podatkov in očitek, da so udeleženci NOB, ki so upokojeni pod ugodnejšimi pogoji, "plačani volivci nekaterih strank", je groba žalitev za prizadete stranke in posebno za udeležence NOB, za vse, ki se je bodo gotovo spomnili ob bližnjih lokalnih volitvah, na katerih sodeluje tudi stranka gospoda Janeza Janše.

Ivan Dolničar
Predsednik Zveze združenj
borcev in udeležencev
NOB Slovenije

KOVIN TEHNA

LEASING

tel. 063/ 38-251, 34-503, fax. 38-951

PLUTO - KRACIJA

Bistvo komunizma ali levega totalitarizma je vojaška diktatura (vsi komunistični vodje so obenem general - maršali), ki terorizira narod s politično - policijo s pendreki, zapori, montiranimi sodnimi procesi.

Bistvo fašizma ali desnega totalitarizma je diktatura velikega kapitala, ki vlada z marionetnimi mediji in s kontrolo financ.

Sodobna slovenska država je iz mehke variante razpadajočega komunizma preskočila v trdo varianto plutokratičnega fašizma, kjer je vladanje samemu sebi namen.

Če so kom - mediji posiljevali množice z nekaj-urnimi monologi diktatorjev, potem so faš - mediji ta odstotek dvignili na 100 odstotkov, saj niso nič drugega kot perpetum - non stop - round the clock slavospevi "modrostim" posvečene devet desetorice.

(Nekaj drobnih stranic z "nacionalističnim" melosom nimajo z gornjim fašizmom nobene zveze in so zgolj - folklorni okras.)

**Dr. Boris Ogrizek, Kranj,
Koroška 16**

**PROSTORA ZA
DUŠEVNO BOLNE V
MARIBORU NI!**

Organizacija za duševno zdravje - Šent, Maribor (v prihodnje Organizacija za kakovost življenja - Ozara) je nevladna, neprofitna in humanitarna organizacija. Prizadeva si za izboljšanje kakovosti življenja ljudi z diagnozo duševni bolnik, po njihovem zdravljenju v psihiatrični ustanovi.

Povezuje prostovoljce, uporabnike in strokovne delavce z namenom zagotoviti dejavnosti, prilagojene osebam z izkušnjo duševne bolezni, ter zapolniti praznino v skrbi zanje. Dejavnosti organizacije so: delavnice - za delovno rehabilitacijo in resocializacijo, dnevni in informativni center, knjižnica s čitalnico, razstavni prostor, glasilo, svetovalnica za potrebe organi-

zacije, stanovanjske skupine, klub svojcev, kmetija, kolonije - aktivne počitnice...

Uradno je organizacija začela delovati marca letos. Takrat so se začeli tudi prvi pogovori z mariborsko občino o tem, da občina za dejavnosti, ki so v korist mestu, njegovim prebivalcem ter državi, in ki jih izvaja organizacija Šent, Maribor (Ozara), čimprej najde primeren prostor. Tega prostora mariborski občinarji vse doslej niso našli (niti ga niso aktivno iskali, čeprav je takšnih prostorov v Mariboru kar nekaj), zato organizacija še vedno deluje iz majhne pisarne predsednikovega stanovanja.

Člani organizacija Šent, Maribor (Ozara) ne razumemo, kako to, da mesto, ki ima največ brezposelnih oseb v Sloveniji in kjer je možnosti za porast števila duševno bolnih vsak dan več, ne more najti prostorske rešitve za izvedbo projektov organizacije, ki želi s svojim prostovoljnimi in humanitarnimi delom prispevati k blagostanju mesta in njegovih prebivalcev.

Zaradi pereče prostorske problematike je primarna dejavnost naše organizacije onemogočena. Vse bolj so nad našo prostorsko situacijo začudene sorodne partnerske organizacije v tujini, ki so nam pripravljene pomagati bolj, kot občina mesta Maribor, ki bi bila za to najbolj pristojna, in ki se raje izmika, kot da bi za rešitev prostorske stiske organizacije storila kaj konkretnega. Strokovnjaki čakajo, da bomo začeli z izvajanjem zastavljenih projektov v skrbi za duševno bolne, duševno bolni so nestrpni, člani organizacije pa bomo zaradi zaprtosti vrat mestne hiše kot kaže lahko pomagali le sami sebi.

Sodelovanju z zdravstvenimi, socialnimi in zaposlovalnimi ustanovami doma in v tujini navkljub bomo očitno morali tudi mi odmakniti ponujeno roko mariborski občini, ki se za svoje ogrožene prebivalce noče zmeniti. In, kot kaže, bodo brez pomoči ostali tisti, ki jo v mestu ob Dravi najbolj potrebujejo.

**Organizacija ŠENT,
Maribor (Ozara)
Igor Hrast, predsednik**

**ODPRTO PISMO G.
JANEZU DRNOVŠKU**

Spodaj podpisani delavci, zaposleni v podjetju EME ENGINEERING iz Dolan pri Ptuj, člani Neodvisnih sindikatov Slovenije, se obračamo na vas, da vam opišemo situacijo, v kateri se nahajamo.

Delavci, zaposleni v omenjenem podjetju smo večinoma mladi ljudje na pragu življenja, ki bi si želeli ustvariti svojo prihodnost. To nam je onemogočeno, ker nam zaposlite, ki jo imamo, tega ne dopušča. Lastnik podjetja, g. E. Mlakar, nam ni izplačal že štiri mesece plač in regresa za leto 94. Nekateri ceno niso dobili regresa še iz leta 93.

Po informacijah, ki jih imamo, bi naj g. E. Mlakar dobil od Ministrstva za delo sredstva za 445 delovnih mest in od Ministrstva za gospodarstvo, Ministrstva za znanost in tehnologijo, Slada Republike Slovenije za razvoj malega gospodarstva jamstva in kredite - sredstva za svoje podjetje. Kljub temu, da bi podjetje moralo imeti konec letošnjega leta poleg 51 zaposlenih delavcev še 129 novo zaposlenih delavcev (konec leta 1994 pa cca 445), se to ni zgodilo. Še celo mi, ki smo zaposleni, nimamo dela ter nas je lastnik poslal na "brezplačni dopust" in nam, kot smo že omenili, ne izplačuje osnovne plače za preživetje.

Sprašujemo se, kaj počne država, da ne poskrbi za osnovne pogoje preživetja svojih državljanov in dovoljuje, da se posamezniki lahko igrajo z nami kot mačka z mišjo. Kako lahko država razsipuje s sredstvi, zbranimi od davkoplačevalcev in iz tega ni koristi za širšo skupnost. Nikakor ne moremo razumeti, kako lahko imajo vladni uslužbenci redne in za nas astronomsko visoke prejemke, medtem pa mi, ki denar "ustvarjamo", bedno životarimo, država pa niti s prstom ne migne, da bi uredila položaj nas majhnih ljudi. Očitno veljajo dvojna pravila, da imajo eni preko zvez vse, kar hočejo, drugi pa smo le navadni hlapci, ki o resnici in kvalitetnem živ-

ljenju ne smemo niti razmišljati. S spoštovanjem!

**Predsednik OS NSS Ptuj
Zdenko Kolar
in 16 podpisov delavcev
EME ENGINEERING Dolane**

**Napad na člana
Demokratskega
forumu**

LJUBLJANA (STA) - Benedikta Pancurja, člana predsedstva Demokratskega foruma, je včeraj neznan storilec fizično napadel.

Po njegovih besedah naj bi ga neznanec čakal pred njegovo hišo, ga najprej verbalno in nato se fizično napadel, prenehal pa je šele, ko so Pancurju na pomoč priskocili mimoidoci. Zadevo so prijavili na policijo.

Benedikt Pancur, ki je član SKD, je bil tudi eden od gladovno stavkajočih v Cankarjevem domu.

REPUBLIKA 9-11

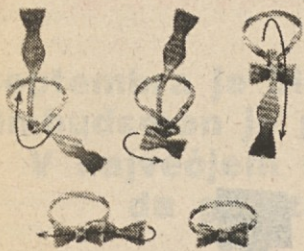
Zadnja vest: P.B., gastarbajter v Nemčiji in na Holandskem (15 let) - **udbovec + provokator** - eden od lakotnikov v D.C. (po velikosti najmanjši), pričakal Žirinovskega, ustanovitelj lastne stranke, trenutno član SKD.

"Pretepen" je bil že večkrat, a se ni nikoli nič videlo.

No comment.

U D B A

Slovenije si ne predstavljam kot borbo vseh proti vsem. Slovenije si ne predstavljam kot gangsterske celice, kjer družijo člane popolna zvestoba in kjer se delovanje proti interesom gangsterske celice kaznuje s kolumbijsko kravato in betonskimi škornji. Slovenija je naš skupni projekt, kjer lahko samo složni dosežemo, da se sploh obdržimo sredi pogoltnih sosedov. Če pogledate na udbo s strani in razumete, kaj bi ta kratica sploh lahko pomenila - **udruženje za državnu bezbednost** - sem prej udbovec, kakor strankarski kolega, v kolikor razumemo državo kot narodov oklep. Tako majhna in mlada država, kakor je Slovenija, ne more imeti nekaj ducatov držav v državi, ki delujejo vsaka proti vsaki.

Poštenjak

ODGOVOR NA ODPRTO PISMO G. MARJANA PODOBNIKA

Hmeljarski starešine naj bi, po navedbah v pismu g. Marjana Podobnika, naslovili na slovensko javnost Odprto pismo o nepravilnostih pri dodelavi, prodaji in plačilu hmelja pod blagovno znamko "savinjski hmelj". To pismo je bilo poslano v Večer, Delo, Slovenec, Novo dobo in Novi tednik.

Ker si je peščica, s sedanjim vodstvom Hmezad Export - Im-

porta nezadovoljnih dovolila nastopati v imenu hmeljarskih starešin Slovenije, smo se na navedena vprašanja dolžni odzvati z naslednjim:

1. Hmeljarski starešine Slovenije štejeemo šeststajst članov. Naša glavna naloga je ohranjanje, uveljavljanje in prenos znanja za razvoj in napredek slovenskega hmeljarstva.

2. Poslovno politiko za dodelavo, prodajo in plačevanje hmelja določa Hmeljarska družba Slovenije. V njenih organih je torej mesto, kjer se usklajujejo interesi in možnosti pridelovalcev ter prodajalcev hmelja.

Za te naloge hmeljarski starešine nismo pristojni, očitno pa so nekateri med nami prekoračili svoja pooblastila in po znanem pregovoru: "Kadija tuži, kadija sudi" zavedli tudi vas g. Marjan Podobnik.

Hmeljarski starešine Slovenije se ogorčeno sprašujemo, kdo je posplošeno žalil našo častno obljubo in ugled pred javnostjo. Pismo, ki je utemeljeno z vsemi argumenti, ne navaja osebe, ki je dala to izjavo. Vsi tisti hmeljarski starešine, ki smo vredni tega imenovanja, še posebno starešine zadnjih let, potrjujemo, da z g. Marjanom Podobnikom nismo nikoli kontaktirali oziroma mu dajali takšne izjave, saj o zadevi tudi nič ne vemo. Zato prizadeti ne izključujemo možnosti, da je g. Podobnik nasedel za nas in za njega neznanim stvarjem.

To je toliko bolj verjetno, ker je hmeljarski starešina, ki je podpisan na pismu, katero vam je bilo poslano 28. 8. 1994, izjavil, da podpis ni njegov in da tudi nikomur ni dal pooblastila za podpisovanje.

Kolikor nam je znano, so vas, g. Marjan Podobnik, pismeno povabili na sedež Hmeljarske družbe v Žalcu v zvezi z navedeno problematiko. Vašo prisotnost je zagotovil tajnik vaše stranke. Na tem sestanku bi vam osvetlili tudi drugo stran te problematike, kar smo pred tem 26. 9. 1994 poskušali z obiskom na sedežu vaše stranke tudi trije, v zadnjih letih imenovani hmeljarski starešine (naslovi v uredništvu).

Verjamemo, g. Marjan Podobnik, da ste zelo angažirani pri

nalogah stranke in parlamenta, vendar smo pričakovali, da si boste v imenu celovite informiranosti vzeli čas. Vsled tega želimo, g. Marjan Podobnik, da se opravičite vsem hmeljarskim starešinam Slovenije in v bodoče bolj prisluhnete takšnim in podobnim perečim zadevam, ki so žaljive določeni skupini ljudi, še predvsem pa škodljive našemu gospodarstvu.

Verjemite, da takšni izpadi in nasedanja posameznikom ne koristijo vaši karieri, nasprotno, še kako so v dobrobit vsakodnevnega podtikanja.

**Za hmeljarske starešine
Slovenije
Starešina za leto 1994/1995
Ivan Možič,
Krekova 9 a, Sevnica**

SRAM ME JE - DA SEM SLOVENEK

Kot zaveden Slovenec se ne morem sprijazniti z dejstvom, da je vodil zunanje ministrstvo človek, ki nima vseh "PET". Dejstva se ponavljajo, njegova flegmatičnost, stran drža, pa je dobro vidna. Kaj so SKD naredili še dobrega v novi Sloveniji - NIČ. Vsak, ki je kot član SKD bil na vodilnem položaju v vladi, je samo pobiral denar davkoplachevalcev, izvajal izključno strankarsko politiko ter ko ni bilo več izhoda, odstopil - kot ŽRTVENO JAGNJE. Prav to dela sedaj EX min. ALOJZIJI PETERLE, ki je napravil nepopravljivo škodo, tako nam zavednim Slovincem kot državi, da smo ponovno na začetku dokazovanja. Zakaj so obsojeni slovenski pomorščaki v Braziliji in morajo po krivici biti v zaporu v nemogočih razmerah. EX zun. min. se je hvalil, da je vse "UREDIL" z brazilskim zunanjim ministrom, da se bodo po krivici zaprti pomorščaki vrnili domov. Rezultat - obsojeni z blagoslovom g. ALOJZIJA P., ker ni NIČ STORIL.

Pogajanje z Italijo je čisto paktiranje s fašisti, kot so SKD sami na nedavnem kongresu dejali, da OF ni NIČ, da je potrebno "Domobrance", ki so

po mnenju g. Alojzija P. edini osvoboditelji.

Ali je pozabil, kaj so delali LE-TI v imenu ZA VERO IN DOMOVINO med vojno, pa menda ja ni sedaj, ko nima očal, pozabil BRATI ali pa bere med vrsticami. Ponovno želi oživiti KLERIKALIZEM, ki je z zgodovinskimi dejstvi dokazano bil za okupatorjem prvi in največ njegovih somišljenikov je pobilo, poklalo - v imenu za VERO IN DOMOVINO - zavednih Slovencev, ki so verovali v Kristusovo vero. Najbrž je pozabil, da še žive priče in dokazi, kam nas je takšna politika KLERIKALCEV pripeljala.

Zakaj v času njegovega EX ministrovanja ni Slovenija dosegla napredka s Hrvati o meji na morju in kopnem? Zato, ker želi, da bi Hrvatje na čelu z Lojzkovim simpatizerjem - Frančkom T. - ustvarili združeno SLOHRO unijo, kjer bi bili vodilni zgolj neoporečni hlapci klerikalizma in strankarski veljaki SKD -HDZ. Želi prodati težko priborjeno svobodo in ozemlje že tako male SLOVENIJE.

Dragi g. Alojziji Peterle, lepo vas PROSIM, pojdite risati zemljevide tja, kjer ne bo škode, pojdite na rahel TRIM s kolesom po zapadni EVROPI, ne po EK-SOTIČNIH državah, od katerih nimamo koristi, in ne zapravljajte VEČ NAŠEGA DENARJA v imenu svoje stranke, ki pa VAM ŽE KAŽE ZOBE. HVALA BOGU.

Pa brez zamere, dragi g. ALOJZIJI PETERLE, dovolj ste naredili že ŠKODE, raje pojdite malo na "HLADNO", saj ne veste, kam z denarjem, in pustite, da nas ne bo še bolj sram.

Zavedni Slovenec

Dušan Gorkič,
Celjska cesta 31, Vojnik

PISMA BRALCEV

PRISPEVKI
**NOVA
DOBA**

Aškerčeva 15 63000 CELJE
Tel: 063/ 441-606, 441-215
Fax: 063/ 26-903
PP 29

MATJA

PONEVERIL

1000 sit

MARJAN ŽE DVE LETI DOLŽAN 1.000.000 dem

JANEZ PRODAL SLOVENIJO SRBOM ZA 1.200.000.000 US dolarjev

Nemorala: če že kradeš, kradi toliko, da nasitiš vsa usta pri (medijskem) koritu

V ZNAMENJU ČLOVEKOVIH PRAVIC

Septembra je Slovenija dobila svojega prvega varuha človekovih pravic. Ombudsman je postal Ivo Bizjak, nekdanji minister za notranje zadeve. V največjem slovenskem dnevniku so ob njegovi izvolitvi zapisali, da gre za človeka, ki se ni nič zameril. Niso se zmotili.

Flaneur: Ko vas je predsednik Milan Kučan predstavil kot možnega kandidata za varuha človekovih pravic in ko je vaš mandat potrdil še državni zbor, je bilo v javnosti moč slišati tudi nekaj dvomov v zvezi z vašo izvolitvijo. Kako jih ko-mentirate?

BIZJAK: Mislim, da je bil predsednikov predlog pravzaprav eden redkih možnih in sprejemljivih v situaciji, ko o izvolitvi odloča državni zbor in je za izvolitev potrebna dvotretinska večina. Prepričan sem, da je predlagatelj upošteval tudi to, kar so mu v času njegovih posvetovanj povedali predstavniki poslanskih klubov, in očitno so skupaj ocenili, da bi bil lahko primeren kandidat za varuha človekovih pravic. Področje varovanja človekovih pravic je namreč tako široko, da ga en sam človek, četudi dolgoletni strokovnjak na tem področju, pravzaprav ne more celovito obvladovati. Mislim, da je bistvo varuhovega dela v dopolnjevanju in usklajevanju mnenj več strokovnjakov, ki predstavljajo temelj presoje in odločanja v zvezi z, denimo, neko pritožbo, ki govori o kršitvi človekovih pravic. Tako tudi nameravam zastaviti delo v uradu varuha človekovih pravic.

Flaneur: Slovenija je torej dobila svojega prvega varuha človekovih pravic. Prostora že imate na Slovenski 27 v Ljubljani, kdaj bo torej urad varuha človekovih pravic uradno začel z delom?

BIZJAK: Predvidevam, da bo urad varuha človekovih pra-

vic uradno začel z delom ob koncu leta, že ta mesec pa nameravam predlagati tudi kandidate za svoje namestnike. Urad sicer neuradno že deluje, seveda v sodelovanju s Svetom za varstvo človekovih pravic, tako da poskušamo v tem prehodnem obdobju skupaj rešiti čim več vlog, ki prihajajo na naš naslov.

Flaneur: Zakon o varuhu človekovih pravic predvideva tudi dva do štiri namestnike varuha. Kakšni so oziroma bodo kriteriji njihovega izbora in katere bodo njihove funkcije?

BIZJAK: Prvi kriterij izbire namestnikov je strokovnost: želimo dobiti ljudi z bogatim znanjem in širokimi izkušnjami na tem področju. Drugi kriterij je celovito pokrivanje vseh področij, tu bo treba izmed možnih kandidatov izbrati takšen nabor, ki zmožgel pokrivati celotno področje človekovih pravic; tretji kriterij, ki se mi zdi prav tako pomemben, pa je smisel kandidatov za delo in stike z ljudmi.

To bo namreč eden bistvenih elementov dela varuhovih namestnikov. Izhajam pa tudi iz prepričanja, da je potrebno ustvariti ekipo, ki bo poleg svoje strokovnosti tudi dobro značajska usklajena, se pravi, da med njenimi posameznimi člani ne bo prihajalo do konfliktov.

Flaneur: Od Sveta za varstvo človekovih pravic ste poleg arhiva podedovali tudi vrsto nerešenih zadev. Kakšno je sodelovanje med obema institucijama preden bo varuh uradno začel z delom? Bodo morale sveže pritožbe medtem, ko se boste ubadali s podedovanimi, počakati v predalih, ali pa boste pri reševanju vlog upoštevali druge prioritete kriterije?

BIZJAK: Že zdaj tesno sodelujeva s sekretarjem Sveta za človekove pravice in temeljne svoboščine, prav tako pa sem ga imenoval za vršilca dolžnosti generalnega sekretarja varuha. Gre torej za svojevrstno personalno unijo in ne le zgolj za stike med dvema institucijama.

Skupaj poskušava storiti potrebne korake, da posamezna na novo prispela vloga ne bi obležala predolgo, še posebej v primerih, ko gre za časovno občutljive zadeve. Glavni kriteriji obravnavanja vlog so torej njihova vsebina, nujnost njihovega reševanja in možnosti, ki jih v fazi ustanavljanja urada imamo. Druga naloga, ki jo v tem času izvajamo, pa je ugotavljanje, v katerih zadevah, ki so bile naslovljene na Svet za človekove pravice, je bil problem že rešen.

Gre namreč za pogost pojav, ko posameznik, ki se je pritožil ali želel podporo pri reševanju problema, Sveta o rešitvi svoje težave še ni obvestil. Tako bomo skušali zdaj ugotoviti, katere zadeve so že urejene, da ne bi brez potrebe prenašali prevelikega števila spisov.

Flaneur: Zakon o varuhu človekovih pravic vam je namenil široko paleto pooblastil in če se vam zdi potrebno, se lahko lotite dobesedno vsake državne institucije. Kakšna je dejanska moč varuha v primeru, če se "inkriminirana" institucija na njegova priporočila ne odzove?

BIZJAK: Največja moč varuha je v podpori javnosti. Javnost predstavlja pomemben dejavnik pri delu varuha v tem pogledu, da je vsak nosilec javnega pooblastila ali funkcije neprestano na očeh javnosti, zato se mora tudi zavedati, da bo negativno stališče varuha o njegovem delu ali o njegovem posameznem postopku v javnosti odmevalo in vplivalo na njegovo nadaljno kariero. V primeru ne-

upoštevanja varuhovih priporočil se lahko ta obrne na državni zbor ali neposredno na javnost in lahko navede povsem konkretne nepravilnosti in konkretna imena. Seveda pa lahko varuh človekovih pravic uspešno deluje le v državi, kjer vse institucije v največji možni meri spoštujejo načelo zakonitosti. Če se nekdo na to poživzga, potem so tudi vsa varuhova priporočila brezpredmetna. Varuh torej lahko opravi svojo vlogo le v demokratični pravni državi.

Flaneur: Brez pretiranega tveganja, da bi se zmotili, je moč zatrditi, da slovenska ustava in zakonodaja v glavnem upoštevatata mednarodne standarde s področja zaščite človekovih pravic, da pa se najpogosteje zalomi, ko postanejo človekove pravice domena posameznih uradnikov in drugih pooblaščenih oseb. Kaj menite o tej trditvi?

BIZJAK: Strinjam se s tem, da imamo v slovenski zakonodaji, zlasti tisti, ki je že bila obnovljena, vprašanja človekovih pravic dobro urejena, treba pa bo paziti, da bo tako tudi v tistih zakonih, ki jih bomo še v precej velikih količinah sprejemali. Precejšen del zakonodaje je namreč potrebno še obnoviti in uskladiti z ustavo. Strinjam

se tudi s tem, da v Sloveniji ni obsežnejših in sistematičnih kršitev človekovih pravic, načeloma pa se strinjam tudi z razlogi zaradi katerih do takih kršitev prihaja. Menim, da je samovolja posameznih državnih uradnikov ali drugih nosilcev pooblastil pravzaprav najbolj problematična. Zato je treba v praksi uveljaviti načelo, da državni organi obstajajo zaradi državljanov in ne obratno. To namreč v konkretnem stiku posameznika z državnim uradnikom pogosto še ne pride prav do izraza.

Flaneur: Slovenska ustava predvideva institucijo varuha pravic državljanov. Kako naj se torej pred kršitvami temeljnih pravic in svoboščin zaščitijo tisti, ki niso državljanji Republike Slovenije?

BIZJAK: Po zakonu o varuhu človekovih pravic se ukvarjam z človekovimi pravicami nasploh. V ustavi je res navedena institucija varuha pravic državljanov, vendar pa so se poslanci ob sprejemanju zakona strinjali, da je varovanje človekovih pravic potrebno razumeti širše. Večji del ustavno zagotovljenih pravic se namreč nanaša na vsakogar in ne zgolj na državljana. Enako določajo tudi mednarodni pravni akti, ki govo-

rijo o človekovih pravicah in tudi na tem področju postavljajo načelo univerzalnosti. Delovno področje varuha je torej varovanje pravic vseh, ki v tej državi živijo, oziroma vseh, katerim bi državni organi lahko te pravice kršili.

Flaneur: Torej v ta krog sodijo tudi nekdanji častniki jugoslovanske vojske, ki so se med slovensko vojno iz kakršnihkoli razlogov znašli na drugi strani barikad in so zato kasneje izgubili slovensko državljanstvo?

BIZJAK: Sem sodijo tudi tujci, ki bodisi živijo v tej državi, bodisi urejajo kakršnekoli zadeve pred državnimi organi te države. To področje je še posebej občutljivo zaradi osamosvojitve in nekaterih prehodnih problemov, ki so z osamosvojitvijo povezani. Omenili ste vprašanje državljanstva, pojavlja pa se še vprašanje nekaterih stanovaljskih razmerij, zlasti v zvezi s stanovanji, ki so bila v lasti nekdanje jugoslovanske vojske. Gre za precejšnje število vlog, mislim pa, da so velik del teh problemov pristojni organi že rešili. Preostale bomo seveda reševali v uradu varuha človekovih pravic.

Flaneur: Ko je nedavno tega Odbor za človekove pravice Združenih narodov pod drobnogled vzel tudi Slovenijo, so njegovi predstavniki ugotovili, da je kljub visoki stopnji zaposlenosti žensk le majhen del letih zaposlen v javnem sektorju. To je bil tudi eden glavnih očitkov, ki ga je Odbor naslovil na Slovenijo. Kaj o tem problemu mislite vi?

BIZJAK: V tem primeru gre prej za problem uveljavljanja človekovih pravic in ne toliko za problem njihove kršitve, med naloge varuha pa seveda sodi tudi skrb za uveljavljanje tovrstnih pravic. Varuh lahko v tovrstnih primerih predlaga bodisi spremembo ali sprejem zakonodaje bodisi kakšne druge ukrepe, ki bi omogočili izboljšanje obstoječega stanja, vendar pa v tem konkretnem primeru mis-

lim, da bi se morali problema lotiti drugi organi. Tu mislim predvsem vrsto ukrepov na področju zaposlovanja in socialnega ter otroškega varstva, ki bi postopno - gre namreč za dolgotrajen proces - vplivali na spremembo obstoječe miselnosti in položaja žensk v družbi.

Flaneur: V zvezi z omenjenim problemom so se v javnosti pojavljale tudi pobude za uvedbo afirmativne zakonodaje na področju zaposlovanja, ki bi dajala ženskam večje možnosti za zaposlovanje. Kakšna je vloga varuha v primerih sprejemanja zakonov s področja človekovih pravic?

BIZJAK: Zakon daje varuhu možnost, da posreduje predloge tudi zakonodajni oblasti. Varuh lahko predlaga sprejem ali spremembo nekega zakona, ali pa izrazi svoje mnenje v zvezi z nekim zakonodajnim projektom, ki je v proceduri. Te možnosti se nameravam posluževati, seveda pa je prvi predpogoj za to takšna kadrovska zasedenost naše institucije, ki bi omogočala tudi analitičen pristop k posameznim problemom s področja človekovih pravic. Tehnih predlogov namreč ni mogoče dajati brez temeljite proučitve zadeve. Zavedati se moramo, da lahko nepremišljeni ukrepi oziroma zakonske določbe kljub dobronamenosti povzročijo natanko nasproten učinek. Vse rešitve, ki jih bomo brez dvoma pri nekaterih zadevah predlagali, bo treba torej poprej temeljito preučiti - tako primerjalnopravno kot tudi z vidika notranje pravne ureditve te države.

Flaneur: Kaj pa socialne pravice? To področje je namreč nadvse aktualno ravno v državah, ki se ubadajo s problemom marketizacije gospodarstva. Torej tudi v Sloveniji.

BIZJAK: Socialne pravice predstavljajo seveda posebej problematično področje. Po eni strani ne sodijo v kategorijo temeljnih človekovih pravic in svoboščin, po drugi strani pa so izrednega pomena za posa-

KRŠITVE PRAVIC V SLOVENIJI

V zvezi s tiskovno konferenco 10.11.94, ki so jo imeli predstavniki Helsinškega monitorja Slovenije, daje vlada Republike Slovenije naslednje sporočilo za javnost.

Predstavniki Helsinškega monitorja so na novinarski konferenci govorili o številnih kršitvah človekovih pravic v Sloveniji.

Vlada Republike Slovenije doslej ni prejela poročila o kršitvah človekovih pravic, ki ga je pripravil Helsinški monitor, ga tako tudi ni obravnavala, zato se do konkretnih navedb posameznih domnevnih kršitev ni mogla opredeliti.

Odbor za človekove pravice OZN v Ženevi, ki redno spremlja izvajanje določb pakta OZN o civilnih in političnih pravicah, je v dneh od 20. do 22. julija 1994 obravnaval poročilo o izvrševanju določb omenjenega pakta v Republiki Sloveniji. Zato so omenjene navedbe Helsinškega monitorja še toliko bolj nenavadne.

Kljub temu, da **vladi Republike Slovenije ni znan pravni status Helsinškega monitorja Slovenije**, se vlada zavezuje, da bo po prejemu poročila o kršenju človekovih pravic let tega obravnavala in svoje ugotovitve ter zaključke posredovala javnosti.

Borut Šuklje, urad vlade RS za informiranje

meznika. Pri zagotavljanju uresničevanja teh pravic gre seveda za nekoliko drugačno proceduro. Te pravice so v veliki meri odvisne od zmožnosti države ter njenega gospodarskega stanja, vendar pa bo tudi na tem področju potrebno iskati rešitve, ki bi dejansko zagotavljale, da ne bo prizadeto človeško dostojanstvo nikogar v tej državi zaradi njegovega socialnega stanja.

Flaneur: Mislite, da so Slovenci v zadostni meri seznanjeni s svojimi pravicami in da v vsaj zadovoljivi meri poznajo pritožbene vzode in mehanizme v primeru kršenja le-teh?

BIZJAK: Prepričan sem, da s stanjem na tem področju še ne moremo biti povsem zadovoljni - niti kar zadeva zavedanje ljudi o njihovih lastnih pravicah niti kar zadeva ravnaje druge strani, torej državnih organov. Ljudi je treba seznaniti z njihovimi ustavno, zakonsko in z mednarodnimi akti določenimi pravicami, prav tako pa jim je treba pojasniti pritožbene možnosti na posameznih področjih. Mislím torej, da bo moral varuh opravljati tudi precej pomembno "pedagoško" delo.

Flaneur: Najpomembnejši kanal pretoka informacij med varuhom in javnostjo bodo nedvomno predstavljala sredstva množičnega sporočanja. Ali razmišljate tudi o občasnem izdajanju posebnih biltenov?

BIZJAK: Zaenkrat razmišljamo o nekakšni zloženki ali podobni zadevi izrazito pojasnjevalnega značaja, kjer bi bilo izrecno zapisano, kaj varuh lahko stori, kdaj lahko intervencira, v katerih primerih pa tega ne more. Sicer pa bomo javnost o dejavnostih varuha človekovih pravic seznanjali predvsem preko sredstev obveščanja. Seveda, ko bo in če bo to potrebno. Celovit pregled dela varuha in problematike na področju človekovih pravic pa bo razviden iz letnih poročil varuha, s katerimi bomo temeljito seznanili javnost.

Gregor Kozovinc

S E I Z M O G R A F

Danica Simšič, je tista poslanka Državnega zbora, ki je vzela hudo zares prizadevanje za blaginjo, enake možnosti za vse, strpnost ter spoštovanje različnosti, čeprav se Sloveniji dogajajo začasno predvsem same nasprotni reči, ki so posledica živahnega evropskega dialoga: **s severa kuga - z juga truga**. Kljub temu in čeprav to zaenkrat ne prinaša volilnih točk, se je Danica Simšič postavila na stališče, da je treba domače dvorišče temeljito pospraviti. Zato torpedira vlado tudi s vprašanji, kaj je z usodami tistih posameznikov in njihovih družin, ki jih je diplomacija jugoslovanskega Černobila razselila, zatrla, potlačila, nas pa sprla z osnovnimi kriteriji civilizacijskega obnašanja. Strma pot, ker človek komaj verjame, da je uradna oseba izjavila - **Nedolžni ste, vendar vas bomo je...i toliko časa, da popi....e, ker je to uradna politika Ljubljane.** In politika - **Kdor to mučenje preživi, bo dobil pokojnino.**

Samo prava princesa čuti zrno krivice tudi skozi sedem modrocev zgodovine.

TIME OUT za Evropo

Zaradi zavrnitve mandata Sloveniji za začetek pogajanj z Evropsko unijo, ki ga imajo že vse nekdanje vzhodnoevropske države, razen tistih iz območja nekdanje Jugoslavije, kaže znova premisliti:

1. ZDA so že v sedemdesetih letih dale vedeti Jugoslaviji, da je ne uvrščajo med tako imenovane sorealistične države (v obdobju blokofske delitve sveta so ji prodale vrhunsko jedrsko tehnologijo, na primer). Do zadnjega so vztrajale, naj z lastnimi silami doseže demokratično preobrazbo (nad tem prostorom so bile tako vznihane, da je bila v strokovni literaturi balkanizacija istoznačnica za komplicirano računalniško mrežo s slabo centralno enoto za krmilne ukaze). Med zadnjimi so priznale samostojno Slovenijo. To pomeni, da bodo pri tej odločitvi vztrajale. S pomočjo se vidneje ne bodo silile toliko časa, dokler bo na površju *separatistična* ekipa (zato ponovno gledamo televizijsko nadaljevanko *Sever-jug?*). Kadar kuhajo Američani mulo, so nepredvidljivi: podrejo, kar stoji in streljajo na vse, kar se premika. Radi imajo Santa Barbara klišeje, hamburgerje in coca-colo: pretirano posebnost, ki meji na ekshibicionizem, zdravijo kakor nalezljive bolezni: s karanteno. Slovenci smo *posebneži*: izbrali smo Evropo gradov, trdnjavskih pristanišč, kneževin, gorskih roparjev, mitov in različnih mentalitet, ki jih določajo geografije (Nemec je stroj, Anglež bo še na luni pil čaj ob petih itd.). Zakaj ne bi bili recimo triinpedeseta država ZDA?

2. Zadnji dogodki kažejo, da gre za začetek *delitve* Balkana, ne pa za preprost spor med Ljubljano in Rimom

(kjer se je Drnovšek precenil, da bi lažje potunkal Peterleta, medtem ko je Kučan dejal, da se italijanski politiki napihujejo pred volilci). Južno od Save v Sloveniji bo segal vpliv Italije, severno Avstrije (nekoč je bila Sava razmejitvena črta med oglejsko in salzburško škofijo). Proces *preplavljenja* bo hiter, vendar mučen: ob italijanski in avstrijski zastavi bo nato nekaj let visela slovenska državna zastava, kasneje le še deželni prapori Kranjske, Štajerske itd.

3. Ta scenarij ima *napako*: v slovensko morje je priplula francoska vojaška ladja, medtem ko prihaja v Ljubljano ruski ambasador, rekrutiran iz diplomatske elite. To pomeni, da Italija in Nemčija ne bosta edini *"hijeni"*.

4. Spopad za Slovenijo je lepo viden: gladiatorji so najprej minirali šarmantno Primorsko in nato spustili na gradbišča slovenskih avtocest Italijane. Domačijski voditelji so se očitno odločili, da zabi-jejo zadnjo akumulacijo v beton, ne v razvoj (*što naučilis - eto delajet*). Komu mar, da cestne osi Barcelona -

Kijev sploh ni? Za gospodarsko osvajanje "divjega" Vzhoda je predvidena železniška mreža. Prenovljeno cestno omrežje ob spoštovanju ekoloških standardov, potrebuje Slovenija zase. Čemu ga ne bi gradili domači delavci? Krediti in mednarodne licitacije so za lase privlečen izgovor: komercialni denar bi bil dražji, vendar zagotavlja delo domači operativi. Razen če si ni kdo zapičil v glavo, da zmeče na cesto skoraj vse zaposlene?

5. Slovenija bo slej ko prej članica Evropske unije, kjer se bo srečala s Srbijo, Hrvaško itd. Pred tem jo bodo knajpali z vročo in mrzlo vodo. Brisačo ji bo ponujala Češka. *Šivilja Klara na severu para, na jugu šiva*. Pot bo manj strma, če Ljubljana ne bi kalila vode Zagrebu in

bi aktivneje sodelovala v mirovnem procesu na območju nekdanje Jugoslavije. Toda tudi slovenskim politikom še ni jasno, da je nacionalizem slab trgovski artikel. Kako bomo zato nekoč odreagirali svojo katarzo, je odvisno od nas samih: nacionalisti bodo

vedno vihali nosove nad ferdžami, pametni Slovenci pa bodo opozorili, da so bili bili deviški pasovi evropski *izum*. Samo z dobrim diplomatskim mikserjem se bo dalo preživeti.

6. Zato se je treba poslovti od domačih monosercev. To so zakompleksani junaki iz znane ameriške grozljivke: z zaštitano punco v kadi in našopano materjo v kleti. Ta problem se rešuje v demokraciji s pedagogiko in psihiatrijo, upoštevajoč preprosto pravilo, da *umazana cunjia ni primerna za čiščenje* (to dokazujejo lord Owen, Karadžić, Allende itd.) Toda ker držijo monoserci v rokah medijski stroj, razen strojčkov za nego gardenij in šloganje zaradi vtisa demokratičnosti, bo trajalo poslavljanje neskončno *dolgo*.

7. Ker je Slovenija izredno majhna, ljudje pa vajeni, da volijo osle, ki najbolj glasno rigajo, lepše perspektive ni mogoče napovedati: tudi leti 1971 in 1991 sta bili samo ponovitev leta 1945. Gledališče je odpustilo stare igralce, pri čemer je dober igralec tisti, ki obvlada vse vloge, odlično gledališče pa tisto, kjer smo igralci in gledalci *vsi*. V zadnjem dejanju bomo itak na evropski *borzi* dela (razen predstavnikov marionetnega režima, ki so pomagali za Judežev denar spremeniti jugoslovanski prostor v *talilni lonec*, zdaj pa isto počnejo s Slovenijo).

8. Licitacije Slovenije ni mogoče preprečiti. To bodo

poskušali storiti tisti, ki so bili v predstrankarskem življenju tarča posmeha in aretacij. Ko pa so ugotovili, da lahko postanejo rekorderji v komunikativnosti, če obvladajo medije in strateške štabe za raziskovanje javnega mnenja, na gospodarskem področju pa prosto trgovino iz vojno - švecarskega arzenala (*vse je naprodaj*) in na intelektualnem policijo, bodo tudi ostale zlahka prisilili, da se odpovejo svoji zgodovinski identiteti in tradicijam. Šele ko bodo ZDA dosegle, da bo odpravljen embargo na uvoz orožja v Bosno, bodo zaslužki manjši; potem utegnejo ostati brez gat tudi slovenski *top* - nadrealisti. Dosihdob bodo posiljevali Slovence z mehko različico diktature. Samo parlament morajo *razstreliti* (ali *zaščititi* - kakor vam pač drago): s končnim različičevanjem procesa J + B + T + Z in ugotavljanjem odgovornosti za pomore partizanov in nepartizanov po vojni, recimo (gre namreč za

to, da je z vsakim dnem manj prebavljiva teza, da je nekdanja JLA iz čistega užitka morila, ropala in nastavljala pasti). Po razstrelitvi parlamenta pridejo na vrsto *predčasne* volitve, ki ustrezajo skoraj vsem strankam, ker njihova popularnost naglo plahni. To je tako, kakor z ljubeznijo na prvi pogled: za velikim ognjem ostane kup *pepela*.

9. Slovenci smo razdruževalni do mere suicidalnosti (trije samomori na dan, trideset poskusov). Ta program se

lahko ustavi samo z anti-programom: s popolno *absurdnostjo*, ki vzdržuje videz urejenosti. Medtem ko je za Evropejca dva in dva štiri, slovenski politiki z uspehom obvladujejo arabsko stališče, da je dva in dva *nekaj* med osem in petnajst. Pametni bi sicer lahko na tem ledu z Evropo celo plesal, nespametni se bo le brezhbrbtenično pogajal (pogajalci v Ogleju in Rimu so bili itak, razen Peterleta, *vs*i iz starega *vica* - torej kadija *toži* in *sodi*).

10. Z vnovično preložitvijo mandata Sloveniji za začetek pogajanj o pridruženem članstvu v Evropski uniji, se ni zgodilo nič usodnega: slabše bi bilo, če bi Nemčiji uspelo *enostransko* utišati Italijo, kar bi pomenilo, da je delitev preostanka Balkana dokončna. O tem tako in tako nihče ne bo spraševal Slovenije. Zato so se slovenski politiki odločili za tvegano igro: s preložitvijo odločanja o mandatu Slove-

nije na 28. november, nekaj dni pred lokalnimi volitvami, naraščajo *izvolilne* možnosti LDS in ZLSD, če bi Drnovškemu uspelo prepričati EU, da prižge Sloveniji zeleno luč za pogajanja. Najmanj obremenjeni politiki morajo ukrepati zvito in bistro.

11. Manever za poneumljanje javnosti bo medtem potekal v dveh smereh: na eni strani se bodo politično odvisni mediji začeli delati norca iz *svete* slovenske zemlje, da bi podprli začetek njene *razprodaje* (vsako drugačno stališče bo skopljeno kot *novodobni* populizem). Na drugi strani bodo patriotično koketirali z antifašistično koalicijo zaradi bližajoče petdesetletnice konca druge svetovne vojne. Pri tem bo javnost počasi pozabila, v čem je bilo bistvo odpora: ozemeljska *celovitost* Slovenije.

12. *The end.*

Milan Meden

- Jing - jang, Mefisto - Faust, Aladin - džin, Jurij - zmaj.
- Znano - neznano, dobro - zlo, gospodar - služabnik, teza - antiteza.
- Homer - Iliados, prva beseda najstarejšega epa: **LOJMOS - KUGA.**
- Tataři so zavzemali mesta s katapultiranjem kužnih trupel.
- Marka Avrelija ni pokončal Longobard, marveč bacil.
- Šest mesecev po prihodu Kolumba v San Salvador je pomrlo 60 milijonov "Indijancev". "Odrešeniku" je bilo ime ošpice.
- Kinta - Kunte je najprej potoval v Ameriko kot služabnik, v podpalubju. Nato kot gospodar - v prvem razredu privatnih letal.
- Aids ("črni sifilis" - Kolumb je uvozil iz Amerike tudi lues) je bil "rojen" v Kongu. "Gorilje ošpice" so postale na misijonarjih smrtno. Sledi Angola s kubansko vojsko in Haiti (USA sex - tourist state) ter jet - set (Miami - Los Angeles - New York).
- Aids: 1994 - 10.000.000
- Aids: 2001 - 10.000.000.000
- Futurologi napovedujejo čez deset let polno zaposlenost. 100%? Ne - 1000%?

Če uspete preživeti.

■ Stanko Batič: *Tako mislim* (3)

Zažgali smo Balkan

- skrijmo se v Evropo

Kmalu bosta pretekli dve leti, odkar je bil objavljen v osrednjem slovenskem dnevniku (PP 29) moj predlog za korake, ki naj bi jih povzela slovenska politika za izboljšanje razmer na Balkanu. Zanj se seveda nihče od pristojnih ni zmenil. Gotovo so si mislili: "Pustimo staremu bedaku veselje, naj piše, kar hoče!"

No, v tem ni nobene nesreče.

Nesreča je, ker se v tem času položaj ni nič popravil. Naša politika še naprej trmasto rine z glavo skozi zid.

Prosim g. predsednika SDSS, da ostane tam, kjer je. Tam bo naredil še najmanj škode. Lepo je od njega, da je zapustil DZ, kamor poleg mnogih drugih že tako ne sodi. Vendar treba je spoštovati voljo volivcev, pa če se nam zdi še tako čudaška.

V vlado za obrambnega ministra naj se več ne sili. Neke posebne obrazložitve za to prošnjo ne bom pisal, saj je v precejšnji meri obsežena že v prejšnjem besedilu. No, nekaj pa le moram dodati. Predsednik ima glavno zaslugo za to, da se je v Sloveniji "začela balkanska klavnica", kot je svoj čas v dnevniku zapisala Ranka Ivelja. Mislim, da bi bilo prav, če bi skupaj s Kučanom sedla na tisto klop v Haagu, čeprav se preveč ne ljubita, složna pa sta sodelovala, ko so se pri nas dogajale hude stvari. - Nas so polna usta človekovih pravic, pravne države in zagotavljanja, da v celoti izpolnjujemo norme EU. Mislim, da dejstva govorijo drugače. Navedel bom samo en primer. Gotovo jih je več, so pa meni neznani. Človek, ki ima največ zaslug, da Slovenija poleti 1991 ni bila spremenjena v prah in pepel, životari doma brez pokojnine. In takih je kar precej. Pokojnina je pokojnina. Ni podkupnina, pa tudi ne miloščina, saj se vsaj delno pokriva iz sredstev zbranih v času aktiv-

nega dela. Fažizem ni spraševal, kdo ga ljubi in kdo ga ne ljubi. Ni po tem merilu ukinjal pokojnin. Za Hitlerja ne vem, ker je moj oče med vojno živel v Ljubljani. Za to očitno krivico je najbolj zaslužen, če se ne motim, prav Janez Janša. Če se

Janez JANŠA

motim, bom izjavo preklical in se opravičil. -Evropa se bo izkazala za zelo krivično, če bo nagrajevala kršenje norm, ki jih je sama postavila. Upam, da se razumemo, kaj sem s tem mislil. - Druge podrobnosti o tem, kaj je Janša počel po letu 1991, me ne zanimajo. Mislim pa, da je škoda smrek, ki so padle za njegove Premike in Okope. Če bo pisal novo knjigo (morda pod naslovom *Ovire*), ga prosim, naj se usmili dreves in pusti svoje novo delo v rokopisu. - Zavedam se, da s tem, kar sem sporočil predsedniku SDSS, tvegam hudo zamero njegovih oboževalk. No, ker sem že precej v letih, bom to prenesel.

Prosim g. prvega zunanjega ministra RS, naj da ostavko na položaj poslanca DZ. Posveti naj se bolj svojim študentom. Pogrešajo ga. - G. bivši minister je eden najvidnejših članov zarotniško - pustolovske skupine, ki je naredila veliko škode pri nas na Balkanu. V njem je precej debelo-kožca, saj je skupaj z Bavčarjem svoj čas odpotoval v Sarajevo in brezčutno zrl v oči žrtvam tudi svojega početja. Naj se ukvarja z znanostjo, v politiki dela predvsem škodo. - Človek se upravičeno sprašuje, če se ti pametni in izobraženi ljudje, kot je dr. Rupel, sploh zavedajo, kaj so naredili. - Naš televizor doma ima čudno bolezen. Ljubljane ne dobimo, ne prvega ne drugega sporeda (sneži), ko pa pritisnemo Zagreb 1, lahko (ko preklopimo) dobimo tudi TVS 1 in 2. Tako sem predsinočnjim, čakajoč na Sever in jug, kakšno minuto poslušal reportažo z Mljeta. Rajska pokrajina! Primerljiva le z našim Bledom. A kaj, ko se je začel kmalu pekel, čim se je začelo govorjenje. Starci, tudi devetdesetletnik je bil med njimi, kot da so zavohali, kaj želi reporter izvleči iz njih, so naravnost tekmovali, kdo bo izbruhal več sovraštva. Saj nisem vsega niti slišal. Razumel sem samo: "Srbalji... da ih nikad više ne vidim... to su naši najveći neprijatelji..." Vsega si nisem zapomnil. Ne

vem, kaj jih je tako prizadelo, saj živijo daleč od bojne črte. propaganda jim je razdejala duše. Nič ni bolj mrtvo od mrtve duše, ki jo je ubilo sovraštvo. Človek bi se zjokal od bolečine, ko spozna, kam smo prišli na koncu 20. stoletja, tako rekoč sredi Evrope. Mrtvih se ne da oživeti, pohabljenim se ne da vrniti izgubljenih udov, vendar bo Balkan veliko prej obnovil porušene vasi in mesta, kot pa bo uspel rehabilitirati pohabljene duše. Kako naj človek pozabi na žalostno vlogo vseh tistih, ki so v tej tragediji imeli svoje prste vmes! Dobro bo treba zavihati rokave in pljuniti v roke, da bodo vse to popravili. S skupnimi močmi, solisti tukaj ne morejo veliko. Solisti lahko samo potegnejo akcijo krepko v roke.

Popravek: V prejšnjem nadaljevanju je bil na delu škrtat: na strani 16, v sredini tretjega stolpca, mora biti na koncu nepopolnega stavka - pika. Torej: "Po svoje." - V tretji vrstici, zadnjega odstavka, v četrtem stolpcu pa ne "čim krajšo pamet", temveč "čim krajši mandat".

Avtorju in bralcem se opravičujemo!

Igor BAUČAR

Prosim g. prvega notranjega ministra RS, da odstopi z visokega položaja, če ga morda zaseda. Ne vem, kaj je zdaj in tudi zanima me ne preveč. Od prej imenovanega se razlikuje po tem, da je bolj neposredno okrvarel roke poleti 1991. - Bajе je dober podjetnik, naj se ukvarja s tem, kjer bo več koristil sebi in slovenskemu narodu.

Prosim slovenska občila, da skušajo prav razumeti, kar sem tokrat napisal. Pri njih je problemov, da bi strokovnjak lahko o njih napisal debelo knjigo. Kot nestrokovnjak jim bom namenil samo nekaj stavkov. Z občili je podobno kot knjigo, ki je in ni - blago. Najti v tržnem gospodarstvu pravo ravnovesje ni preprosto. Tudi vprašanje lastništva je zelo občutljivo, saj

so občila danes najmočnejše orožje. Jedrskega orožja praktično ni, ker si ga nihče več ne upa uporabiti, tako kot strupenih plinov v zadnji svetovni vojni. Teh problemov še nikjer niso rešili. - Po svoje je tragedija, da je dobra novica le slaba novica. Znana je francoska modrost, da ni novica, če prispe vlak točno na postajo. Novica je, če se zaleti ali prevrne. - Občilom ne zamerim, ker ne najdejo več lepe besede za Jugoslavijo. Bolj malo znan pregovor pravi: "Na mrtvega leva se še cigan p..." - nočem biti preveč vulgaren. Prilagodljivost občil je tradicionalna. Znano je, kako so pisali francoski časopisi po pobegu Napoleona na Elbo. Ko se je izkrcal (če se ne motim, je bila to luka Marseille), so objavili: "Pošast se je izkrcala." Ko je prispel v Pariz, so sporočili: "Veličanstvo je dospelo v prestolnico." - Tudi danes včasih berem za Jugoslavijo, da je bila - monstrem. - Prosim "delavce slovenskih občil" (naj mi bo dovoljeno, da se v tem resnobnem in tu pa tam tudi žalostnem zapisu vsaj malo pošalim, tokrat na račun žargona iz prejšnjih časov!), da upoštevajo moje vtise, ki sem si jih nabral ob občudovanju lepote otoka Mljet.

Na koncu prosim bralce, sonarodnjake in sodržavljane, naj ne prosijo, temveč zahtevajo od politike, da premakne zadeve naprej oziroma nazaj iz slepe ulice, v kateri tičimo že nekaj let. Ta slepa ulica prav gotovo vpliva strahovito demoralizirajoče na vse plasti naših ljudi. Tudi zaradi tega je toliko kriminala, afer, apatiije in vsakršnih odklonov. - Dragi bralci, zahtevajte, da se bo politika začela obnašati bolj domoljubno. Domoljubje pa ni napuh, ni sovraštvo, ni usmerjeno proti interesom drugih narodov. Domoljubje in sovraštvo sta si vsaksebi kot dan in noč. Sredstva, ki so vam na razpolago, so res bolj šibka, vendar so. To so predvsem volitve - priložnost, da se nagradijo politiki, ki ne kažejo ustreznega domoljubja. To so peticije raznim organom in ustanovam in pisma - pisma tudi v rubrike namenjene bralcem (ki pa so zdaj vse preveč mesto za izživiljanje v pritlehnem osebnem zdravarstvu, ne pa za izražanje stališč o usodnih vprašanjih našega naroda). Dragi bralci, pišite, podpisujte, storite vse, kar morete, le v Cankarjev dom gladovat ne hodite!

Če kdo misli, da sem ga pri "prošnjah" izpustil, naj se oglasi. Takoj bom zadevo "notri prinesel".

Peščici zarotnikov in pustolovcev, ki so na najbolj lahkomišeln način onesrečili nas, potopili pol Balkana v krvi, v zagato pa spravili na določen način ves svet, je treba govoriti odkrito. Sicer ne razumejo. Ko to pravim, ne želim žaliti, želim le reči bobu bob. Rekel sem, da je tudi svet v

zagati. Marsikdo je zunaj svojo napako oziroma svoj delež v krivdi za jugoslovansko tragedijo že spoznal. Zadnji med njimi je bil Mitterand. Hitro priznanje secesije je bilo dolivanje olja v ogenj. Bajе so ZDA čakale deset let, dokler niso priznale Norveške, ki se je v začetku tega stoletja na civiliziran način ločila od Švedske (in je zdaj med njima praktično le administrativna meja, ki je niti ne čutijo). Kaplja krvi ni bila prelita! Pri nas zarotniki tega niso hoteli. Zdaj smo šele zvedeli, kdaj so se že začeli pripravljati, da bodo prelivali kri.

"Janša je nestrpnost čakal svoj dan, se nanj dolgo pripravljaval in ga naposled presrečen dočakal," sem zapisal decembra lani, samo mi niso hoteli objaviti. Hoteli so torej prelivati kri, kri, ki naj bi nas za vselej ločila od naših bratov in bratrancev (če si sposodim Cankarjeve besede). Kri združuje in ločuje. Kakor kdaj. Odvisno od tega, kaj se z njo dela. V našem primeru naj bi nas ločevala. - Zažgali smo velik del Balkana, naša dolžnost je, da pomagamo požar pogasiti. Veliko več lahko storimo, kot mislimo. Samo ne govorimo, da se to nas ne tiče! In da z "balkanskim kotlom" nimamo in nočemo nič imeti! Ravno nasprotno! Tja se moramo vračati, ne kot zločinci, temveč kot spokornjenci, ki so spoznali svoje napake in ki hočejo pomagati. Ne bodimo kot voznik, ki povzroči nesrečo in potem pobegne! Prepričati moramo naše politike, da bodo tako mislili in potem se bo počasi odprl izhod iz zagate, v kateri tičimo.

Ne vem, kako bo to besedilo razumljeno. Ne vdajam se utvaram. Marsikdo ga bo morda razumel kot protest (dejansko to tudi je, saj obsoja dejstvo, da se že leta v najbolj občutljivih zadevah nikamor ne premaknemo) ali kot neprimerno provokacijo, ki ne bo nikogar vznemirila. Morda pa se bo kdo ob tem, lahko rečem - iskrenem zapisu, ki ga je rodila bolečina, le malo zamislil. Nimam moči, da bi karkoli izsilil. Lahko samo malo poparafraziram goriškega slavčka, ki je nekoč pel, da ne le kar mora, temveč kar more, človek storiti je dolžan ("moža" sem zamenjal s "človekom", da ne bi izvzel žensk!).

Verjetno se bo našel kdo, ki se bo vprašal, kako mora biti nek anonimnež tako neskromen, da se loti naenkrat toliko uglednih naslovov. Verjemite mi, da bi bil presrečen, če mi tega zapisa ne bi bilo treba napisati.

Zahvaljujem se uredništvu Nove dobe za prijaznost in pogum, ker mi je ta sestavek objavilo.

Konec

Foto: arhiv Nove dobe

SKUPAJ V BORBI

SKUPAJ V ČORBI

Ponudil je Mešetar Lojze, da odpre butik s suho robo v tem okolišu. Sračji Dol ter Butale sta kar tekmovala, kako bi se bolj prikupila butiku. In sklenejo, tudi Lojze je človeška duša, pod kožo krvav, pogodbe grede skozi želodec, pojedina bo prava pot k uspehu.

Veseli, da so se butika rešili in da bodo smeli še poslej, kot doslej; jesti z rokami in srebati iz golid, brez tistih trapastih in nerodnih vilic in žlic, spečejo vseh petnajst rib in vseh devet kokoši z desete pol za povrh, poplaknejo s cvetom iz Karlijeve kleti pojedino, se nasmeje in se še danes za trebuhe drže. Pa smo jih, Sračjedolčane zaostale, ki se sedaj z žlicami

mučijo, delajo, da žlice zmorejo odplačati, pa še pojedino so morali deliti z Lojzetom Mešetarjem. Namesto, da bi jo sami pojedli, kot so svojo bili Butalci.

In glas o brezmejni modrosti Butal se je še naprej širil vsenaokrog, čez potoke in preko plotov.

Von Ligenštul

Butalski butik

Debeli Karli, predsednik in župan, sklene, da on prispeva pijačo iz svoje kleti. Pepi, podžupan in mandatar, bo zaklal kokoš. Da uskladita priprave, najprej gresta pogledat zaloge, **ki vtopi vse skrbi, v potrtem košu strup budi**, najprej v Karlijevo klet. Ocenjevala sta cvet, izvor, suhost in sladkobo, letnik, sod, štefan in polič, dokler nista zmešala stopnic in se že hudo prepletana napotila še v Pepijev kurnik, izbrat najbolj tolsto kokoš. A delo je bilo naporno, sedeta, prižgeta pipi in - zaspita. Pipi kot pipi - na tla, ogenj v slamo, kokoši v preplah, gasilci pa v akcijo. In so polili ne le Karlija in Pepija, gasili so tako učinkovito, da so potopili vse Pepijeve kokoši. Vseh devet in desete pol, ta je bila namreč petelin.

'Kar je pa je, pomagati ni več moč, so vsaj še Karlijeve ribe v ribniku žive. Toda tudi teh ni več, so gasilci zajemali vodo iz ribnika, vso porabili in ribe na suhem bridko smrt store. Vseh petnajst.

Lojzetu iz butika pride ta novica na nos in sklene, nak, s temi Butalci ne gre češenj zobati, in sklene butik odpreti v Sračjem Dolu.

Vsak izmed nas nosi v sebi nekakšno avro, nekakšen kompas. Naš magnetizem je lahko razporejen enakomerno, krog in krog, na vse strani, lahko pa je dobro v nas namenjeno le enemu, slabo pa vsem ostalim (najhujši roparji so lahko naravnost ganljivi roditelji - žal - tudi obratno).

Splošna brezbržnost in pogoltni egoizem dajeta na prvi pogled prav tistim, ki lastne smeti mečejo na tuj vrt, in tuj paradajz servirajo na lastni krožnik.

Prva runda sleherne lumparije je vedno v rokah največjih lumpov. Toda zgolj prva runda! V naslednji rundi, ko tudi zapoznelci "zakapirajo štos", pridejo kmalu vsi na to, da ta "igra" ne pelje nikamor.

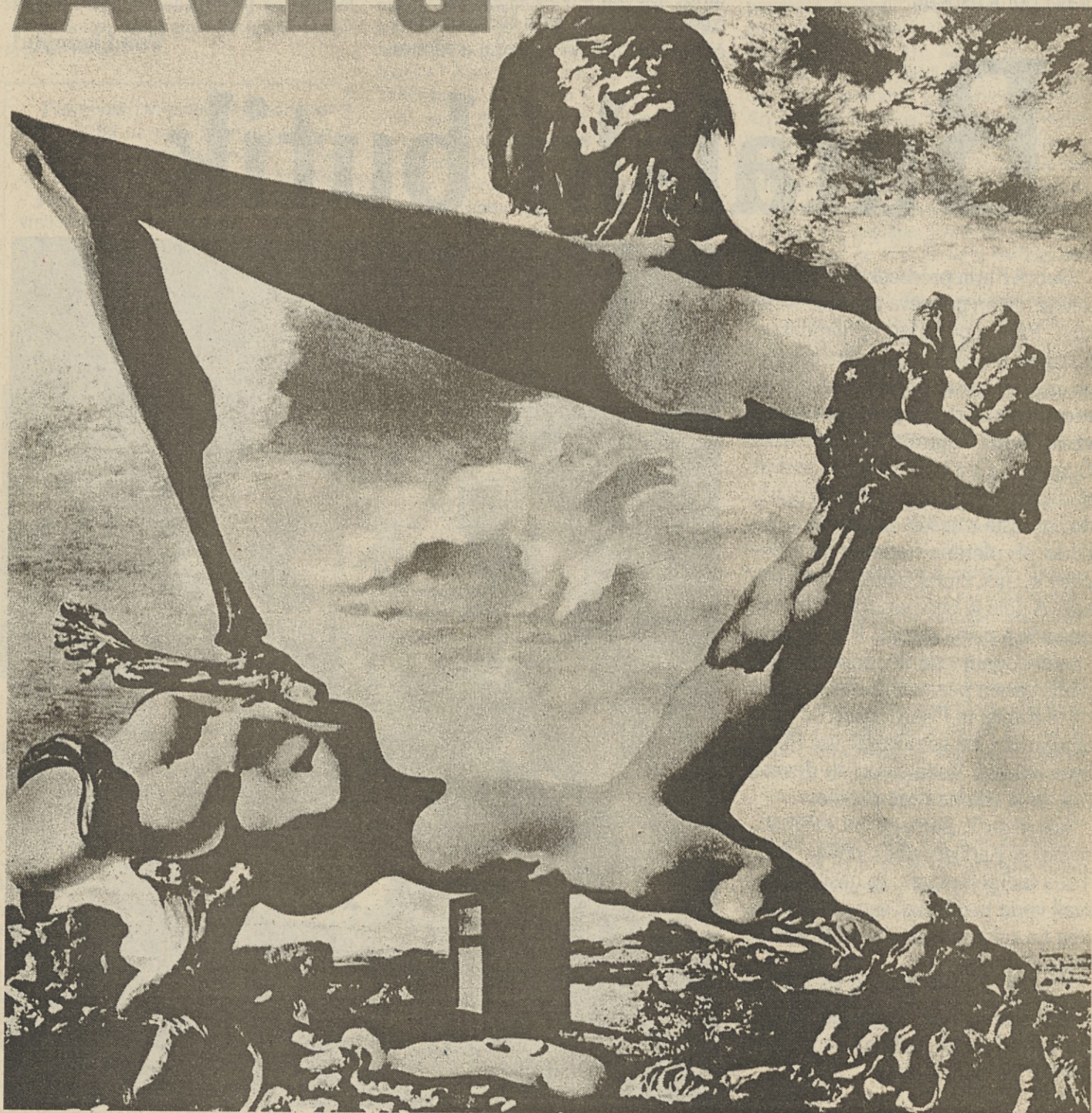
Prvi štiriletki, ki jo lahko poimenujemo **lud jebe zburjenog**, sledi druga, ki jo brezskropulozno žele obdržati po načelu **železne roke**.

Ne dopustimo jim tega!

Goloroki Balkan je prevrnil železni naci stroj, dva milijona opeharjenih lahko **obvlada** nekaj deset tisoč do zob oboroženih.

Simplicissimus

Avra

ZDRAVNIŠKI NASVETI

.....vi sprašujete, mi odgovarjamo.....

EX-PRESS

ordinacija

Začenjamo z novo rubriko. Zdravniški nasveti - vi sprašujete, mi odgovarjamo.

Utemeljitev

Za novo rubriko smo se odločili zato, ker je bila v socializmu privatna zdravniška praksa prepovedana, ker je vsak šverc donosen le, če je pod embargom. Popoldanska črna praksa se je napajala iz dopoldanskega državnega korita. V eni in isti osebi - polovična usluga za dvojno plačilo.

V demokraciji je bil embargo na privatno zdravniško prakso ukinjen zato, ker se sleherno koruzništvo, ko je že preveč na očeh, legalizira, kar pa ne pomeni, da korupcija ne išče novih poti. Modre kuverte je zamenjalo dvojno in trojno zavarovanje - za polovično in tretjinsko uslugo kot prej. Socialistično zdravstvo je bila kombinacija pompoznega blišča in paradnega konja - ideje. V novem redu se je le ločilo na svoji stari komponenti - na pompozno modno medicino in na zdravnike, ki se gredo politike.

Cilj

Zdravniški nasveti - vi sprašujete, mi odgovarjamo - so brezplačni. Pošljite pametna vprašanja, na katera bomo poskušali dobiti pametne odgovore.

Vzorec

Za vzorec ponujamo nekaj klasike radia Erevan (express ordinacija):

1. Joški mi visijo - hodite po vseh štirih.
2. Rada bi dvojčke - vložite indigo.
3. Ali je možna kontracepcija s papirjem - je, vstavite listič med kolena in držite trdno skupaj.

Naslednji prosim !

Vaš doktor

Črna - Praha

Stereotipnost partito - dirigiranih medijev

Stereotipnost partito - dirigiranih medijev

bo zamenjala inventivnost, ko bo nehalo biti ljudi **strah**, ki je konformistični produkt pohote in pogoltnosti, to pa bo takrat, ko bodo ponosni na to, kar so, in ne bodo želeli (biti) nekaj drugega. Človek in pes sobivata, ker prvi vidi, drugi voča, pes in maček, ker govorita **različna** jezika.

Če pa je stereotipija znak lastne starosti, ko se vse več reči dela prvič in vse več zadnjič, preostane le še **modrost** Izidorja Mlakarja (Pepi Žbaradorja): Spoštujem jaz oblast, in dam pršut, in panceto, ampak vina si ne pustim vzeti. Vino je zame in za prijatle!

Če bog je, potem ni dober in vsemogočen hkrati. Tedaj se vsa grozodejstva dogajajo z njegovo voljo, torej bi težko trdili, da je še dober. Če pa je dober, tedaj vse brezkončne kapitalške svinjarije potomcev Adama in Eve kažejo, da ni vsemogočen. Mogoče je le slabe volje?

Kaj pa božja previdnost ?

Da, seveda, v kolikor je bog tisti, ki v banki svoj oltar ima. Ta je namreč poskrbel, da dobi plačilo že na tem svetu. Kdor ima bančni stroj, mu ni treba delati: pritisne na gumb in "božje podobice" mu za minimalen strošek polože svet k nogam.

Vsi ostali se moramo za preživetje znojiti in brezmejno poniževati.

ZAKAJ BOG VSE TO DOPUŠČA

KOMENTAR

Zur Analyse der buergerlichen Parteien der Slowenen (Geschrieben Anfangs Juni 1935)

Ta študija je bila napisana za "slovensko konferenco", ki se je imela vršiti po VII. kongresu Internacionale. Gorkič je izmaneviral, da jaz nisem bil poročevalec na konferenci in da ta referat ni mogel biti prečitan. Poročevalci na konferenci so bili: Kuhar, Regent, Krdelji in Vilhar.

Referati prvih treh so bili nepripravljeni, trajali so po 20 minut, Vilhar pa je odpotoval. Nobeden ni predložil resolucije k svojemu referatu. Vsa konferenca se je spremenila v mizerno formalnost, v pravo sabotazo, dobro premišljeno sabotazo. Jaz sem nastopil zelo energično proti tej sabotazi, pokazal mizernost nastopov in zahteval, da se referentom naloži, da predložijo svoje resolucije, kar se je tudi sprejelo.

Tako resolucijo pa je bil predložil samo Kuhar, ki si jo je dal s strani Grieca (Garlandija) podpisati. Toda konferenca, ki je zborovala samo en(krat) na dan (par ur), se ni več sestajala in resolucija ni prišla v razpravo. Resolucija je bila tako mizerna, da bi se jo gotovo ne bi upali predložiti konferenci.

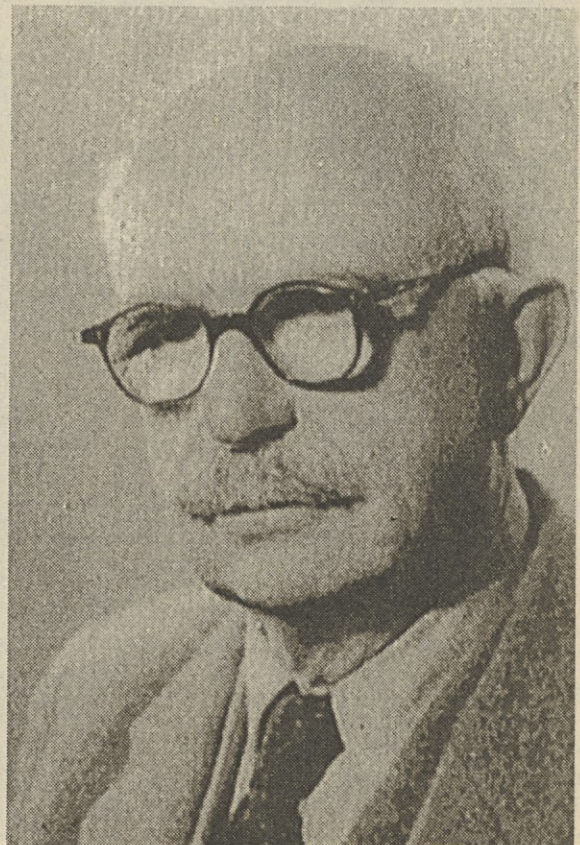
To resolucijo so pozneje Gorkičevi pandurjiz: Kar3 Kardelj, Regant in dr. pri.4 skušali razpravljati na nekaki komisiji 14.09.1935. To komisijo je vodil Valter5. Toda jaz sem se taki deskomotaciji 1933 sklenjene "slovenske konference" odločno uprl in zahteval, da se povabi v to komisijo tudi še zastopnike avstrijske in italijanske stranke. Tega predloga saboterji seveda niso mogli sprejeti in po nekaterih, zame zabavnih prekrajanjih, (kjer sta Krdelj in)6 smo se razšli brez resolucije.

ECHI E COMUNISTA?

Objavljamo zapis pogovora med ljudmi, ki so vsak na vsak način sestavni del zgodovinskega spomina (molčeči Valter, ki ne brani več Sarajeva, je Tito). Pogovor je zapisal ing. Dragotin Gustinčič, ki je bil rojen 5.11.1882, umrl pa je v Ljubljani 2.8. 1974. Gustinčič je bil politični delavec in zamolčani publicist - intelektualec evropskega formata. Slovenski "Robert Jordan" iz Hemingwayevega epa Komu zvoní v španski državljanski vojni. Z usodo slovenskega formata: po krivici preganjan, zaprt v vseh jugoslovanskih režimih, v Enciklopediji Slovenije zaradi ohranjanja vtisa na nezmotljivo Partijo še danes obtožen informbirojevščine itd.

In medtem ko se slovenska medijsko - politična tračologija ubada s prežvečenimi štosí o tem, kaj bi bilo, če bi bilo, ko bi bilo, kar ni bilo ter nikoli ne bo in intrigami na dunajskih, vatikanskih, rimskih, ljubljanskih, beograjskih in moskovskih čaršijskih dvorih, kjer nikoli prostora za človeka in moderno projektiranje ni bilo in ga tudi danes ni, bo poskušala Nova doba spraviti k okusu čitateljstvo z nekaterimi zamolčanimi fragmenti za zgodbo o človeku, ki je vedno rekel bobu bob in popu pop. Pač ni bil partijski služabnik, ki je za vsako figo dvigal roko po principu: Echi e economista (kdo med vami je ekonomist?). Ker so vprašani to vedno razumeli - Echi e comunista (kdo je komunist?) - so postali ministri gradbeništva, policaji, tožilci itd.

"Naglušni" Gustinčič(i) pa v arest.

Na tem "prijateljskem sestanku", kakor sem ga jaz bil tisti večer krstil, sta Kardelj in Regent trdila te-le čudne stvari:

1. SLS je demokratična stranka.

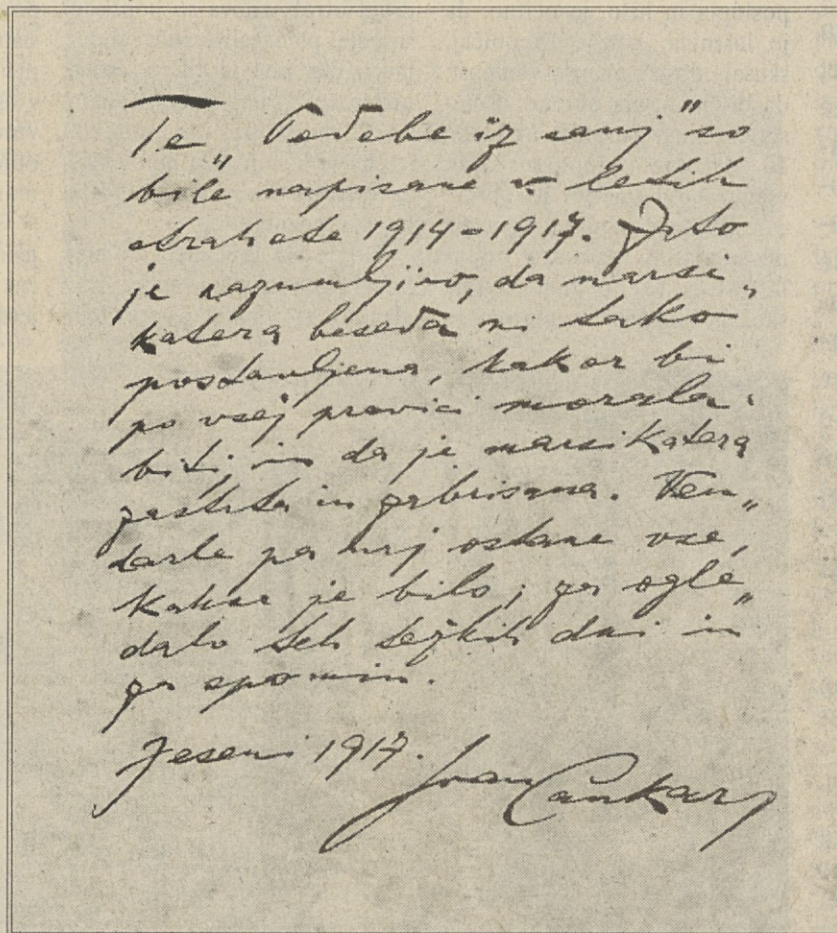
2. Na moje vprašanje, da se s tem, da je vstopil Dr. Korošec v vlado, slovenski klerikalci rešujejo slovensko narodno vprašanje, ali svoje banke, svoje gospodarske interese, je odgovoril (I?)Regent odločno: "Slovensko narodno vprašanje".

3. Regent je trdil, da oznaka "demokratična" in reakcionarna" stranka ne daje nič politično bistvenega, ker reakcionarna da je tudi Hrvaška Selj. Str. Na moje vprašanje zakaj je odgovoril, da zato, ker je kmet, ki je njen glavni sestavni del, reakcionaren.

4. SLS da je isto, kar je bila Brueningova stranka v dobi pred fašizmom. Valterio je na vse te lepe izjave modro molčal in se smehljajal.

Zapis je narejen z roko, kot nadaljevanje 3. poglavja "Geschichtliches zur Entwicklung des Kapitalismus in Slowenien" označenega z ročno pisavo kot (Auszug aus "Zur Analyse der bürgerlichen Parteien der Slowenen. Geschrieben Anfangs Juni 1935) in l.r. podpisanega Gustinčič. Sam komentar nima podpisa ali datuma.

Nastal je po 14.09.1935 v Moskvi.

Te "Partei aus dem Traum" so
bilo napisane v letih
struktura 1914-1917. Jaso
je razumljivo, da narašča
katero beseda ni tako
posodajena, kakor bi
po vsej pravici morala
biti in da je narašča
zastita in gibljiva. Ten
darle pa huj ostane vse,
kakor je bilo, ga ogle
dalo teh dejstev da in
ga spomin.

Jeseni 1917. *Jovan Cantar*

1 pomota: Kardelj, neznano kdaj prečrtano s svinčnikom 2 prebarvano z zeleno barvo neznano kdaj 3 prečrtano s plavim črnilom, tekst je pisan z zelenim 4 močno prečrtano s plavim črnilom 5 prebarvano z zeleno barvo ali črnilom naknadno 6 prečrtano s črnilom, dve črti 7 prečrtano in premazano z zelenim črnilom 8 nejasna čačka, kot prečrtan "I" in prečrtan priimek s črnilom 9 močno premazano, vendar proti luči jasno vidno 10 premazano s črnilom, toda čitljivo

■ Ljudje med seboj

Denar v pepelu

Solidarnost in izsiljevanje na pogorišču - Pred točo, vodo in ognjem te zavaruje človek in zavarovalnica - Predvolilne točke ali pritisk na sodišče - Kako še pomagati družini Čulk v Glinjah?

Letos 28. aprila so otroci med igro zanetili požar v gospodarskem posloplju 74-letne Fanike Čulk v Glinjah pri Braslovčah. Požar je upepelil gospodarsko posloplje, kozolec in drvarnico ter hudo poškodoval novozgrajeno stanovanjsko hišo Ivana Čulka, ki se "drži" stare, materine stanovanjske hiše. Zaradi pomanjkanja denarja in ker novogradnja še ni bila zaključena, nesrečni Ivan hiše kljub vztrajanju zavarovalniškega agenta objekta ni zavaroval. Da je nesreča večja, novo hišo ogenj načel, staro pa je gasilcem uspelo skupaj s sosednjimi gospodarskimi posloplji obvarovati.

Družina, ki je zrasla ob solidarnosti

V Glinjah, majhnem zaselku, ki se drži Kamenč pri Braslovčah v Savinjski dolini, ogenj žal ni redek gost, kot tudi druge ujme ne. Tudi pri številki 2, pri 74-letni Faniki Čulk. Prav zato ostarela ženska pridno obnavlja zavarovanja Zavarovalnice Triglav. Letos ga je 3. februarja, in sicer po premijskem sistemu, ki v zavarovanje vključuje vse premoženje, od stanovanjskega

in gospodarskih posloplij do živali in pridelkov.

Po dogovoru z zastopnikom zavarovalnice bi naj vrednost treh objektov, skupaj s staro stanovanjsko hišo, znašala 8.600.000 tolarjev. Vsega ostalega pa 1.400.000 tolarjev ali skupaj 10 milijonov tolarjev. Ne glede na to, da je šlo za več kot sto let stara gospodarska posloplja in hišo, je očitno, da je lastnica, kot je to običaj, skušala doseči manjšo vrednost, da bi zmanjšala obroke za desetletno zavarovanje, ki je ob 10-odstotnem popustu kljub vsemu 9.691 tolarjev na obrok.

Čulkova družina je doživela nevsakdanjo medijsko popularnost z akcijo Jane, ko je skušala slovenskim fantom in

dekletom najti življenjskega sopotnika. Fanika Čulk živi namreč s svojo bolešno sestro in sinom Ivanom. Sin Ivan pa na ostarelo in iztrošeno kmetijo ni mogel privabiti žene, dokler se ni vključila Jana.

S prihodom mlade se je pri Čulkovih vse razživelo. Ivan je začel razmišljati o novi hiši, v hišo je privekal prvi in zatem drugi otrok, znova so poprijeli sosedje, pomagali Ivanovi sodelavci: čez noč je tik ob stari hiši začela rasti nova. Kamen po kamen, opeka na opeko, streha in hiša je bila nared vsaj za vselitev. Za omet in ostalo bo čas pozneje.

Ko je 3. februarja k hiši prišel agent Zavarovalnice Triglav, da bi obnovil zavarovanja

in sklenil zavarovanje tudi za Ivanovo hišo, je ostalo - po starem. Zavarovala je samo mama...

Če bi bil človek vedež, ne bi bil revež

Dobra dva meseca zatem pa je zagorelo. Tako nenadoma, da tudi najbližji sosedji niso mogli pomagati. Zagorelo je kot - slama. Staro gospodarsko posloplje in kozolec sta bila že vsa v ognju, drvarnica enako, zaradi vročine so začeli tleti sosednji objekti, med njimi tudi nova Ivanova hiša...

Vse je zgorelo do tal, osmojeni so ostali le sosednji objekti, last sosedov in - skorajda neverjetno - stara Čulkova domačija.

Prišla je policija, prišli strokovnjaki Zavarovalnice Triglav in dovolili, da se pogorišče očisti, stekla je sosedska solidarnost. Že naslednji dan so se sovaščani in okoličani lotili obnove Ivanove hiše, na pomoč so priskočili Ivanovi sodelavci iz Intala na Gomilskem in delavci polzelskega Garanta, kjer je zaposlena Olga, Ivanova žena. Poznavajoč razmere osirotele kmetice in njenega sina so ustanovili Iniciativni odbor za odpravo škode, da bi družini čimprej pomagali iz nesreče.

V tem delu Savinjske, kjer so naravne ujme, neurja, toče, voda in ogenj pogoste nesreče, sosedska solidarnost nima meja. Tudi Zavarovalnica Triglav ni odlašala. Že dobrih štirinajst dni po ogledu so oškodovanki nakazali denar.

Toda razočaranje. Sodni izvedenec, ki ga je najela zavarovalnica, ne da bi predvidela poznejše zaplete, je ocenil, da je škoda na starih gospodarskih objektih tretjina celotne vrednosti ali 2,009.300 tolarjev, vrednost stanovanjske hiše pa 6,590.700 tolarjev. Iniciativni odbor pa je pri banki izposloval jamstvo za večjo vsoto. Po njegovem mnenju bi moralo biti obratno...

Pomoč je prihajala od vse povesod, vključilo se je časopisje in Radio Celje, s skupnimi močmi so se lotili popravila Ivanove hiše in gradnje manjšega gospodarskega poslopja. K Čulkovim so znova priklicali predstavnike Zavarovalnice Triglav. Prišel je sam direktor in prizadetim prisluhnil.

“Še pred tem nevsakdanjim zapletom smo pritegnili sodnega izvedenca, da naj on kot nepristranski strokovnjak oceni škodo,” pravi gospod Ivan Mirnik, direktor območne enote Zavarovalnice Triglav v Celju. “Osebo sem šel v Glinje, da bi skupaj našli morebitno rešitev, vendar so člani Iniciativnega odbora vztrajali, da naj naša Zavarovalnica izniči izvedenčevo mnenje in vsaj za dva milijona poveča odškodnino. Na to seveda nisem mogel in zavarovalnica ne more pristati. Ker sodnemu izvedencu niso priznavali objek-

ktivnosti, sem jim sam predlagal novo analizo, ki jo naj opravi poznavalec in domačin, prav tako sodni izvedenec, vendar ta iz razumljivih razlogov tega noče, saj bi razvrednotil mnenje in ugotovitve zapriseženega strokovnjaka, enako poštenega sodnega izvedenca. Iniciativni odbor oziroma njegovi člani vztrajajo pri svojem in zahtevajo, da naj naša zavarovalnica izniči izvedeniško mnenje ter doda denar za dograditev Ivanove hiše, ki pa žal ni bila zavarovana. Obrnili so se na časopisne hiše, RTV in na koncu na - sodišče.”

Tiskovna konferenca pod dežniki

Temeljno sodišče, enota v

ktivnemu odboru, ta pa je v dogovoru z njo, odškodnino namenil gradnji manjšega gospodarskega objekta in popravilu Ivanove stanovanjske hiše, ki je znova pod streho in z novim ometom).

Predstavniki zavarovalnice Ivan Ferme, vodja oddelka za premoženjsko zavarovanje, je prisotnim članom Iniciativnega odbora skušal dopovedati, da vodstvo zavarovalnice ne more izničiti ugotovitve sodnega izvedenca, da pa je ponudilo vključitev že omenjenega domačina, sodnega izvedenca, ki ga pa odbor ni sprejel. “Z našega vidika te nesrečne zadeve, primer smo obravnavali desetkrat, je zavarovalnica ravnala korektno. Nesreča je v tem, da Ivan Čulk svoje stanovanjske hiše ni imel zavarovane...”

Iniciativni odbor vztraja, da naj bi Zavarovalnica ta primer obravnavala v luči težkih razmer prizadete družine in svoje odločitve spremenila, oni pa bi umaknili tožbo, ker se zavedajo, da sodni mlini meljejo drago in počasi...

Žalcu, naj bi sporni primer začelo obravnavati 8. decembra. Iniciativni odbor pa je menil, da bi zadevo znova spravil v javnost še prej in sklical na Martinovo tiskovno konferenco v Glinju, na dvorišču nesrečne Čulkove družine. Od trinajstih vabljenih novinarskih hiš se je v dežju in pod dežnikom te nevsakdanje “konference” udeležil le novinar F. Kramer od Večera.

V bistvu ni šlo za konferenco, temveč ponavljanje naporov, da bi Zavarovalnico Triglav “pregovorili”, naj pred sodno obravnavo spremeni svojo odločitev in Čulkovi pritikne poltretji milijon (Čulkova je vso odškodnino zaradi starosti in nesposobnosti zaupala inicia-

KONCERTI \$\$\$ KONCERTI \$\$\$ KONCERTI \$\$\$ KONCERTI \$\$\$ KONCERTI \$\$\$ KONCERTI \$\$\$ KONCERTI \$\$\$ KONCERTI \$\$\$ KONCERTI

V sredo, 16. 11. bodo na Metelkovi v Ljubljani nastopili Vrhničani **HIC ET NUNC** in stari znanci iz San Francisca **SABOT**. \$\$\$ V četrtek, 17. 11., bo v celjskem KLjUB-u performance artistov **ORIGAMI** iz Osla (Norveška). Multidimenzionalna, minimalistična, ambientalna avdio-drama v devetih dejanjih je delo skupine, ki v svoj ustvarjalni opus vključuje dia in filmske projekcije, svetlobne efekte in govorno besedo, postholokavstne kostumografske prijema, scenografijo, sestavljeno iz najdenih stvari, elektroakustične naprave, tolkala, trakove, klasične, električne in elektronske glasbene instrumente, performance slikarstvo ter simbolično pantomimo, podkrepljeno z dobršno mero ironije. \$\$\$ V klubu Barfly v Celju bo v petek, 18.11. nastopil **VLADO KRESLIN** z **MALIMI BOGOVI**. \$\$\$ Istega dne bodo v mladinskem

klubu v Kanalu nastopili **PRIDIGARJI** in **WASSERDICHT**. \$\$\$ Na svoji evropski turneji se Nizozemci **SUMBUR** ustavljajo tudi pri nas. Njihov Rock In Oposition bo moč slišati v več klubih in sicer, v torek, 15.11. Tolmin (begunski center), sredo, 16. 11. Postojna (SŠC ali begunski center), četrtek, 17. 11. Pula, v petek, 18: 11. Maribor (Pekarna - Gustafov garažni festival), v soboto, 19. 11. pa v Strelišču na Dobrovem. \$\$\$ V nedeljo, 20.11., bo v **MKNŽ** v Ilirski Bistrici koncert najperspektivnejših gojencev ameriške založbe (Noise) **Amphetamine Reptile**, **COWS** in **HAMMERHEAD**. Prvi so alternativnemu občinstvu že dobro znani, saj imajo za sabo že sedem LP-jev, njihove unikatne zmesi bluesa, punka in hrupa pa se upravičeno drži kultni status. Dan kasneje, točneje v ponedeljek, 21. 11., pa bo v istem klubu koncert

varovancev prav tako ameriške založbe **Crypt Records**, **THE NEW BOMB TURKS** in **TEENGENE-**

RATE (na sliki spodaj). Gre za generični punk rock v najbolj čisti in enrgični obliki, zasedbi, še posebej prva, pa sodita med tiste obetavne zasedbe, o katerih je govora v članku na sosednji strani. \$\$\$ Nikakor ne pozabite na **SLAYER**, najboljšo, najhitrejšo in predvsem največjo skupino speed metala, ki bo v soboto, 26. 11., prvič nastopila v Ljubljani. \$\$\$ V torek, 29. 11. bo založba Dallas ob izzidu CD plošče "On je bil veter" pevke Melite Osojnik (desno zgoraj) priredila promocijski koncert, na katerem jo bodo spremljali Blaž Jurjevčič, Teo Bard in Lado Jakša. Ob glasbi bo plesala Jasna Knez, gostja večera bo Neža Maurer, program pa bo povezovala Manca Košir.

Punk se zopet vrača v glasbeni mega biznis

Punk ni mrtev...

... le smrdi tako, kot da bi bil, so se pred desetletjem norčevali tisti, ki so menili, da je punku dokončno odklenkalo. Po evforiji, ki jo je leta 1976 Malcolm McLaren zakuhal s Sex Pistols in po vsem, kar ji je sledilo je bilo nemara res videti, da je šlo pri vsem skupaj le za spretno medijsko akrobacijo, ki so ji nasedli milijoni najstnikov po vsem svetu, ki bo za vedno ostala v kletah in garažah. Pa ni bilo tako. Punk je preživel sušne dni in dandanašnji zopet dosega vse večjo popularnost.

Punka si namreč ni izmislil McLaren, novemu rockovskemu podžanru je samo nataknil ime. Iggy Pop in Lou Reed sta povsem zasluženo dobila častna naziva očeta in praočeta tega gibanja, The Ramones pa so bili in ostali... The Ramones. The Clash so še danes vzor in nedotakljiva legenda mnogim mladostnikom in danes že tudi njihovim staršem, ostale skupine iz prvega vala punka pa so si mesto pod soncem glasbenega biznisa poiskale kakor so vedele in znale.

Ko se je v začetku osemdesetih polegla histerija okrog gibanja, ki je mladce in mladenke učilo, da lahko vsakdo igra v bendu in da prihodnosti ni - če pa že obstaja, jo je treba iskati v anarhiji, se je zdelo, da je punk resnično pokopan za zmeraj. Toda to je bil varljiv občutek. Punk se je pomaknil v glasbeno podzemlje, tja od koder je prišel, si privoščil nekaj zunanjih lepotnih korekcij in se preimenoval v hardcore. Še posebej je bilo burno v ZDA, kjer so Dead Kennedys odpor generacije spremenili v ciničen politični protest in skupaj s skupinami kot so bile Black Flag, Minor Threat (kasnejši Fugazi) ter mnogimi drugimi pokazali, da gre za upoštevanja vredno smer v sodobni popularni glasbi. Venčar pa so si le redki upali napovedovati, da bo punk - tokrat v obliki revivala - zaživel kot masovno gibanje.

Zgodilo pa se je natanko to. Vplivi, ki so jih pustile skupine

kot Sonic Youth, Big Black in Husker Du in ki niso sodile v žanr hardcore, češrav so jih tja nenehno potiskali, so segli tudi do skupin, ki so jih kasneje poimenovali kot grunge, le te pa so že tako ali tako zelo pogumno segale po referencah iz zapuščine punka. Grunge je

v začetku devetdesetih postal svetovno gibanje in Veliki posel, ki je s smrtjo Kurta Cobaina postal daleč več kot kult. Postal je namreč legenda. Če k temu primaknemo še dejstvo, da so bili Nirvana ena izmed najbolj punkoidnih skupin tega vala, lahko mirno rečemo, da do punkovskega revivala globalnih razsežnosti ni bilo več daleč. Glasbena industrija je zavohala megabuckse tudi v punku, oziroma hardcore, ki je kot avtonomna underground scena nemoteno deloval že ves čas in leto 1994 je na MTV pripeljalo punkerje Green Day (na sliki), ki so nemudoma zasloveli. Bad Religion so medtem že sami in bez pomoči MTV-ja postali milijonarji, v vrsti pa jih s svojimi skodelicami čaka vsaj dvakrat toliko, kot pred petnajstimi leti.

Zgodba je preprosta in nadvse poučna. Kako pa bo naprej? Se bo

punk zasidral ali pa gre zopet za modno muho, kot pri mnogih drugih oživljanjih minulih trendov? Najverjetneje bo navdušenje pojenjalo v skladu z zahtevami tržišča, tako da se dolgotrajnih histerij še ni treba bati, toda tisti del gibanja, ki bo ostal v undergroundu, bo

živel tako kot do sedaj, ne meneč se za trende, ki jih usmerja glasbena industrija. Kakšnih pretresljivih novosti pa ni treba pričakovati. Resnično genijalne stvari se namreč zgodijo samo enkrat.

OVA

Pokal mesta Celja

V soboto in nedeljo, 19. in 20. novembra, se bo v celjskem bazenu Golovec pomerilo preko dvesto plavalcev iz najmanj sedmih držav.

Plavalni klub Neptun iz Celja organizira ob pomoči Celjskega sejma in Zavarnice Triglav Celje 9. mednarodni plavalni miting za Pokal mesta Celja.

Miting bo v bazenu Golovec v Celju

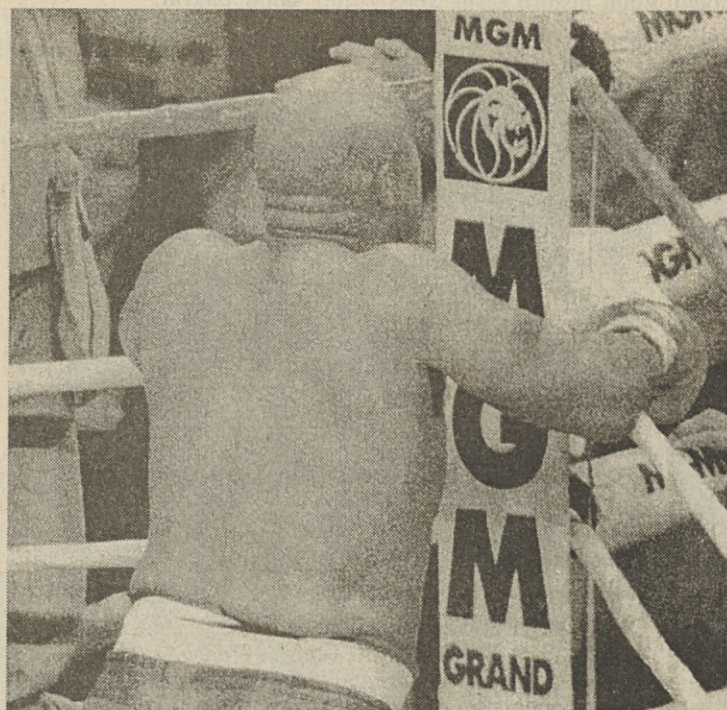
v soboto, 19. in nedeljo 20. novembra. Prvi dan se bo tekmovanje pričelo ob 16. uri, tekmovalci in tekmovalke, ki so razvrščeni v tri starostne kategorije, pa se bodo pomerili v naslednjih disciplinah: 200 m prosto, 200 m prsno, 200 m hrbtno, 200 m delfin, 400 m prosto. Drugi dan pa se bodo plavalci in plavalke že ob 10. uri pomerili v naslednjih disciplinah: 100 m prosto, 100 m prsno, 100 m hrbtno, 100 m delfin in 200 m mešano. Ob 13. uri bodo razglasili rezultate in podelili nagrade.

Starostne kategorije so pri ženskah razvrščene takole: A - 1979 in starejše, B - 1980 in 1981, C - 1982 in mlajše, pri moških pa: A - 1977 in starejši, B - 1978 in 1979, 1980 in mlajši.

Najboljši plavalec in plavalka bosta nagrajena s po 1.000 DEM, njuna trenerja s po 200 DEM, najboljša v kategoriji B s po 200 DEM, najboljša v kategoriji C pa s po 100 DEM.

Do sedaj so se prijavi klubi iz Slovenije, Hrvaške, Makedonije, Češke, Slovaške, Madžarske in Italije, organizatorji pa pričakujejo prijave še iz Avstrije in Nemčije. Med znanimi plavalci in plavalkami, ki so se prijavi, naštejmo nekaj najboljših: Miloš Milošević, Marijan Kanijer, Alen Lončar, Miroslav Vučetić, Igor in Nace Majcen, Alenka Kežar, Jure Bučar, Tinka Dančević, Jovanka Dimovska in mnogo drugih.

Mitja Ocvirk

Župnik trdih pesti

George Foreman, tudi Big George imenovan (113,4 kilogramov), šestinštiridesetletni novi svetovni boksarski prvak, je edini župnik na svetu, ki je knockoutiral 68 vernikov. Moorerja je v deseti rundi zadela morilska desnica. Rekel je: "Slišal sem angelčke peti". Medtem je Foreman, kleče v kotu, molil in se zahvalil bogu za zmago.

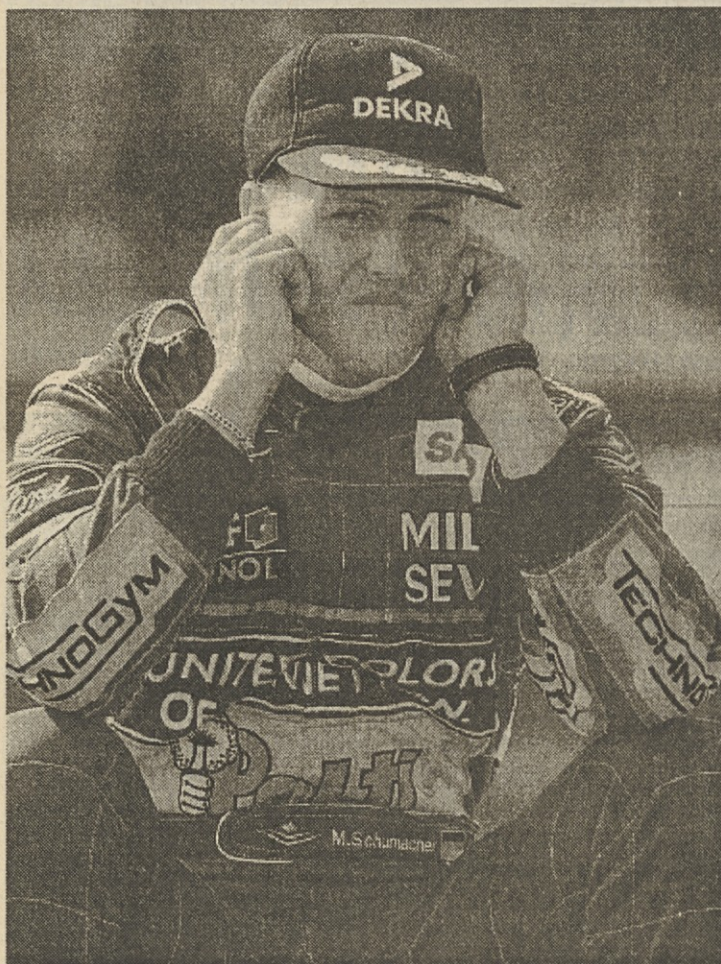

▲
Nathan Kfir (Izrael), - ZMAGOVALEC
EVROPSKEGA KRITERIJA 1994 med
mladinci

Schumacher svetovni prvak

V nedeljo, 13. novembra 1994, je bila v mestu Adelaide v Avstraliji zadnja dirka letošnjega svetovnega prvenstva v formuli 1.

Pred to dirko je bil boj za naslov svetovnega prvaka še povsem odprt, saj je Britanec Damon Hill za vodečim Nemcem Michaelom Schumacherjem zaostajal samo za eno točko. Vse se je odločilo že v prvi polovici dirke. Vodeči Schumacher je napravil napako, zapeljal je čez robnik, od koder ga je zaneslo preko proge, kjer je z bokom trčil v zaščitno ograjo. Od ograje ga je odbilo nazaj na progo, kjer ga je nekaj metrov še zanašalo. Pred desnim ovinkom je umiril vozilo, takrat pa ga je po desni poskušal prehiteti Hill. Avtomobila sta trčila, Schumacherja je odneslo v zaščitno ograjo iz gum, kjer je tudi obstal, Hill pa je s prazno gumo nadaljeval vožnjo do boksov. Mehaniki so na Hillovem Williamsu našli tako resne poškodbe, da je bila dirka tudi zanj končana.

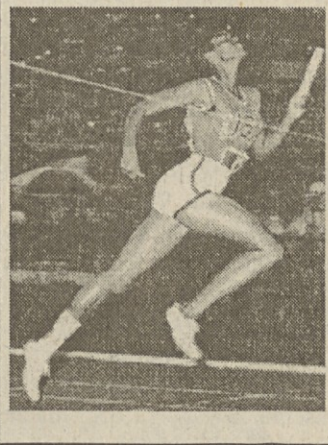
Če se Hillu ne bi tako mudilo s prehitvanjem Schumacherja, bi lahko brez večjih težav postal svetovni prvak. Če bi

takrat, ko je Schumacher zašel v težave, počakal s prehitvanjem in mirno vozil dalje, bi Schumacher zagotovo zapeljal v boks, kar bi lahko Hill s pridom izkoristil. Premalo izkušnja je stalo naslova.

Mitja Ocvirk

Črne gazele ni več

Zaradi lahkega koraka je kmalu po prvih uspehih na atletskih stezah dobila vzdevek "črna gazela". Odlična sprinterka Wilma Rudolph, ki je na Olimpijskih igrah v Rimu leta 1960 za Združene države Amerike osvojila tri zlate medalje, v teku na 100 m, 200 m in v štafeti 4 x 100 m, je v 54. letu starosti umrla za rakom. Njena pot do vrhunske sprinterke je bila težka, saj je prebolela otroško paralizo in je zato, preden se je pričela ukvarjati z atletiko, imela precej težav pri hoji. Zgodovina športa si jo bo zapomnila kot prvo tekačico, ki je pretekla 200 metrov pod 23 sekundami (22,9).

Evropski kriterij 1994

Od 10. do 13. novembra je v Ledeni dvorani Mestnega parka v Celju potekal Evropski kriterij v umetnostnem drsanju.

Marljivi organizatorji Drsalnega kluba Celje so pripravili lepo štiridnevno tekmovanje, v katerem so se pomerili otroci iz desetih držav v vseh otroških in mladinski kategoriji. Najboljši so se Celjanom predstavili še na nedeljski drsalni reviji, ki so jo s skupinskim plesom popestrili mladi drsalci in drsalke celjskega kluba.

Zmagovalci po posameznih kategorijah: Dečki do 8 let: Čadež (Slo); deklice do 8 let: Abe (Avst), 2. Bokal (Slo); dečki do 10 let: Bravin (Ita), 3. Vizjak (Slo); deklice do 10 let: Jubilee (Avst), 5. Radinovič (Slo); dečki do 12 let: Urbas (Slo); deklice do 12 let: Alboini (Ita), 5. Kodrič (Slo); dečki do 14 let: Classen (Nem), 2. Gorkič (Slo); deklice do 14 let: Švajger (Slo); mladinci: Kfir (Izrael), 3. Špoljar (Slo); mladinke: Hrdlicka (Avst), 3. Miletič (Slo).

Mitja Ocvirk

PRIPRAVE MEŠANEGA MLADINSKEGA PEVSKEGA ZBORA GMM

Mešani mladinski pevski zbor Glasbene matice iz Maribora, ki deluje pod vodstvom Alje Šulić, spet začne svojo sezono. Lani je obiskal mesto Reutlingen v Nemčiji, Koper, gostil deklinski pevski zbor iz Keskemeta na Madžarskem, se udeležil revije pevskih zborov v Zagorju in pripravil še kup koncertov. Letos smo spet pripravili pester razpored nastopov in gostovanj.

Prvi je že bil 10. novembra v dvorani Union, kjer je bila revija pevskih zborov. Za vsem tem pa stoji veliko dela, na katero člani MPZ GMM po uspelem nastopu najraje pozabimo. Ker smo

člani večinoma dijaki, nekateri tudi študenti mariborskih šol, je časa za vaje malo. Ravno zaradi tega smo zadnji vikend v oktobru izkoristili in ga prebili na Pohorju v domu Milana Zidanška, kjer smo imeli dvodnevne priprave. Kaj smo tam počeli, verjetno ne bi bilo potrebno posebej omenjati, pa vseeno? Peli smo. Ves ta čas smo torej prebili ob zvokih glasbe na tak ali drugačen način. Vse bi bilo lepo in prav, če nam tega veselja ne bi nekoliko skalilo osebje tega počitniškega kotička na obrobju Maribora. Zelo smo bili presenečeni nad njihovim odnosom do nas in našega

petja. Ne vem, ampak enostavno se ne morem izogniti vprašanju, kdo ima večjo izgubo, gostitelj brez gosta ali gost brez gostitelja? Je že res, da ima vsaka organizacija nek hišni red. Ampak v domu Miloša Zidanška nisem nobenega zasledila, čeprav je bilo rečeno, da je šank po 9.30 uri zaprt, da bi naj po tej uri zavladala popolna tišina, ker bi kršitev tega motila druge navzoče goste. To je seveda čisto razumljivo in samo po sebi umevno. Moram pa priznati, da razen dveh uslužbencev v času nisem opazila nobenega gosta, ki ne bi bil iz naše skupine. Celo igranje

saxofona je bilo prepovedano. Ni bilo ravno opaziti navdušenja nad zasedenostjo doma. Kljub temu pa neopravičljiv odnos gostiteljev ni pokvaril naše dobre volje in navdušenja nad petjem. Naš program smo izpeljali do konca in se polni pevskega znanja vrnili domov, kjer bomo pod dinamično dirigentsko roko naše Alje, še dalje pridno vadili, da bi še naprej bili del mariborskega kulturnega življenja in da bi mesto ob Dravi predstavili vsem, ki jim takšna zvrst glasbe pomeni dopolnitev enoličnega vsakdanjika.

Mojca Trafela

75 let GLASBENE MATICE MARIBOR - 75 let GLASBENE MATICE MARIBOR - 75 let GLASBENE MATICE MARIBOR

Pogled v preteklost (4)

Odličnega organizatorja v 15 letih, plodnega publicista in priljubljenega humorista, predsednika zbora Janka Arnuša je družilo veliko prijateljstvo tudi s komponistom Emilom Adamičem, ki je pomagal zboru z nasveti na turnejah, zlasti v Švici.

Po tej turneji se je zahvalil Emil Adamič Glasbeni Matici z naslednjim pismom:

"... in pevskemu zboru se najiskrenejše zahvaljujem, da mi je bilo omogočeno prekrasno potovanje z Vami in za resnično velike umetniške užitke, ki jih je dal Vaš zbor meni, za slavo in čast, ki ste jo pridobili naši pesmi v svetu. Jaz se bom skušal oddolžiti Vašemu pevskemu zboru, na katerega moramo biti ponosni vsi Jugoslovani, zlasti pa še mi komponisti, ki ste jih izvajali in nesli v svet, s tem, da Vam pošljem v kratkem nekaj skladb, posvečenih Vašemu zboru. Na drug način

se ne morem izkazati hvaležnega za nepozabne dneve v Švici in Avstriji."

Komponist je poklonil zboru (posebej Mariji Rozmanovi) zborovsko pesem "Viola".

Zbor GM je imel nekajkrat tudi v gosteh imenitne zборе, kot so: zbor moravskih učiteljev, češka zbora "Šestnactka" in

"Hlahol Vinohradski", bolgarske pevce, srbski zbor "Neven" in švicarski zbor "Zuericher Harmonie". Tako je imelo mariborsko koncertno občinstvo priložnost spoznati raven mednarodno znanih pevskih zborov.

In ko se ob zaključku bežnega pregleda predvojnega dela zbora Glasbene Matice še za hip zaustavimo, moramo znova poudariti: Ustanovitelj, hkrati predsednik zbora Glasbene Matice in njegov dirigent, kompo-

nist Oskar Dev, je bil neumoren tudi kot organizator, ki mu ni bilo za malo stopiti od pevca do pevca in opravljati stotine nadrobni del. Opravljal jih je vestno kot takrat, ko mu je general Maister naročil, v katerih krajih na Koroškem bo treba to in to nedeljo zapeti in vzbujati narodno zavest. Na srečo pa je imel skladatelj priljubljenih koroških narodnih napevov tudi vrsto požrtvovalnih sodelavcev, ki zaslužijo, da jih navedemo. Ti so: ravnatelj Tone Hohnjec, Jagodič, Tone Koren, neumorni notograf Vid Leskovšek, Jaka Novak, Jože Malenšek, Vera Pertotova, Švarčeva, Fran Avsenak, Ivan Cvetko, Ivan Šetinc, Cilka Planinšek... A preveč jih je, da bi mogli naštetih vse!

Posebna sekcija GM je bil ORKESTER, ki je bil zlasti - pod dirigentoma O. Devom in Topičem - izvrsten. Med odlične dirigente orkestra je treba šteti Hladeka - Bohinjskega, medtem ko se je dirigent Vasilij Mirk z vsem žarom posvečal zborovskemu delu.

Se nadaljuje

Odbor Glasbene Matice iz let, ko je bila še na višku

Foto: Lucas

Veliko Martinovanje v Koreni

■ Piše: Barbara Vodopivec

FILM ART FEST

Dejstvo je, da so na programu naših kinematografov večinoma ameriški filmi hollywoodske produkcije. Izjema je nekaj "ostalnih" tujih filmov, ki so doživeli uspehe na mednarodnih festivalih. Nemški, francoski, španski, danski, češki, poljski, švicarski in še bi lahko naštevati (če se omejimo samo na Evropo), pridejo na naše televizijske ekrane šele čez nekaj let, nesveži. V kinu jih ne vidimo. Tu pa so seveda še kitajski, tajvanski, novozelandski, avstralski, kubanski, kanadski, argentinski, brazilski in nenačadnje indijski filmi. V Indiji posnamejo največ filmov letno, pa vendar jih imamo le redko priložnost videti.

Bliže so nam, kot že rečeno, ameriški filmi, zvezde in režiserji. Denar je sveta vladar in to velja tudi v umetnosti. Ponudba in povpraševanje delujeta med filmsko produkcijo in distributerji, med kinematografi in potencialnimi gledalci. Skoraj je stvar navade, da ob pripisu npr. indijski ali finski film na televiziji ali v kinu, zavijemo z očmi in izberemo raje kakšnega nam bližnjega. Tudi filmov domače filmske produkcije ne hodimo trumoma gledat, takrat ko se kakšen sploh pojavi na sceni.

Da, nekoč je bil Teden domačega filma v Celju. In to vsako leto. Scena in prostor sta bila obsežnejša, gledalcev je bilo več. S tem festivalom je Celje živelo in se dogajalo. Danes nadomestka zanj ni, ne v takšni ne v drugačni obliki.

Zato pa imamo Film Art Fest (FAF) v Ljubljani in to letos že petič. Je eden od treh slovenskih filmskih festivalov. Poleg njega še Slovenski filmski maraton domače filmske produkcije v Portorožu in Mednarodni festival športnega in turističnega filma v Kranju oziroma v Novi Gorici, s tem, da je bil

slednji lansko leto zaradi skromnega zanimanja že odpovedan.

Torej na letošnjem FAF, ki je trajal od 2. do 14. novembra, smo si lahko ogledali veliko filmov nehollywoodske produkcije. Nekaj jih bo prišlo v naše kinematografe, vprašanje je seveda kdaj, nekaj jih bomo videli v Cankarjevem domu in v Kinoteki v Ljubljani. Tako vsaj obljublajo.

Med tistimi, ki jih ne boste imeli priložnosti kmalu videti, so zanesljivo najbolj zanimivi novi dokumentarci, nova sekcija na festivalu. Predstavljajo pa probleme neonacizma, padce enih in vzpostavitev novih režimov, pomen javnih medijev in manipuliranje z njimi, ozadje kampanje ameriškega predsednika...

Pod nazivom Perspektive se skrivajo filmi, ki so nam zelo daleč. To so indijski, vietnamski, kitajski, tadžikistanski, danski, francoski, španski ter kanadski in ameriški (ZDA) filmi neodvisne filmske scene. Spoznali ste lahko indijsko kraljico razbojnikov (objektivni prikaz ženske, ki je postala še živa legenda), klavirskega virtuoza Glenna Goulda, prinašatelja virusa HIV v Severno Ameriko, "nepolitično korekten" prikaz prvih let re-

publike na Kitajskem, predvsem pa medčloveške odnose na različnih koncih sveta in v različnih političnih režimih.

Sekcija Fokus je letos posvečena Avstraliji in Novi Zelandiji, ki sta znani po uspešni filmski produkciji. Spomnimo se samo lanske svetovne uspešnice Jane Campion Klavir in vsem znanih filmov Nori Max z Melom Gibsonom v glavni vlogi. Ogledali smo si torej prvenec Jane Campion Ljubica iz leta 1989, v ostalih filmih držav iz druge strani zemeljske krogle pa smo bili seznanjeni z običajnimi problemi modernega sveta, kot so nacionalizem, neonacizem, nasilje, upravljanje družbe s človekom in pa seveda spoznali smo se z naravo in njenimi ljudmi.

Predpremierno je bila na sporedu vrsta odličnih filmov nagrajenih na raznih mednarodnih festivalih. Slovesno je festival odprl film Quentina Tarantina Šund (Pulp fiction), zmagovalc letošnjega festivala v Cannesu. Igrajo bolj ali manj znana imena, kot so John Travolta, Bruce Willis, Uma Thurman, Harvey Keitel, Quentin Tarantino...

Ženska-ptica (Ladybird, Ladybird) je protest proti angleš-

kemu socialnemu sodstvu in je zato doma dvignil veliko prahu. Režiser Ken Loach je že za film Riff-Raff prejel Felixa (nagrada evropske akademije za najboljši film), ki je prav tako obravnaval socialno tematiko.

Tri barve. Modra (Bleu) je prvi film iz trilogije Krzysztofa Kieslowskega, ki sloni na barvah francoske zastave. Lansko leto je na festivalu v Benetkah zanj prejel Zlatega leva. Modri (svoboda) sta sledili še Bela (bratstvo) in Rdeča (enakost), Zapomnili pa smo si še njegov film Dvojno Veronikino življenje. Jagode in čokolada (Fresa y chocolate) je kubanski film režiserjev - Tomas Gutierrez Alea in Juan Carlos Tabio - in je bil med najbolj gledanimi filmi lanskega leta v Srednji Ameriki. Glavni karakterji pa predstavljajo ogledalo kubanske družbe. Kraljica Margot (La reine Margot) priča o vrhuncu protireformacije v Franciji - šentjernejska noč. Virna Lisi je v Cannesu dobila Zlato palmo za vlogo Catherine de Medici. Igrajo še Isabelle Adjani, Daniel Auteuil, Vincent Perez, režiral pa je Patrice Chereau.

Dragi dnevnik (Caro Diario) italijanskega režiserja, scenarista, producenta in igralca Nanna Morettija je poln samoironije in nostalgije. V Cannesu je letos prejel nagrado za najboljšo režijo.

Pred dežjem (Before the rain) je celovečerni prvenec Milča Mančevskega in je zanj letos v Benetkah dobil Zlatega leva za najboljši film. Tri zgodbe združene v celoto kažejo portret moderne Evrope in vpliv vojne na nedolžnega človeka. To je samo nekaj besed iz programa letošnjega FAF. Filmov je veliko, videti vse je skoraj nemogoče. Nekaj ponovitev boste lahko še zasledili, vseh pa gotovo ne. Festivala je konec in s tem za zdaj tudi za nas eksotičnih filmov.

Mogoče se bo pa vendarle kaj spremenilo. Nekoč. Mogoče celo v Celju.

DEMOLITION GROUP in MATJAŽ POGRAJC

so po uspešnem sodelovanju pri predstavi Roberto Zucco (SMG) ponovno združili moči, tokrat za predstavo Butterandfly, ki je nastala na podlagi opere Giacomu Puccinija Madame Butterfly. Demolition Group, ki sicer pripravljajo material za novi LP in ki bo izšel nekje v prihodnjem letu, trenutno dokončujejo glasbo za omenjeno predstavo.

Na sliki Matjaž Pograjc (desno) in Goran Šalamon, prvi glas Demolition Group, tik pred prvim libretom.

SLOVENIJA OTROKOM BOSNE IN HERCEGOVINE

Nevladne in prostovoljne organizacije v Sloveniji (Amnesty International, Društvo za razvijanje preventivnega in prostovoljnega dela, Ljubljanski ženski klub, MOST - SCI Slovenija, Rdeči križ Slovenije, Sezam, Slovenska fondacija, Slovenska Karitas, Slovenski odbor za UNICEF in Zveza prijateljev mladine) so že oktobra ustanovile Odbor za humanitarne akcije, ki si je zastavil naslednjo

nalogo: po vsej Sloveniji organizirati zbiralne akcije šolskih potrebščin: zlasti svinčnikov, barvnih svinčnikov, radirk, zvezkov vseh velikosti, papirja, vodenih barvic, flomastrov, voščenk, čopičev, nalivnih peres in kemičnih svinčnikov, kred, šolskih torbic ter slikanic, ki jih razumejo vsi otroci sveta.

Končni cilj Odbora je, da bo zbrano res prišlo v prave roke, zato Odbor zbira tudi finančna sredstva, s katerimi bo plačal organiziran prevoz v Bosno in Hercegovino.

Sredstva lahko nakažete na žiro račun št. 50101 - 678 - 45223 s pripisom SLOVENIJA OTROKOM BiH.

Na sedežu Zveze prijateljev mladine Slovenije je tudi sedež Odbora, kjer lahko dobite vse dodatne informacije v zvezi z akcijo (telefon 061 323 353 ali 316 760).

Centralno skladišče zbranih šolskih potrebščin pa je v begunskem centru na Roški cesti v Ljubljani, Poljanska 40. Šole, vrtci, prostovoljci v različnih društvih - pridružite se akciji! Na sedežu Odbora oziroma a sedežih članic Odbora v občinah so na voljo plakati, ki so jih pripravili študenti Akademiji za likovno umetnost in vabijo k akciji ter označujejo zbirna mesta.

Gospodinjska pomočnica Thelma Howard, ki je trideset let delala v hiši Walta Disneya, je umrla revna, ker ni dojela, da je veliki mož iz nje napravil Pepelko, katere bogastvo je danes vredno okoli deset milijonov dolarjev. Skromna ženska je bila vselej nekoliko razočarana, ker ji je Disney za Božič namesto božičnega dodatka k plači poklonil delnice svoje firme, vendar jih ni prodala naprej. Leta 1981 je bolna Thelma odšla v pokoj, umrla pa je letos z 81 leti. Odvetniki, ki so vodili zapuščinsko razpravo, so ugotovili, da so njeni božični darovi (192.755 delnic) danes vredni okoli deset milijonov dolarjev. Ta znesek bo pripadel njenemu 50-letnemu invalidnemu sinu Michaelu in domu za zapuščene otroke. Disney je bil torej zelo radodaren, vendar bi preprosti ženski lahko pojasnil, kakšno vrednost imajo njegova darila. Njeno življenje bi bilo tedaj nedvomno čisto drugačno.

VRANE PRINAŠAJO SMRT, NISI VEDEL?

V "Zmaju", biografski pripovedki o življenju Brucea Leeja, zvezde kung-fu filmov, se vmešava nadnaravni duh, ki ga mora v družini moški ubiti, sicer se bo duh znova in znova vračal po njegove potomce. Ker drugače Lee ne bi bil junak, demona seveda premaga, da ta ne bi nikoli prišel po njegovega sina. Toda to ni bilo res.

Naj krivijo kitajsko mafijo ali tehnično malomarnost, tudi če se postavijo na trepalnice, to ne bo zapisalo 31. marca 1993 nič drugače kot dan smrti osemindvajset let starega Brandona, ki so ga med snemanjem četrtega filma pokosili strelji magnuma 0.44.

VRANA (The Crow) je malo brutalna (kaj so pa pričakovali od melodrame, v kateri hkrati nastopajo kitajsko - angleški karateist, Michael Massee in žvrabčki?) štorija o nekoliko brezveznem rokerju, ki ga neke noči, ko se sprehaja z ženo, meni nič tebi nič počijo. Z magnumom 0.44, seveda, da ne bo pomote. No, ampak, ker se ve, da se Kitajcev ne da ubiti, pa če po njih vržeš klavir iz 13. nadstropja, je moral Eric (Lee) ali preživeti, ali pa so morali najti boljši način, da se film nadaljuje. Našli so način, da se nadaljuje, čeprav ni bil ravno boljši. Eric, nekoč z dolgočasen roker, zdaj postane ptiček. (Saj veste, kako to gre - Keatonu pobijejo starše, pa postane netopirčič, tajniko vržejo skozi okno, pa postane mačka, mulcu se obeta ušivo življenje, pa se rodi kot pingvin, plus vsi tisti pajki in muhe in podgane in podobno, vse to je del našega universuma, zakaj torej ne bi na naše duhove malo vplivale še vrane.) Okej. Zdaj imamo tolpo nekkih morilcev, ki niso niti čisto prepričani, zakaj gre, v naslednjem hipu pa mednje že plane neka zmedena, skušana, neumno režeča se pojava v dežnem plašču in jih, preden mu sploh razložijo, kaj se dogaja, pobije. No problem. Opazili boste, da je Eric The Vrana zamotan v nekakšne trakove iz usnja in vrvi, oblečen v neke usnjene hlače in črno srajko, ki z vsemi luknjami od streliv spominja na sir. Z makeupom malo spominja na Madonno. Klasika - temno obrobene očke in črne usnice z začrtano črno črto v lica, da je videti kot klovn. Na kaj hudiča so mislili?! Eric The Vrana ima po drugi strani v vlogi maščevalca tudi manjše tehnične težave s policijo in v eni

čedni sceni le-ti zarjovijo: "Premakni se, pa si mrtev!" Eric The Vrana pa skulirano dvigne tačke v zrak in se nasmehne (vsaj nasmeh mu je ostal). Mrtev sem, pravi. In premikam se tudi.

No, tole naj bi bil vrhunec njegove dosedanje kariere. Kar pomeni, da so bile vse njegove prejšnje vloge po - lo - mi - je! Kot tista v akcijskem Showdown in Little Tokiu, kjer ga dodelijo kot policijskega partnerja tistemu nategnjenemu pajacu Doulphu Lundgrenu, ki ob sebi nujno rabi nekega malega, pol kitajskega pretepačiča, ki ne zna ne kitajsko (stari mu je bil zobozdravnik iz Beverly Hillsa), ne položi niti ene same čudovite domačinke (ki jih pa zato položijo vsi ostali) in ne

zna obrezovati Bonsaiev. Drugače gledalec ne bi čisto razumel, v čem je finta danškega machota v Malem Tokiu.

Smrt pred kulisami je defenitivno vloga, ki jo je njegov očka že odigral. (Da ne pozabimo - gospod Bruce je približno na enak način umaknil svoje kremplje s tega sveta in prav tako silno mlad umrl zaradi še danes nepojasnjenih okoliščin. Nekdo je nekaj rekel, da je šlo za možganski edem, ki naj bi ga povzročila prevelika

doza in uživanje - aspirina (!!!) nasploh. Kako neromantično. Pa so se še čudili, da tega ni nihče pogoltnil.) In preden se je to zgodilo, je lansiral film o igralcu, ki mu namesto slepih nabojev med snemanjem vstavijo prave. Brandon ga je po vsej verjetnosti videl. Njegova zaročenka Lisa Hutton (29) in njegovi najboljši friend, Lou Diamond Phillips, pravita, da se je bal česa podobnega, da je obupno hitel s kariero, z družino, da si je obupno hitro želel izpolniti vse želje. Kitajska paranoja.

Dan, ko je umrl, je bil eden zadnjih dni mazohističnega snemanja. Snemalna ekipa je bila vključno z igralci že do onemoglosti izsrkana in vsi so čakali samo še, da se vse skupaj konča. Lee je bil že tako zdelan, da je moral hoditi v telovadnico in trenirati, da se je lahko sprostil. Kot tisti dan. Vse težke prizore, več kot tri četrtine filma so že posneli in prestali so že vse večje šoke (imeli so nekaj požarov, sesutja kulis, eden od kaskaderjev se je v trku zoprno polomil). Čakal jih je lažji prizor. Michael Massee naj bi potegnil svoj magnum in ubil Erica. No, ga je. In Brandona z njim. Najprej, ko se ni pobral, so jasno vsi mislili, da se dela. Dvanajst ur kasneje je bil mrtev.

Zgodovina slavnih nabojev se je začela, ko niso imeli dovolj denarja za nič, kaj šele za slepe naboje. Niso imeli keša za plače in pivo in ne za tehnike, ki so se na koncu odločili PRAVE naboje za magnum 44 ščititi in uporabiti. Vložili so nešteto prošenj za bonuse in Leejev menedžer je težil režiserju, da ga bodo pogoji žubili, pa se nihče ni kaj prida zmenil. Vsi so bili preveč utrujeni in preveč pijani. Orožar Daniel Kutter je s svojo asistentko tako prirejene naboje dal v roke strelcu in naboj, ki ni bil dovolj ščiščen, je malemu prebil trebuh in se zagozdil v medenico. Mislim, KAKO UŠIVA VERZIJA! Kako lahko nekdo reče, da je nepopolni naboj ubil človeka s tem, da mu je zadel medenico! Patetično! In da ekipa ne bi imela tistih brezveznih nabojev, ki so predvsem še cenejši! Kaj mislijo, da počnejo?! Še celo oboževalci raje sprejmejo, da ga je potokla mafija, kot so se znebili očeta, kot pa prenašajo tako sranje. Ti ljudje so nevideni. Naj nehajo blefirati. Naj raje pokličejo kako lokalno vrano, ali kaj takega.

Zaljubljena v ljubezen

Pamela Anderson, najbolj znana ameriška televizijska lepotica in zvezda nanizanke Baywatch, je javnosti prvokrat razkrila svojo zgodbo o uspehu, ki je bil v veliki meri odvisen od njenega znanega bikinija. Lepotica je povedala, da si je dala z operacijo povečati prsi šele po objavljenih fotografijah na straneh Playboya leta 1990. Ko je prišla v Los Angeles, sprva ni nameravala k lepotnemu kirurgu, kasneje pa je ugotovila, da so imele skoraj vse ženske, s katerimi se je srečala, umetno polepšane dojke. Njene prsi so sedaj precej bolj obilne, ona pa je razočarana nad rezultatom, meni, da niso bile vredne odrekovanja in bblečine.

Pamela, ki uspešno nastopa v nanizanki Baywatch, je prepričana, da je svojo izredno postavo izoblikovala z zdravim načinom življenja in redno telovadbo. "Zdravje je

zame najpomembnejše in stres mnogo pripomore k bolezni. Moj ded na Finskem je to dobro vedel in se je z meditacijo osvobajal stresnih situacij. Skušal je biti povsem naraven, ni jemal zdravil, niti aspirina. Tudi sama skušam posegati le po naravnih zdravilih in imam sijajnega zdravnika, ki mi zna svetovati," pravi Pamela. Popularna igralka rada kolesari in prepelje vsaj 25 kilometrov na dan, mnogo plava.

"Med snemanjem nanizanke nenehno plavam v oceanu in to je odlična vaja. Težava pa je v tem, da sem neprestano v kopalkah in sem prisiljena opazovati tudi tiste dele telesa, ki mi niso preveč pogodu. Postajam obsedena s svojo zunanostjo.

Pamela, katere oče je bil alkoholik, priznava, da se boji zasvojenosti, še posebej, kadar gre za nasprotni spol. Ne pije mnogo, tudi omamlja se ne, pač pa je zasvojena z ljubeznijo in svojimi partnerji. Njena družina živi v Kanadi, zato svojo samoto očitno nadomešča s številnimi razmerji.

Zloglasna prepirljivka Shannen Doherty je spet zaljubljena. Čeprav se še ni uradno ločila od svojega moža Ashleya Hamiltona, se v javnosti že pojavlja z Robom Weissom, mladim režiserjem, ki ga je srečala pred kratkim. Za zdaj se še brzda - noben kozarec še ni priletel v njegovo glavo.

Nenadna smrt

Ameriški igralec Raul Julia, ki se je uveljavil z vlogami v filmih Poljub ženske - pajka, Oči Laure Mars, Družina Addams in Zora obupanah, je v svojem štiriinpetdesetem letu nenadoma umrl za posledicami možganske kapi. Uspešni igralec, razigran, duhovit in romantičen človek, je užival v svojem poklicu, ki mu je omogočal, da je vedno na novo odkrival samega sebe.

NAGRADNA KRIŽANKA ■ NAGRADNA KRIŽANKA

					SESTAVIL SIMON BIZJAK	NAVAL, NASKOK, ATAKA	ST. GR. JUNAK PO NJEM SE IMENLUJEJO VISOKE SOLE	SORODNIK	TRINTRO- TOLJEN	GLASBENIK SOSS	NOSNI GLAS, NOSNIK	EKVADORSKI PISATELJ (JORGE)	HRVAŠKI PEŠNIK LJEVIČ	IZBRIZG SEMENA	VITAL AHAČIČ		
					VSELTIV V STANO- VANJE												
					NAPLAČILO, PREDUJEM												
					STARO OROŽ- JE V OBLIKU SULICE											SREDNJE- VEŠKI ŠTUDENT	
					SL. GLASBENI PEDAGOŠ DARJAN				ANTIČNO IME TROJAN	ALEKSAN- DER ZORN			KRAJEVNA SKUPNOST			MOŠKI SPOL- NI UD	
					STAREJŠI MOŠKI, DE- DEC (NAR.)					ZDRAVLJNA RASTLINA							
					BIKOBORC	PRITIK IMEN- SKEGA JEZ.						BOJAN ADAMIČ	SL. GRAFIK JUSTIN				
						POZITIVNA ELEKTRODA							OBUKOVA- NJE KOVIN				
NOVA DOBA	LJUDSTVO V ZAHODNIH PIRENEJH	SL. PESNIK ASKERC	FILMSKA ZVEZDA V ZDA	STVARNIK SVE- TA V ST. EGIPTU			SODIŠČE										
				PAVKA													
	IZPOSTAV- LJENI DEL TRDNJAVE						PREVARANT (STAR.)										
							MESTO V Z. SLOVENIJI										
	ANTIIDELEC									VRTINČAST VIHAR	EGIPČ. BOG PLODNOSTI						
											PEVEC OFARIM						
	DVIJI BREZGLAVI BEG ALI NAVAL								POLOŽAJ, DRŽA						JOŽE TOPO- RISIČ		
															EGIPČ. BOG SONCA		
	ČIN KOMAN- DIRJA DE- SETINE								GORA NA KOROŠKEM	JUHI PO- DOBNA JED							NOVA DOBA
										KOMARJUI PODOBNA ŽIVAL							
	IVAN NAPOTNIK			ŠVED. IME ZA TURKU					VALGA, MOKROTA							AMERIŠKI IGRALEC (ROBERT DE)	NIZEK ZENSKI GLAS
				VLADARJEV SLUŽABNIK					SL. MINISTER (PAVLE)								
NOVA DOBA	STAROEGIP- TOVSKA GROBNICA	ORIENTBRV- LO ZA LAŠE					ČLOVEČNJAŠ- KA OPICA					TENISAČICA NOVOTNA					
		MUSLIM. SVE- TO PISMO					MESTO V SR. ITALIJI				FR. RAZSVET. (DENIS)						
	NEKDANJI KITAJSKI VOĐITELJ ZE DONG			STAROIND. FI- LOZ. SPISI											IVAN LEVAR		
				AVST. POROČ. AGENCIJA											KRAJ NA V. OBALI ISTRÉ (TE)		
	RUDARSKO MESTO V J. SPANJI (ČI- VO SREBRIO)							IT. NARAVO- SLOVEC (FRANCESCO)					NAMIZNO PRE- GRINJALO				
													NORDLUSKA BOGINJA				
	PRETIRANA VARCNOŠT							VISOK OSTER GLAS	HRV. ZG. IN PUBLICIST (NATKO)								SPODNJA PLOSKEV PROSTORA, POD
									PLUG								
	PETERO MOLZESOVH KNIIG, PEN- TATEVH				OTOK V NEA- PELSKEM ZALJUVU						ARHITEKT MIHEVC				DEL KMEČKEGA VOZA		PARADIŽ, EDEN
					LUČAJ						SKANDINAVS- KO M. IME						
	REKA V J. FRANČIJI (IZ CRK RAN)			NEKDANJI IT. POLITIK													
				SELEN													
	SLADNO PE- ČIVO IZ TROJ STEPENIH BELJAKOV							VZHODNI DEL HRVAŠ- KE MED DRA- VO IN SAVO									
	RAZISKAVA JAVNEGA MNENJA							KRATKA MOŠKA SUKOLJA					ESTONSKI ŠAHIST (JIVO)				

Oven: Planeti vašemu ljubezenskemu življenju ne bodo preveč naklonjeni, vi pa znate biti zelo trmasti. Če boste probleme prikrivali, jih ne boste rešili. Pri denarju se bo obrnilo precej na bolje. Na videz ste zdravi, a ne pretiravajte. Srečne številke: 2, 3, 8, 9, 17.

Bik: Le pogumno naprej, to so za vas pomembni dnevi, dnevi velikih odločitev. Pod pritiskom boste in drobne neprijetnosti vam bodo grenile prijetne novice. Sodelavci od vas veliko pričakujejo in ne boste jih razočarali. Ste rahlega zdravja. Srečne številke: 1, 4, 5, 10, 21.

Dvojčka: V osebnem življenju ne bo večjih zapletov, z intimnimi zadevami se ne boste pretirano ukvarjali, vse bolj in bolj se posvečate službi in raznim projektom, ki jih boste spravili z mrtve točke. Ne podcenjujte bolezenskih znakov. Srečne številke: 2, 4, 6, 13, 23.

Rak: To je za vas čas ljubezni, izkazali se boste doma, zelo pozorni boste do partnerja, do otrok in prijateljev. Zadovoljni boste, dobro razpoloženi in prijetni. Službene obveznosti ste za nekaj časa potisnili na stran. Kondicija je na višku. Srečne številke: 1, 5, 8, 9, 24.

Lev: Precej razklani boste in negotovi, ob misli na sebe ne pozabite na partnerjeve želje in potrebe, od njega ali nje zahtevate pretirano lojalnost. V službi postajate vse bolj prilagodljivi. Polni ste energije, zdravstvenih težav ni. Srečne številke: 3, 5, 8, 11, 18.

Devica: V emotivnem smislu se boste ta teden prebudili in domala prerodili. O betajo se vam nova poznanstva in razburljivo družabno življenje, potovanja, izleti. V službi se bodo pojavili zanimivi projekti, ki vam bodo dali polet. Zdravje za zdaj solidno. Srečne številke: 1, 2, 7, 8, 23.

Tehtnica: S potekom stvari ne boste zadovoljni, boste pa nesporna-zume kmalu razčistili, saj natančno veste, za kaj gre. Ne prehitujte, vaša intimna zveza mora dozoreti. Planeti vam dajejo izjemne možnosti za zaslužek. Za zdravje ne skrbite. Srečne številke: 2, 3, 10, 11, 26.

Skorpjion: Vaše razpoloženje se korenito spreminja, zdaj ste sproščeni, že naslednji trenutek zamorjeni. Živahni dnevi v službi postavljajo na preizkušnjo vaše moči, stojite pred pomembnimi odločitvami za vašo kariero. Ne pretiravajte. Srečne številke: 3, 4, 7, 13, 14.

Strelec: V ljubezni lahko pričakujete burno obdobje, s partnerjem se boste dolgo in resno pogovarjali, če ga boste ranili, bi to lahko imelo trajne posledice. Nekateri se boste raje zaprli vase. Občutek imate, da morate v življenju nekaj spremeniti. Srečne številke: 1, 3, 6, 12, 20.

Kozorog: Konec bo osamljenosti, pričakujte presenetljiv ljubezenski razplet. Trajne zveze postajajo harmonične, a partnerjem odkrivata nove skupne interese. V službi boste končno uživali plodove svojega naporenega dela. Odpočijte si. Srečne številke: 3, 5, 9, 13, 28.

Vodnar: Pred vami je razburljivo obdobje, možna so manjša trenja, včasih boste potrebovali vso svojo potrpežljivost, da boste prenašali partnerja. V službi bo naporno, morali se boste boriti za svoj položaj. Utrujeni boste, opustite fizične napore. Srečne številke: 1, 2, 8, 14, 24.

Ribi: Planeti so vam že nekaj časa zelo naklonjeni in tudi vnaprej vas bodo varovali. V tem obdobju si lahko marsikaj privoščite, zabavajte se, potujte. Službene obveznosti vam bodo odveč, vendar bodite strpni in se ne spuščajte v konflikte. Srečne številke: 2, 3, 7, 8, 17.

Pri žrebanju rešitev nagradne križanke bomo upoštevali pravilne rešitve, ki jih bomo v uredništvu prejeli najkasneje do četrtek, 24. novembra 1994 do 12.00 ure. S križanko nam pošljite še čitljivo izpolnjen nagradni kupon št. 29.

Izmed pravih rešitev bomo izžrebali naslednje nagrade:

1. nagrada: Knjiga Nade Klaić "Zadnji knezi Celjski v deželah sv. krone"
2. nagrada: Video kasetna "Celje, knežje mesto", darilo Zavarovalnice Triglav Celje
3. nagrada: četrletna naročnina na časopis Nova doba

Rešitev nagradne križanke št. 27 iz številke 44:

Vodoravno: sproščenje, aristokrat, megla, Lah, OP, Obrovac, srp, IG, Ni, Torij, Asja, lordoza, ten, osa, aleatorika, ponedeljek, zanka, epilog, akreditiv, kotva, Altona, era, AT, IM, skomina, KR, grb, karavela, Bavarké, atek, ski, one, ort, Tit, tla, garaža, čok, Ros, amini, Stanko, obi, til, čarilo, luna, eter, nepismenost, Cica, Aminta, Aman.

Tokrat je žreb razdelil nagrade takole:

1. nagrada: Knjiga Nade Klaić "Grofje Celjski v ..." - Nataša Strmole, trubarjeva 2, 63000 Celje
2. in 3. nagrada: četrletna naročnina na časopis Nova doba - Danica Pavlin, Ljubljanske 85, 61230 Domžale in Ignac Oletič, Užiška 3 a, 69240 Ljutomer

Iskreno čestitamo!

Nagrajenci naj se javijo v uredništvu zaradi dogovora o prevzemu nagrad!

NAGRADNI KUPON ŠT.29

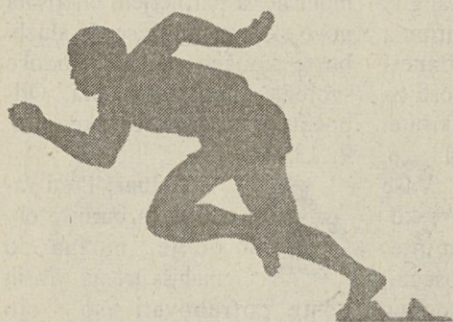
PRIIMEK IN IME:

ULICA: _____

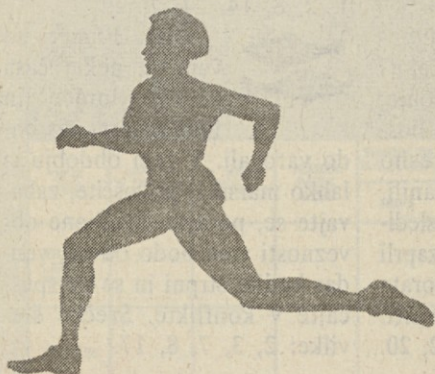
POŠTA, KRAJ: _____

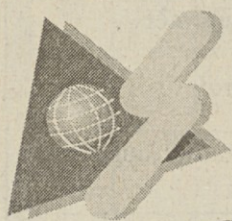
PRIPRAVLJENI,

POZOR,

AS!

AS - Informacijski center

Ste se dobro pripravili na današnja tekmo?

Tokrat je še posebej zahtevna. Težko je doseči zmago. Zmago na trgu. V poplavi ponudnikov ne zadostuje samo dober izdelek ali storitev. Treba je storiti nekaj več. Tudi uvodna promocija večkrat ni dovolj. Razmere na trgu se namreč tako hitro menjajo, da se je treba neprestano prilagajati.

Da bi potencialne stranke seznanili z novostmi, ki jih ponujate, potrebujete **medij, ki ne zaostaja**. Medij, ki je stalno na tekočem: 24 ur na dan, 7 dni v tednu, 365 dni v letu.

Prav to ponujamo! **Informacijski center As** je nov slovenski informacijski center ponudbe in povpraševanja po izdelkih in storitvah. Do informacij je mogoče dostopati enostavno in hitro - **prek telefaksa**. Zato je odprt najširšemu krogu podjetij in obrti, ki lahko do centra dostopajo kadarkoli. Potrebno je le vzpostaviti telefonsko zvezo in oglasil se bo odzivnik, ki vodi skozi možnosti, ki jih lahko izbiramo s pomočjo tipkovnice na telefaksu. Na koncu pritisnemo še tipko "start" in že smo na cilju: prejeli bomo faks **z natanko tistimi informacijami**, ki smo jih zahtevali.

Škoda pa bi bila, če bi nekdo zahteval informacije o izdelkih, ki jih vi ponujate - pa vas v centru ne bi našel.

ZATO NAS ŠE DANES POKLIČITE IN ZAHTEVAJTE PODROBNE INFORMACIJE O POGOJIH OGLAŠEVANJA!

Abraxas d.o.o., Ljubljana, Dunajska 7
tel.: 061 / 301-495
061 / 1321-121
int. 202, 234

BRALCEM NOVE DOBE DODATEN 10% POPUST

Želimo, da nam ponudbo Informacijskega centra As podrobneje predstavi vaš zastopnik. Če se bomo odločili za enoletni najem oglasnega prostora, bomo poleg 30% popusta v prednaročilu izkoristili še dodaten 10% popust in prejeli praktično nagrado.

PODJETJE: .....

KONTAKTNA OSEBA: .....

NASLOV: .....

TELEFON: .....

Kupon pošljite na zgornji naslov.

Prodaja vozil RENAULT

POPUST **5%** POPUST

Za vozila R-5 FIVE IN CLIO

Za vozila R-19 FAZA III. in LAGUNA
presenečenje ob nakupu
VOZILA NA ZALOGI
UGODNI NAKUPNI POGOJI

RENAULT

RENAULT SERVIS - priprava vozil na zimo
(brezplačen pregled vašega jeklenega konjička)
ORIGINALNI REZERVNI DELI Z
RENAULT DODATNO BUTIK OPREMO

1983 - 10 let - 1993

TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE
AVTOTEHNIKA CELJE d. o. o.

Vas pričakuje na Bežigrjski 13, tel. 37-131, 38-845

SODOBNE KLIMATSKE NAPRAVE

ELECTRA

Za hlajenje in gretje prostorov
že od 106.470,00 SIT naprej...

- okenski, ločeni (SPLIT) in prostostoječi sistemi,
- visoka kakovost, racionalen potrošnik energije,
- daljinsko upravljanje, časovno programiranje,
- neslišen rotacijski kompresor (2 leti garancije),
- garancija, servis in vzdrževanje zagotovljeno.

Pošljite vašo zahtevo za ponudbo na naslov:

ČiP d.o.o.

- zastopstvo
- trgovina
- prodaja

KLIMA

- montaža
- servis
- vzdrževanje

Večna pot 7, 61000 Ljubljana Tel/fax: 061/ 273-077

Nudimo vam:

- brezplačen ogled in nasvet za nakup opreme,
- projektiranje in izgradnjo prezračevalnih sistemov,
- nakup opreme na obroke...

NAROČILNICA

Ime: _____

Naslovnik:

Priimek: _____

LOVŠIN Franc

Kraj: _____

Gorenjska c. 65

Ulica: _____

61310 RIBNICA

Pošta: _____

Naročam _____ izvod(ov)
knjige "MIR ŽIVLJENJA"

Podpis: _____

V samozaložbi je izšla knjiga Franceta Lovšina - "MIR ŽIVLJENJA"

*Ta knjiga družboslovne vsebine je odsvit preteklosti,
zrcalo sedanjosti ter pot prihodnosti človeka in ljudi.
Njena vsebina vas bo prizadela, a nikoli ranila...*

Knjigo lahko naročite:

- po telefonu na številko 061/ 861-429 ali
- z naročilnico natisnjeno v tem oglasu

Cena knjige je 2.000,00 tolarjev.

Knjigo prejmete brez odlašanja po pošti kot priporočeno
pošiljko s povzetjem.

REKLAMA

CELJE

d.o.o.

Ulica XIV. divizije 6, 63000 CELJE, Tel.: 063/ 26-236, 29-375, Fax.: 063/ 29-375

**koroški
radio
slovenj gradec**

UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

FOTO
Rizmal Express

Mariborska 1 (stavba zavarovalnice, elektra)

- fotografije iz vaših filmov, že v 1/2 ure. Izdelava kontrolirana na barvnem monitorju, možni izrezi, izbira papirjev...
- povečave A5 in A4 v ENI MINUTI iz katerekoli fotografije, dokumentov ter iz vseh velikosti DIA filmov.
- expres izdelava fotografij za osebne dokumente
- dobro založena trgovina s foto potrebščinami
- foto vizitke, povečave do 1m x 1m, folije za grafoskope, in še kaj

Obiščite nas
FOTO Rizmal

TRIS

**PODJETJE ZA TRŽENJE,
RAČUNALNIŠTVO IN
IZOBRAŽEVALNE STORITVE
MURSKA SOBOTA D.O.O.**

69000 MURSKA SOBOTA, LENDAVSKA 15,
TEL.: (069) 31-255, FAX: 21-116

107,8 Mhz

Prva zasebna komercialna
radijska postaja v Sloveniji

RADIO ALFA

Poslušate nas lahko vsak dan od 10.-14. in 19.-24. ure

GRAFIKA GRACER d.o.o.

Okrogarjeva 2, 63000 Celje
tel./fax: +386 (0)63 34-164

CELJE instalaterstvo za ogrevanje in odsesavanje

KRAVANJA

BABNO 17/b ▶ 063/451-124, 452-196, MOBITEL 0609-615523, FAKS 451-228

KOVINSKA GALANTERIJA

■ IZDELAVA ZNAČK

■ KOLAJN

■ PLAKET

■ POKALOV

■ TERMIČNA OBDELAVA KOVIN

Anton Čizman, 61211 Ljubljana - Šmartno, Kajakaška 13
Tel., Fax: 061/ 59 889, Slovenija

**METAL
PROFIL** d.o.o.

Domžale
Jarška cesta 30

IZDELAVA IN MONTAŽA
DVORIŠČNIH IN GARAŽNIH VRAT
Z DALJINSKIM UPRAVLJANJEM

Telefon: 061/ 714-105 Telefax: 061/ 712-283

*Računalniška šola
Zvezdana Martiča*

**DISPLAY
MIMI**

Začetniški in nadaljevalni
računalniški tečaji, svetovanje,
računalniška literatura in video kasete.

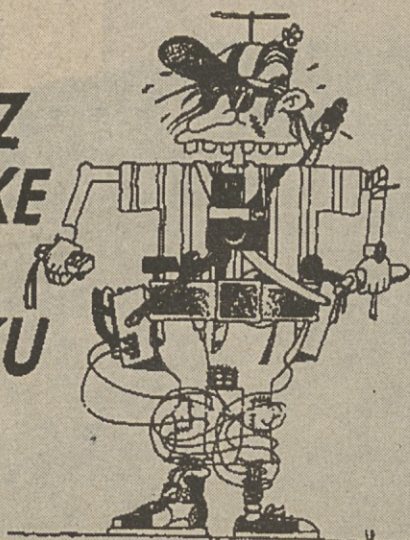
Prešernova 7,
Celje, tel./fax:

Novo! Računalništvo za otroke!

26-812

MAIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

**BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU**

MAIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

GOSTILNA

"PRI STAREM PRIJATELJU"

Emil PETEK
Aškerčeva 15 (Agrotehnika)

MALICE SIT 250,00
TOPLI OBROKI ZA PODJETJA

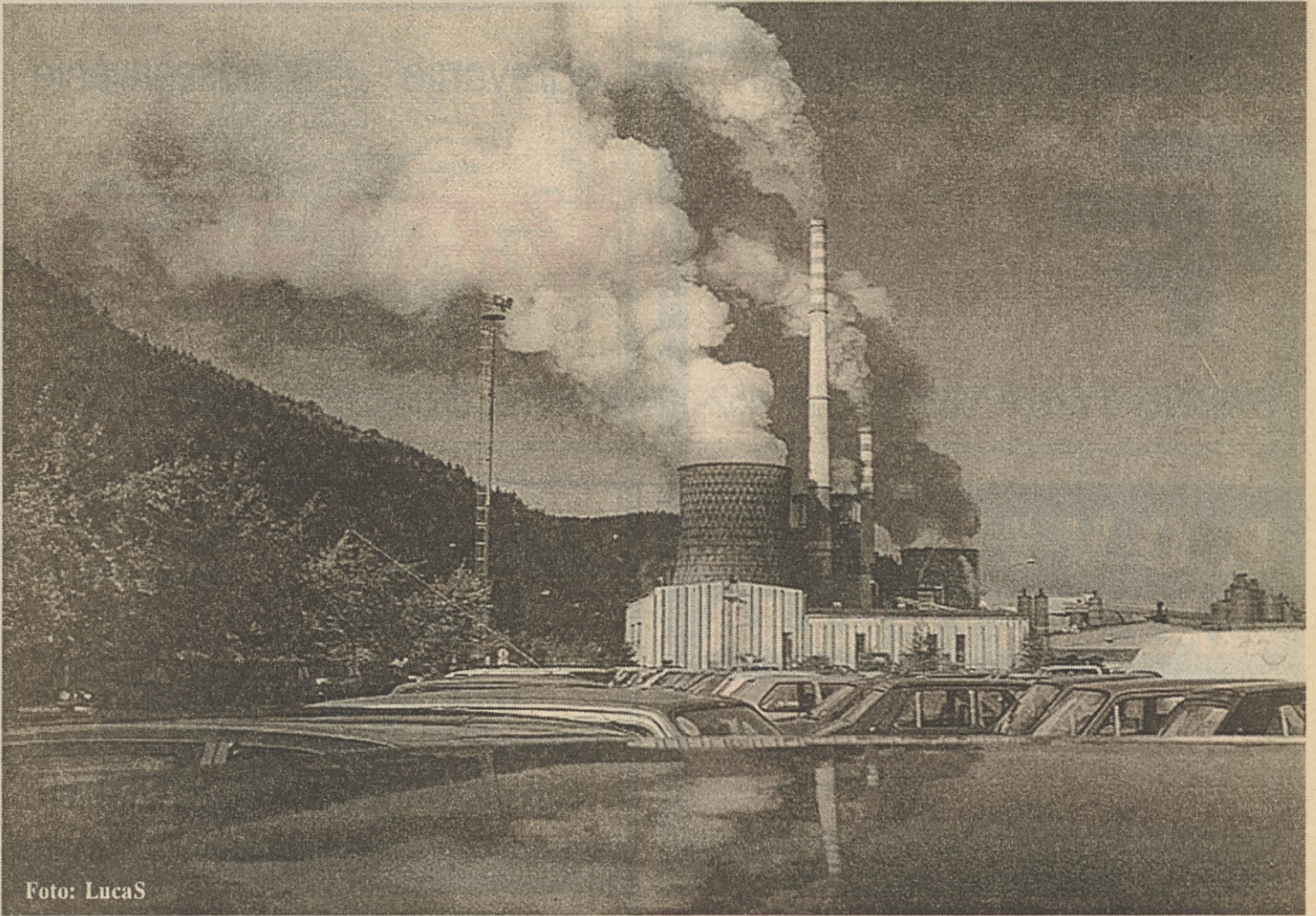
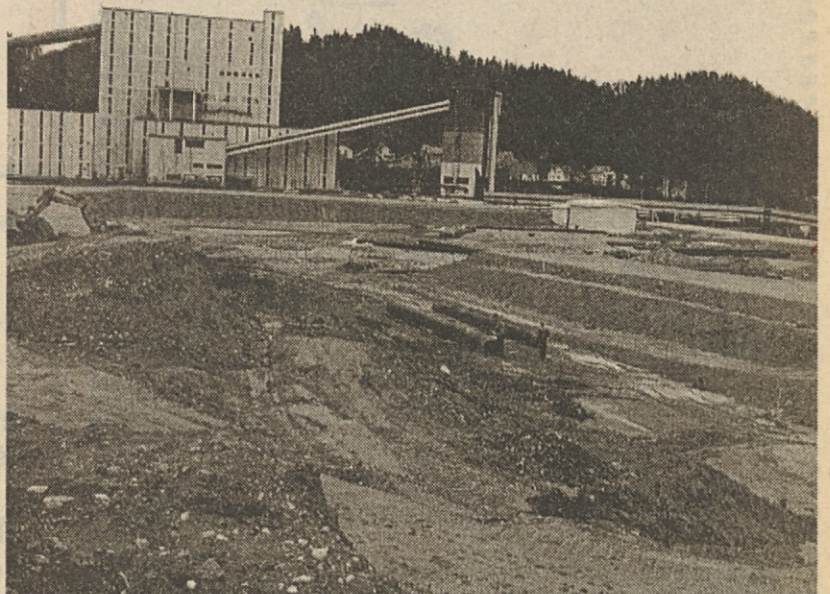

Foto: LucaS

Ne v nebo,

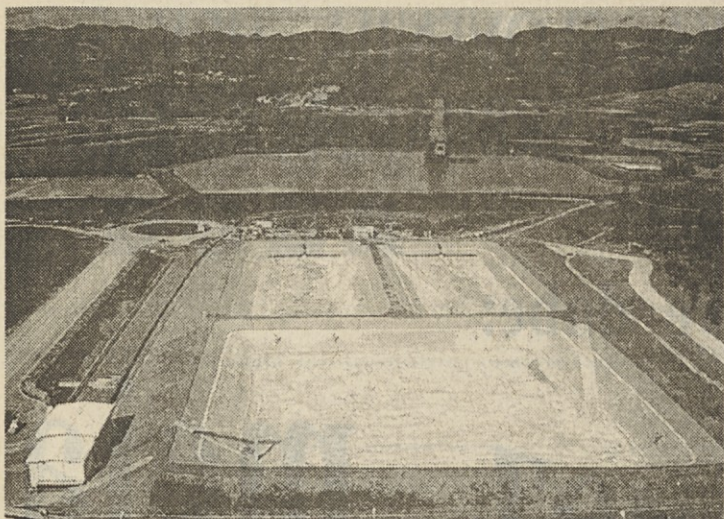
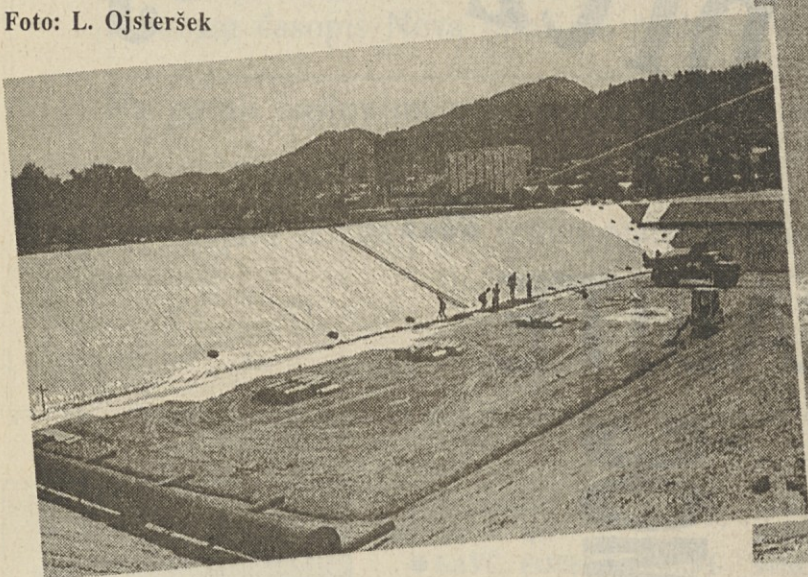
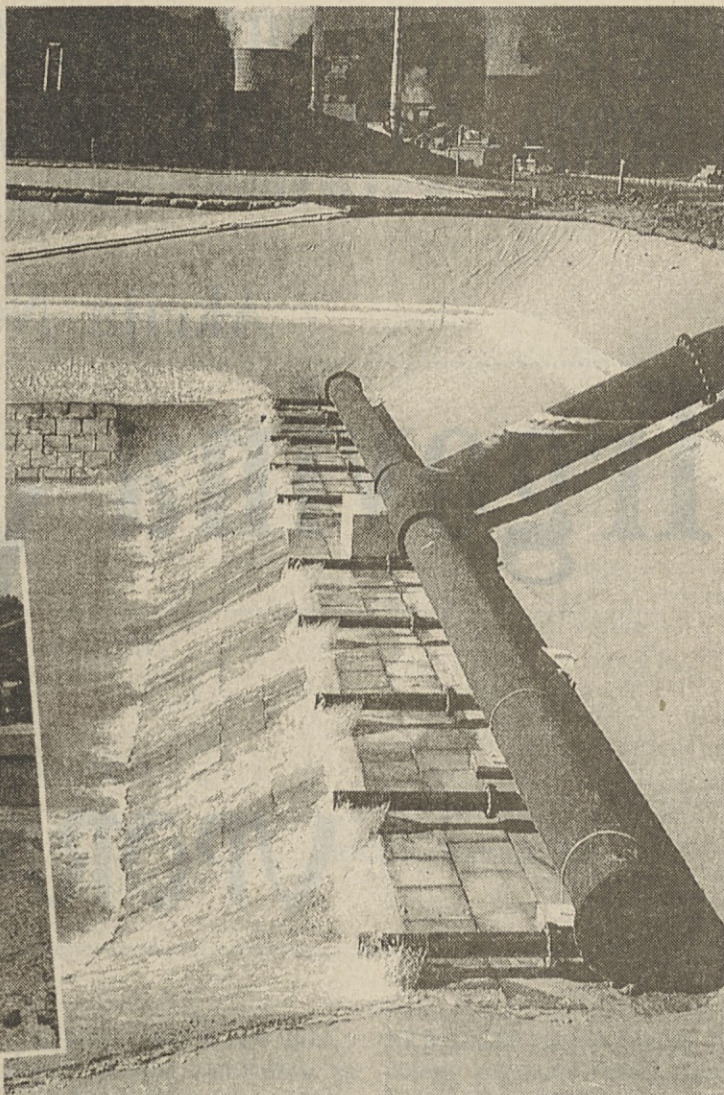

Foto: L. Ojsteršek

ne v vodo

SRBIJA - SLOVENIJA - HRVAŠKA - SLOVENIJA - HRVAŠKA
- SRBIJA - SLOVENIJA - HRVAŠKA - SRBIJA - SLOVENIJA -

Akcija Nove dobe:

Trgovina brez meja

NOVA®
DOBA

VPORABITE

MOC

TISKA

Na stotine ljudi je zaradi vojn na območju nekdanje Jugoslavije in nesposobnosti državnih organov, da uredijo vprašanja vseh vrst sukcesij, ostalo brez hiš, stanovanj, lokalov, vikendov in zemljišč.

Podjetju SOK d. o. o. in uredništvu časopisa Nova doba je uspelo splesti mrežo pravnikov, ki bodo prizadetim iz R Slovenije, R Hrvaške in Srbije iz Jugoslavije pomagali rešiti težave z nasveti za zamenjavo ali prodajo stanovanj, hiš, vikendov, lokalov in zemljišč na območju nekdanje Jugoslavije (brez Bosne, kjer še divja vojna)

Angažirane so najboljše tuje in domače odvetniške hiše!

Vaše težave, želje in ponudbe pošljite na naslov: SOK d.o.o., Aškerčeva 15, 63.000 Celje, PP 29 z oznako "Lastnina". Informacije po telefonu: (063) 441-606 ali 441-215

NOVA DOBA

Naročilnica

Ime: ..... priimek: .....

naslov: .....

naročam časopis Nova doba na naslov

Na gornji naslov mi pošiljajte ..... izvodov.
števílo

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

.....
podpis naročnika

MALI OGLASI

● **OMARO Z DODATKOM** (8.000 SIT), nizko omarico (3.000 SIT), kuhinjski element - zgornji (2.000 SIT) prodam. Prodaj tudi nove gume za 750 Fiat, rabljene oziroma skoraj nove zimske gume na 750 Fiat. Leseni šank za vikend hišo zelo

poceni prodam. Tel.: 063/ 33-005, po 16. uri

● **KAVČ, FOTELJ, OMARICO ZA ČEVLJE**, zelo ugodno prodam za 3500 SIT. Rado Kovačič, Trubarjeva 40, Celje, tel.: 063/ 24-293, zvečer

● **STROJ ZA MODELE** za izdelavo okrasne zidne opeke in modele za izdelavo več vrst slik (umetni kamen) po zelo ugodni ceni prodam. Tel.: 063/ 730-041

● **OZVOČENJE 1,5 KW, 16**

kanalno, prodam ali dam v najem. Mo-na zamenjava za avto. Petrej Alex, Ilovca 10 a, 63212 Vojnik, tel.: (063) 772-384.

● **SUPER NINTENDO** komplet z dodatnim yoy, disketo Street fighter II in Super Mario Broz prodam. Petrej Alex, Ilovca 10 a, 63212 Vojnik, tel.: (063) 772-384.

● **POLAGAM KERAMIKO**, marmor, umetni kamen, izdelava umetnega kamna. Tel.: 061/ 812-721

● **VSE VRSTE STAREGA POHIŠTVA**, ure, umetnine, nakit, kovance, razglednice... odkupujemo. Nudimo tudi kvalitetne restavratorske usluge. ANTIKA KIRKA, Tavčarjeva 7, Kranj, tel.: 064/ 221-037 ali 48-545

● **TAKOJ IN KVALITETNO MONTIRAM** lesne obloge, karnise, pohištvo ter drugo in opravi vsa hišna popravila - zidarska, keramična, električna in vodoinštalaterska, soboslikarska in drugo. Tel.: 067/ 73-108, po 20. uri

● **JADRALNO PADALO S**

SEDEŽEM, nahrbtnikom in čelado prodam. Petrej Alex, Ilovca 10 a, 63212 Vojnik, tel.: (063) 772-384.

● **OPLEMENITITE SVOJ DENAR!** Sedaj tudi v Pomurju. Kratkoročna premostitvena posojila, garancija hipoteka, realizacija v dveh dneh! ZDENEX d. o. o., PE Maribor, Svetožarevska 10, tel. in fax: 062/ 20-391, ZDENEX d. o. o., PE Murska Sobota, Arhitekta Novaka 4, 69000 Murska Sobota, tel. in fax: 069/32-848

● **IZBERITE IGRE IN PROGRAME ZA PC** iz brezplačnega kataloga. 1500 naslovov za vse grafične kartice in zahteve. Ugodni pogoji in popusti. Novosti. Tel.: 0608/ 32-680

● **30 KOMADOV JEKLENK 002**, 35 kg prodamo skupaj ali posamezno. Cena po komadu 20.000 SIT. Tel.: 062/ 32-541, g. Romih

● **EL. KITARO** in bas kitaro ter efekte Phaser in Sustain compresor prodam ali menjam. Petrej Alex, Ilovca 10 a, 63212 Vojnik, tel.: (063) 772-384.

MALI OGLAS BREZPLAČNO

KUPON

Moj naslov: _____

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom "Za male oglase" in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Iz mednarodnega poslovno informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij (celotna baza je na razpolago v Informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območnih zbornicah GZS).

SL003-03706 ANATOMSKO DRŽALO PISALA, JE EDINO PRAVO ANATOMSKO - ERGONOMSKO PISALO NA SVETU /PRSTI IN DLAN SE PRILEGAJO UDOBILNAM V DRŽALU. DRŽALO JE PREGLEDANO V KLINIČNEM CENTRU V LJUBLJANI IN NA ZAVODU ZA REHABILITACIJO INVALIDOV. MODEL JE ZAŠČITEN DOMA IN V TUJINI. ZARADI SVOJE OBLIKE OMOGOČA PISALO PRAVILNO DRŽO PRSTOV MED PISANJEM KAR JE VAŽNO PREDVSEM ZA OSNOVNOŠOLCE. IDEALNO JE ZA VSE, KI VELIKO PIŠEJO, ZA VSE KI PISALA TEŽKO DRŽIJO /STAREJŠI/. DRŽALO JE UNIVERZALNO /PISALA, KEMIČNI, TEHNIČNI, NARAVNO PERO, FLUMASTER, ČOPIČI TER OSTALA DRŽALA V SLIKARSTVU, ZOBOZDRAVSTVU ITD.

Naziv: GOSPODARSKA ZBORNIKA SLOVENIJE - CENTER ZA INFORMACIJSKI SISTEM
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: +386/61/1250-122; 223-157
Telefaks: +386/61/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFOLINK - POSLOVNO INFORMACIJSKO SREDIŠČE

SL003-03707 STOJALO ZA DEŽNIKE V AVTU. MOKRI DEŽNIKI SO NAM V AVTU SAMO V NAPOTO. PRI TEH NAŠ TU DI ZMOČIJO IN SE MAŽEJO, KO SO NA TLEH. STOJALO PA NAM TE TEGOBE PREPREČI.

MONTIRANO JE ZA SEDEŽEM IN SE LAHKO ODMONTIRA, ČE GA NE RABIMO, LAHKO JE PA TUDI ZLOŽLJIVO. STISLJIVO DA NE ZAVZEMA PROSTOR.

Naziv: GOSPODARSKA ZBORNIKA SLOVENIJE - CENTER ZA INFORMACIJSKI SISTEM
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: +386/61/1250-122; 223-157
Telefaks: +386/61/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFOLINK - POSLOVNO INFORMACIJSKO SREDIŠČE

SL003-03708 VLOŽEK - PODPLAT PROTI POTENJU NOG. SUŠI PREPOTENE NOGAVICE MED HOJO, KER DELUJE NA PRINCIPU ZRAČNE TLAČILKE. JE ENOSTAVEN IN ZELO KORISTEN. POZIMI VAS NE BO VEČ ZEBLO V NOGE. LAHKO JE SAMO VLOŽEK ALI NOVO OBUVALO. UPORABEN JE ZA VSE TIPE OBUVAL /RAZEN ŽENSKIH SALONARJEV/, POSEBEJ KORISTEN ZA TISTE, KI VELIKO HODIJO /VOJAKI, PLANINCI, ŠPORTNIKI/.

Naziv: GOSPODARSKA ZBORNIKA SLOVENIJE - CENTER ZA INFORMACIJSKI SISTEM
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: +386/61/1250-122; 223-157
Telefaks: +386/61/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFOLINK - POSLOVNO INFORMACIJSKO SREDIŠČE

SL003-03709 BONBON "DOBRO JUTRO" - ZA LAŽJE USTAJANJE. PREŽENE JUTRANJO SLABO VOLJO IN ČRNE MISLI. POMIRJA IN POSPEŠI KRVNI OBTOK OBENEM. UČINEK JE DVQJEN: DEJANSKI KOT TUDI PSIHOLOŠKI. NAREJEN JE IZ SLADKORJA IN ZDRAVILNIH ZELIŠČ, KI VPLIVAJO NA POČUTJE.

Naziv: GOSPODARSKA ZBORNIKA SLOVENIJE - CENTER ZA INFORMACIJSKI SISTEM
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: +386/61/1250-122; 223-157
Telefaks: +386/61/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFOLINK POSLOVNO INFORMACIJSKO SREDIŠČE

SL003-03710 ČISTILEC ZA SLUHOD, JE PREGLEDAN IN ODOBREN V KLINIČNEM CENTRU V LJUBLJANI. JE BOLJŠI IN PRIMERNEJŠI TER UPORABNEJŠI OD VATIRANIH PALČK, KI SO CELO ŠKODLJIVE, KER VČASIH ČEP PORINEJO PROTI BOBNIČU. JE PRAV TAKO ENOSTAVEN IN UŠESNO MASLO POBIRA TEMELJITO.

Naziv: GOSPODARSKA ZBORNIKA SLOVENIJE - CENTER ZA INFORMACIJSKI SISTEM
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: +386/61/1250-122; 223-157
Telefaks: +386/61/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFOLINK POSLOVNO INFORMACIJSKO SREDIŠČE

SL003-03717 GLEDE NA DOBRO POZNAVANJE RAZMER NA PODROČJU PLAKATIRANJA V SLOVENIJI, NUDIMO KOMPLETNO PRODUKCIJO PLAKATNIH AKCIJ: - SVETOVANJE - OBLIKOVANJE - TISK - DISTRIBUCIJA, 100 % KNOW - HOW.

Naziv: TAM - TAM, D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: KRAKOVŠKI NASIP 4
Telefon: 061/126-33-07
Telefaks: 061/210-939
Kontakt: ANI BOŠKIČ

SL003-03725 ŽELIM BITI ZASTOPNIK TUJE ALI DOMAČE FIRME Z ZANIMIVIM PROGRAMOM ZA PODROČJE TEH-

NIČNIH IZDELKOV, SEM ELEKTROTEHNIK Z 20 LET IZKUŠENJ IN ZASTOPNIK 4 LETA IZKUŠENJ TUDI S TUJIMI FIRMAMI.

Naziv: MIODRAG MITROVIČ
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SKETOVA 1
Telefon: +386/61/454-330
Telefaks: +386/61/454-330
Kontakt: MIODRAG MITROVIČ

SL003-03726 SMO PROIZVAJALCI KONEKTORJEV PO DIN 41612 IZVEDBE F IN H TER KOMBINIRANIH IZVEDB S 14-LETNIM IZKUŠNJIAMI. SMO PROIZVAJALCI KABELSKIH ČEVELČKOV ŠIROKEGA SPEKTRA, ZA GOSPODINSKE APARATE, AVTOMOBILSKO IN TRAKTORSKO INDUSTRIJO IN TERMIČNE APARATE S 30-LETNIMI IZKUŠNJIAMI. SPOJNI ELEMENTI SO VEČINOMA PO DIN NORMAH.

Naziv: KSE, D.O.O.
Kraj: NOVO MESTO
Pošta: 68000
Naslov: PODBEVŠKOVA 4
Telefon: 068/34-131
Telefaks: 068/341-342
Kontakt: ŠTEFAN ŠČAP

SL003-03729 NUDIMO POHODNE MREŽE - STANDARD RAL - GZ 638 IN USTREZNA DIN NORMA V DVEH IZVEDBAH: VROČE POCINKANO ALI NERJAVEČE JEKLO. PRI IZDELAVI JE UPORABLJEN POSTOPEK INPULZNEGA TOČKOVNEGA VARJENJA. HKRATI NUDIMO KOMPLETEN PRIBOR ZA MONTAŽO. POLEG STANDARDNIH VELIKOSTI NUDIMO IZDELAVO PO NAROČILU, VKLJUČNO Z MOŽNOSTJO IZREZOVANJA DOLOČENIH OBLIK PO NAČRTIH. UPORABA V STROJEGRADNJI /PREHODI PREKO STROJEV, POKRIVANJE ODTOČNIH KANALOV/. ŽIVINOREJI /HLEVSKA OPREMA/, LADJEDELNIŠTVO /STOP-

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

NICE, PREHODI/ GRADBENIŠTVU /STANOVANJSKI IN INDUSTRIJSKI OBJEKTI/ IDR.

Naziv: GOSPODARSKA ZBORNICNA SLOVENIJE - CENTER ZA INFORMACIJSKI SISTEM
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: +386/61/1250-122; 223-157
Telefaks: +386/61/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFOLINK - POSLOVNO INFORMACIJSKO SREDIŠČE

PONUDBA TUJIH PODJETIJ:

SL003-03512 AVSTRIJSKO PODJETJE PONUJA POMOČ PRI PRODORU INOVACIJSKIH IZDELKOV NA SVETOVNE TRGE. PISNE PONUDBE V NEMŠKEM JEZIKU POŠLJITE NA NASLOV PODJETJA.

Naziv: NOVA PLUS
Država: 40 AVSTRIJA
Kraj: GOETZENS B.
Pošta: A-6091
Naslov: INNSBRUCK MOOS 18
Telefon: 0043/5234/34-122
Telefaks: 0043/5234/34-122
Kontakt: MICHAEL BRUGGER

SL003-03522 INDIJSKO PODJETJE IZDELUJE IN PRODAJA NAKIT /ZLATO, SREBRO/ TER ZLATO OKRASJE, PONUJA SVOJE IZDELKE SLOVENSKE-MU TRŽIŠČU.

Naziv: M/S. JAYANTILAL KESHAVJI KURJIBHAI
Država: 356 INDIJA
Kraj: VERAVAL
Pošta: 362-265
Naslov: SUBHASH ROAD
Telefon: 0091/2876/20-965

SL003-03524 SLOVAŠKO TRGOVSKO PODJETJE VAV - COMMERCIAL COMPANY S.R.O., KI SE UKVARJA Z UVOZOM IN IZVOZOM POTROŠNEGA

BLAGA IN ŽIVIL, POVPRASUJE PO TUJEM PARTNERJU S PODOBNIM PODROČJEM DELOVANJA.

Naziv: VAV - COMMERCIAL COMPANY S.R.O.
Država: 200 ČEŠKOSLOVAŠKA
Kraj: BANSKA BYSTRICA
Pošta: 974 01
Naslov: HORNA UL. 81
Telefon: 0042/88-29-42-40
Telefaks: 0042/88-74-53-44
Kontakt: MIROSLAV CHOMA

SL003-03527 INDIJSKI PROIZVAJALEC PESTICIDOV PONUJA SVOJE IZDELKE /OKROG 150 RAZNIH MOŽNOSTI/ IN TEHNIČNO ZNANJE ZA PROIZVODNJO TEH. PONUJAJO TUDI INSEKTICIDE IN ČISTILNE PRAŠKE ZA GOSPODINSTVO TER OSVEŽILCE ZRAKA.

Naziv: AIMCO - ALL INDIA MEDICAL CORPORATION
Država: 356 INDIJA
Kraj: BOMBAY
Pošta: 400 055
Naslov: AKHAND JYOTI 8 TH ROAD
Telefon: 0091/22/612-48-31
Telefaks: 0091/22/611-67-36

SL003-03528 AVSTRALSKO TRGOVSKO IN FINANČNO PODJETJE PONUJA NASLEDNJE IZDELKE: PŠENICO, SLADKOR, MLEKO V PRAHU, ZAMRZNJENE PIŠČANCE, RIŽ, OVCE ALI OVČETINO, GOVEDO ALI GOVEDINO, CEMENT. POLEG TEGA NUDIJO TUDI MEDNARODNE POSOJILNE SKLADE ZA VLADO IN RAZVOJ KOMERCIALNIH PROJEKTOV.

Naziv: BURNAN PTY. LTD.
Država: 40 AVSTRIJA
Kraj: WILLETTON
Pošta: 6155
Naslov: P.O. BOX 96
Telefon: 0043/61-9-310-8533
Telefaks: 0043/61/9-310-3574
Kontakt: MR. KEITH P.W. ROLSTON

SL003-03529 ODVETNIK TODOR STOJANOV IZ PATENTNE AGENCIJE TONISTO, PONUJA SVOJE USLUGE ZA ZAŠČITO INDUSTRIJSKE LASTNINE V BOLGARIJI.

Naziv: TONISTO - PATENT AGENCY
Država: 100 BOLGARIJA
Kraj: VARNA
Pošta: 9000
Naslov: 25 TSAR SIMEON I STR.
Telefon: 00359/52-253-133
Telefaks: 00359/52-450-689
Teleks: 77-400
Kontakt: TODOR STOYANOV

SL003-03532 SLOVAŠKO PODJETJE PROIZVAJALEC OBUTVE Z DOLGOLETNO TRADICIJO, PONUJA SVOJE IZDELKE VISOKE KAKOVOSTI. V PROIZVODNEM PROGRAMU IMAJO DELOVNE, ZDRAVSTVENE IN ŠPORTNE ČEVLJE, IZDELUJEJO PA TUDI POLETNO IN ZIMSKO OBUTEV. POLEG TEGA PONUJAJO ŠE PROIZVODNJO ČEVLJE PO ZAMIŠLJENIH MODELJIH.

Naziv: ROZVOJ
Država: 200 ČEŠKOSLOVAŠKA
Kraj: KYSUCKE NOVE MESTO
Pošta: 024 30
Telefon: 0042/826/213-322
Telefaks: 0042/826/212-289
Kontakt: P. GAZDIK JAROSLAV

SL003-03535 ČEŠKO PODJETJE PROIZVAJALEC ARTIKLOV IZ LAHKE TEHNIČNE GUME TER VEZNIH PEN, PONUJA SVOJE KAKOVOSTNE IN CENOVNO UGODNE IZDELKE. PONUJAJO RAZLIČNA TESNILA, GUMIJASTE PREPROGE, PLOŠČE, ZAŠČITO PROTI PRŠENJU NA MOTORNH VOZILIH, IZDELKE IZ PENE ZA POHIŠTVENO INDUSTRIJO IDR. NJHOV POGlavITNI PROIZVODNI PROGRAM JE IZDELAVA KOLES S PREMIEROM 50 DO 370 MM VGRAJENIH NA KOVINSKE ALI PLASTIČNE KOLUTE. PRI-

MERNI SO ZA KOMPRESORJE, SAMOKOLNICE, VARILNE STROJE, MEŠALCE, VOZILA, PREMIČNE RAMPE, KOŠARE, REZALNE STROJE, INVALIDSKE VOZIČKE IN OSTALO. IZDELKI SO RAZLIČNIH BARV IN TRDOTE.

Naziv: TUREK
Država: 200 ČEŠKOSLOVAŠKA
Kraj: PIZEN
Pošta: 312 01
Naslov: ROKYCANSKA 38
Telefon: 0042/19/630-27
Telefaks: 0042/19/630-27

SL003-03536 ČEŠKO PODJETJE, KI PROIZVAJA USNJENE IZDELKE, PREDVSEM TORBICE IN PASOVE, ŽELI NAVEZATI NOVE POSLOVNE STIKE, OZ. NUDI SVOJE PROIZVODE.

Naziv: M & M, PRODUKTION DER LEDERWAREN
Država: 200 ČEŠKOSLOVAŠKA
Kraj: PLZ
Pošta: 394_01
Naslov: RYNAREC 1
Telefon: 0042/366/25-637
Telefaks: 0042/366/25-637
Kontakt: BLANKA MUDROVA

SL003-03539 BRITANSKO PODJETJE PONUJA KAVO, SLADKOR, ČAJ, PIJAČE, CIGARETE, CEMENT KONDOME IDR.

Naziv: MARKETING, SERVICES & RESEARCH
Država: 826 VELIKA BRITANIJA
Kraj: UNITED KINGDOM
Pošta: DH 4 6RG.
Naslov: BELLS HILL, WEST RAINTON, CO. DURHAM
Telefon: 0044/91/584-5454
Telefaks: 0044/91/584-0237

INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS,
SLOVENSKA 41, LJUBLJANA,
TEL: 061/1250-122, FAX: 061/219-536.

NEKOČ JE BILA SLOVENIJA

Češki premier Klaus je avstrijskim TV gledalcem skrušeno priznal, da se bodo morali Čehi naučiti živeti s sudetskim problemom. Nemčija namreč terja svoje nazaj.

Nemčija je potemtakem nezanesljiv zaveznik Slovenije pri njenem "lastninskem" sporu z Italijo. V svojem prvem in zadnjem TV nagovoru Slovincem je *yu - usa* general Veljko Kadijević napovedal in Sudete in Italijo. Drnovšek "uboga" Novo dobo in zato išče zaveznike v širši - atlantski Evropi - torej v Londonu, Kučan na Martinov praznik asistira s privatnim obiskom Martineza in ameriškim astronautom Sego in navija za Rusijo itd. **Prepozno:** ZDA se umikajo iz Balkana, Slovenija pa je že zdavnaj "oddana". Zato...

...MOLIMO

Molimo za našega Kučana, ohrani ga, Gospod, poživljaj in osrečuj na zemlji in ne daj ga v roke njegovih sovražnikov.

*

Molimo za našega Drnovška, Gospod, ohrani ga in varuj vsega hudega.

*

Molimo za domobrance v Kočevskem rogu: Gospod, daj jim večni pokoj in večna luč naj jim sveti, naj počivajo v miru, Amen.

*

Ki nam poživi vero. Ki nam utrdi upanje. Ki nam vžgi ljubezen.

KAOS

Sedanji kaos kaže, kako popoln je bil predhodni sistem. Ko se pokvari enostavni sladkor, nastane kis, ko se pokvari mnogo bolj popolna beljakovina, nastane hud strup.

DEFINICIJA

Nacionalizem: pri močnem zaprtju letijo "odpadki" čez usta.

PANORAMA

Foto: LucaS

SLAVICA KRSTIČ, profesorica iz Zgornje Kungote: "Življenje se začne, ko se rodiš, te pričakajo z glasbo, potem igraš in se poslovijo od tebe z glasbo."

RAZLIKA

V filmu *Forrest Gump* se pokojni ameriški predsednik J.F.K. rokuje z glavnim igralcem. To so dosegli ameriški računalniški velemojstri po devetih mesecih trdega dela. Legendarni J.B.T. nima te sreče: postal je foto-maskota za reklamiranje alkohola. Za dosežek je oblikovalec čestital slovenski predsednik v Portorožu (prejšnjo soboto so ta dosežek videli tudi TV gledalci v Avstriji).

Predlog: po uboju J.F.K. - ja je bila na ameriškem tržišču popularna solnica, narejena po podobi ameriškega predsednika (umaknjena iz prodaje zaradi protesta javnosti). Strelne rane so predstavljale luknjice za sol. Statua pokojnega J.B.T. - ja z luknjo, kjer je imel nogo, bi bila primerna za bobi palčke. Vse je naprodaj.

NEW DEAL

Po japonsko: nju sam, nju bih, nju ču.

DIREKT

Ljubo Sirc je končno povedal tisto, kar si slovenski voditelji ne upajo: država mora spoštovati človekove pravice, ne glede na javno mnenje (tega v Sloveniji itak kreirajo bleferji stare partijske šole).

V ponedeljek je v bližini Kartelejevega pri Novem mestu med prevozom na sodišče iz službenega vozila pobegnul 37-letni Milan Škodič iz Maribora. Na begu je že uporabil orožje. Pozor!